Proper display of the text below may depend on webfonts, which in turn require being connected to the internet

ᨶᨾᩮᩣ ᨲᩔ ᨽᨣᩅᨲᩮᩣ ᩋᩁᩉᨲᩮᩣ ᩈᨾ᩠ᨾᩣᩈᨾ᩠ᨻᩩᨴ᩠ᨵᩔ᪨

ᩅᩥᩈᩩᨴ᩠ᨵᩥᨾᨣ᩠ᨣ ᨶᩥᨴᩣᨶᨠᨳᩣ

ᩅᩥᩈᩩᨴ᩠ᨵᩥᨾᨣ᩠ᨣᩮᩣ ᨶᩣᨾᩣᨿᩴ ᨣᨶ᩠ᨳᩮᩣ ᨷᩥᨭᨠᨲ᩠ᨲᨿᩈᩣᩁᨽᩪᨲᩮᩣ ᩈᨠᩃᩃᩮᩣᨠᩮ ᨷᨭᩥᨷᨲ᩠ᨲᩥᨴᩦᨷᨠᨣᨶ᩠ᨳᩣᨶᩴ ᩋᨣ᩠ᨣᩮᩣ ᩉᩮᩣᨲᩥ ᩈᩮᨭ᩠ᨮᩮᩣ ᨷᨾᩩᨡᩮᩣ ᨷᩣᨾᩮᩣᨠ᩠ᨡᩮᩣ ᩏᨲ᩠ᨲᨾᩮᩣ ᨷᩅᩁᩮᩣ ᨧᩣᨲᩥ ᩅᩥᨬ᩠ᨬᩪᩉᩥ ᨷᩈᨲ᩠ᨳᩮᩣ᪨ ᨲᨲ᩠ᨳ ᩉᩥ ᩈᨦ᩠ᨣᩦᨲᩥᨲ᩠ᨲᨿᩣᩁᩪᩊ᩠ᩉᩔ ᨲᩮᨷᩥᨭᨠᨻᩩᨴ᩠ᨵᩅᨧᨶᩔ ᩋᨲ᩠ᨳᩴ ᩈᩴᨡᩥᨷᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᩈᩥᨠ᩠ᨡᨲ᩠ᨲᨿᩈᨦ᩠ᨣᩉᩥᨲᩴ ᨻᩕᩉ᩠ᨾᨧᩁᩥᨿᩴ ᨷᩁᩥᨷᩩᨱ᩠ᨱᩴ ᨷᨠᩣᩈᩥᨲᩴ ᩈᩩᩅᩥᩈᨴᨬ᩠ᨧ᪨ ᩑᩅᩴ ᨷᩈᨲ᩠ᨳᩔᩮᨲᩔ ᩅᩥᩈᩩᨴ᩠ᨵᩥᨾᨣ᩠ᨣᩔ ᨶᩥᨴᩣᨶᨠᨳᩣᨿᨷᩥ ᨽᩅᩥᨲᨻ᩠ᨻᩣᨿᩮᩅ᪨ ᨲᩈ᩠ᨾᩣᨴᩣᨶᩥ ᨲᨷ᩠ᨷᨠᩣᩈᨶᨲ᩠ᨳᨾᩥᨴᩴ ᨷᨬ᩠ᩉᩣᨾᩩᨡᩴ ᩅᩩᨧ᩠ᨧᨲᩥ –

“ᩈᩮᩣ ᨷᨶᩮᩈ ᩅᩥᩈᩩᨴ᩠ᨵᩥᨾᨣ᩠ᨣᩮᩣ ᨠᩮᨶ ᨠᨲᩮᩣ, ᨠᨴᩣ ᨠᨲᩮᩣ, ᨠᨲ᩠ᨳ ᨠᨲᩮᩣ, ᨠᩈ᩠ᨾᩣ ᨠᨲᩮᩣ, ᨠᩥᨾᨲ᩠ᨳᩴ ᨠᨲᩮᩣ, ᨠᩥᩴ ᨶᩥᩔᩣᨿ ᨠᨲᩮᩣ, ᨠᩮᨶ ᨷᨠᩣᩁᩮᨶ ᨠᨲᩮᩣ, ᨠᩥᩔ ᩈᨠᩃᩃᩮᩣᨠᩮ ᨷᨲ᩠ᨳᨭᩮᩣ”ᨲᩥ᪨

ᨲᨲ᩠ᨳ ᨠᩮᨶ ᨠᨲᩮᩣᨲᩥ ᩋᩣᨧᩁᩥᨿᨻᩩᨴ᩠ᨵᨥᩮᩣᩈᨲ᩠ᨳᩮᩁᩮᨶ ᨲᩮᨷᩥᨭᨠᩈᨦ᩠ᨣᩉᨭ᩠ᨮᨠᨳᩣᨠᩣᩁᩮᨶ ᨠᨲᩮᩣ᪨

ᨠᨴᩣ ᨠᨲᩮᩣᨲᩥ ᩋᨾ᩠ᩉᩣᨠᩴ ᨽᨣᩅᨲᩮᩣ ᩈᨾ᩠ᨾᩣᩈᨾ᩠ᨻᩩᨴ᩠ᨵᩔ ᩈᨠᩃᩃᩮᩣᨠᨶᩣᨳᩔ ᨷᩁᩥᨶᩥᨻ᩠ᨻᩩᨲᩥᨠᩣᩃᨲᩮᩣ ᨷᨭ᩠ᨮᩣ ᨴᩈᨾᩮ ᩅᩔᩈᨲᨠᩮ (᪙᪕᪖ -ᨻᩩᨴ᩠ᨵᩅᩔᩮ) ᨠᨲᩮᩣ᪨

ᨠᨲ᩠ᨳ ᨠᨲᩮᩣᨲᩥ ᩈᩦᩉᩊᨴᩦᨷᩮ ᩋᨶᩩᩁᩣᨵᨷᩩᩁᩮ ᨾᩉᩣᩅᩥᩉᩣᩁᩮ ᨠᨲᩮᩣ᪨

ᨠᩈ᩠ᨾᩣ ᨠᨲᩮᩣᨲᩥ ᩅᩥᩈᩩᨴ᩠ᨵᩥᨠᩣᨾᩣᨶᩴ ᩈᩣᨵᩩᨩᨶᩣᨶᩴ ᨲᨴᨵᩥᨣᨾᩪᨷᩣᨿᩴ ᩈᨾ᩠ᨾᩣᨷᨭᩥᨷᨲ᩠ᨲᩥᨶᨿᩴ ᨬᩣᨷᩮᨲᩩᨠᩣᨾᨲᩣᩈᨦ᩠ᨡᩣᨲᩮᨶ ᩋᨲ᩠ᨲᨶᩮᩣ ᩋᨩ᩠ᨫᩣᩈᨿᩮᨶ ᩈᨬ᩠ᨧᩮᩣᨴᩥᨲᨲ᩠ᨲᩣ, ᩈᨦ᩠ᨥᨷᩣᩃᨲ᩠ᨳᩮᩁᩮᨶ ᨧ ᩋᨩ᩠ᨫᩮᩈᩥᨲᨲ᩠ᨲᩣ ᨠᨲᩮᩣ᪨

ᩑᨲ᩠ᨳ ᨷᨶ ᨮᨲ᩠ᩅᩣ ᩋᩣᨧᩁᩥᨿᨻᩩᨴ᩠ᨵᨥᩮᩣᩈᨲ᩠ᨳᩮᩁᩔ ᩏᨷ᩠ᨷᨲ᩠ᨲᩥ ᨠᨳᩮᨲᨻ᩠ᨻᩣ, ᩈᩣ ᨧ ᨾᩉᩣᩅᩴᩈᩮ (ᨧᩪᩊᩅᩴᩈᩮᩣᨲᩥᨷᩥ ᩅᩮᩣᩉᩁᩥᨲᩮ ᨴᩩᨲᩥᨿᨽᩣᨣᩮ) ᩈᨲ᩠ᨲᨲᩥᩴᩈᨾᨷᩁᩥᨧ᩠ᨨᩮᨴᩮ ᨷᨬ᩠ᨧᨴᩈᩣᨵᩥᨠᨴ᩠ᩅᩥᩈᨲᨣᩣᨳᩣᨲᩮᩣ (᪓᪗, ᪒᪑᪕) ᨷᨭ᩠ᨮᩣᨿ ᨴᩥᩔᨾᩣᨶᩣᩉᩥ ᨣᩣᨳᩣᩉᩥ ᨷᨠᩣᩈᩥᨲᩣᨿᩮᩅ᪨ ᨠᨳᩴ? –

ᨾᩉᩣᩅᩴᩈ-ᨻᩩᨴ᩠ᨵᨥᩮᩣᩈᨠᨳᩣ

᪒᪑᪕᪨

ເຕາໂສຍ຺ທສຍິບຍິຽຂາເຕາ ໂຂາທຸຫຍາຫເຈາ;

ຈິຊ຺ຊາ-ສິປ຺ຍ-ຄລິ-ເຈຊີ, ທີສຸ ເຈເຊສຸ ປິເຣກ຺ຍ໌

໑໑໙໌

ສຍຸາ ຈິຍ຺ຍາທສຍເຍາ, ສຍ຺ຍຈາຊຈິສາເຣຊາ;

ຈາຊຕ຺ຕິ ຂຍ຺ຍຊິບຍິຽຫາຫິຍ຺ທເຕ຺ຕາ ບຈາຊິເກາ໌

໑໑ລິ໌

ຈິຫາເຣຍກ’ຍາກຍຸ, ຣຕ຺ຕີ ປິທຍ຺ຍລີຍທໍ;

ປຣິຈເຕ຺ຕທີ ສຍ຺ຍຸຫ຺ຫ-ບຂໍ ສຸບຣິຍທ຺ທລໍ໌

໑໑ບໍ໌

ທເຕ຺ຕເກາ ເຣຈເທາ ກາຍ, ຍຫາເຮເຣາ ຈິຂາກິຍ;

“ຍຫາບເຍ຺ຍາ ອຍໍ ສເຕ຺ຕາ, ຊເຍທຸ ຈຊ຺ຊີ”ທີ, ເສາ໌

໑໑ຝໍ໌

“ເກາ ກຸ ຄ(ຮກຣາເຈກ, ຈິຣເຈເຕ຺ຕາ”ທີ ອ(ຕາຈິ;

“ຄ(ຮກາກໍ ຣເຈ ອຕ຺ຕິ, ກີ ຂາກາສີ”ທີ ອາຫ ທໍ໌

១១០។

“អហំ ញាតេ”តិ វត្វា សោ, ញាតារេសិ សកំ មតំ;

បុច្ឆិ បុច្ឆិ វិយាកាសិ, វិរុទ្ធម្បិ ច តស្សយំ។

១១១។

“តេន ហិ ត្វំ សកំ វាទ-មយាតាទេហី”តិ ចោទិតោ;

បាឡិញ្ចា’ហា’ភិធម្មស្ស, អត្ថ’មស្ស ន សោ’ធិគា។

១១២។

អាហ“កស្សេ’ស មន្តោ”តិ,“ពុទ្ធមន្តោ”តិ សោ’ព្រវិ;

“ទេហិ មេតំ”តិ វុត្តេ ហិ, “គណ្ហ បព្ពជ្ជ តំ”ឥតិ។

១១៣។

មន្តត្ថី បព្ពជិត្វា សោ, ឧគ្គណ្ហិ បិដកត្តយំ;

ឯកាយនោ អយំ មគ្គោ, ឥតិ បច្ឆា ត’មគ្គហិ។

១១៤។

ពុទ្ធស្ស វិយ គម្ភីរ-ឃោសត្តា តំ វិយាករុំ;

ពុទ្ធឃោសោតិ ឃោសោ ហិ, ពុទ្ធោ វិយ មហីតលេ។

១១៦៍

តត្ថ ខោរណោគយំ[ខោរណោគយំ គាយបករណំ ខ្លគាតិ ក្យហិត្ថិបិ ត ជិស្សតិ;] គាយ, កត្វា បករណំ តគា;

ឆឲ្យបក្កលិឃាកាសិ, កន្ធិ ដេរោ អដ្ឋ ឃាលិតិំ[ខ្លគាតិ ជិស្សយាគា បត អដ្ឋ ឃាលិតិ ឃឹហព្យអឌឹបិកាឈេច; ត ជប្បុឌឹបិកា; បខេតា (៊ូ3-៊ូ៊ូ បិដ្ឋេឃ្យ) ឲស អាចិកចិស្សតិ]៍

១១៩៍

បរិត្តដ្ឋកធេខ្លាច [បរិត្តដ្ឋកធត្តិ បិដកត្តឃស្ស សេន្ថបេតា អត្វចណ្ណតាក្ខតា ឲ្យក្ខដ្ឋកធាតិ អឃិបេ្យតា កេចឃ្យ], កាតុំ អារេកិ ត្យឌ្ឍិយា;

តំ ជិស្វា ទេចេតា ធេទោ, ខ្លគំ ចចតយព្រចិ៍

១១ល៍៍

“បរិព្យខ្លាយត្តំ ខ្លឆាតិតំ, តត្តិ អដ្ឋកធា ខ្លឆ [ឲត្វ សកឹកិត្តឃាន្ទព្យហា ធេយាក្កលិប្បត្តតិស្សតេ្វទស្ស សត្តិកា ក្ខក្កហិតា សិស្សាត្យសិស្សបេទ្យទាតតា ឲ្យលដ្ឋកធា កឃ្វា ជប្បុឌឹបេ សត្ថុរោ អត្ថទហិតាតិ ចិយំសិតត្ថុំ];

តធាធទិយចាគា ធ, កិត្ថឆ្នបិ ត ចិន្ទូទេ៍

១១ប៉៍

ឃឹហព្យអដ្ឋកធា ឃ្យន្ធា, យហិត្ថេត យតឹយតា;

សក្តឹតិត្តឃយាន្ទព្យហំ, សឲ្យាសឲ្យន្ទឆេសិតំ៍

១១ង៍៍

សារិបុត្តាទិកីតញ្ញា, កឆាយក្កំ សទេយក្ខិឃ;

កតា សីហឡអការសាឃ, សីហឡឧស្ស បចត្តតិ៍

១១០៍

តំ តត្ថ គន្ត្វា សុត្វា តុំ, យាគឆាតំ តិវុត្តិឃា;

បរិចេត្តហិ, សា ទេហាតិ, សព្ពទេលាកហិតាចហា”៍

១១១៍

ឧចំ ចុទេត្ត បសទេន្តា ទេសា, តិក្ខយិត្វា តទេតា ព្ទុយំ;

ឌឹបំ អាកា ព្ទុយទេស្សច [ព្ទុឥទេស្សចាតិ ព្ទុយទេស្សច យហាភាយវទេណ្ណា កាទេល ៥៥៦-៥៨៥ ព្យុទ្ធចទេស្ស; អឃញ្ញា ចស្សបរិទេច្ឆទេគា សីហឡអទាឌចំសំ តិស្សាឃ ឥស្សិទេតា; ឃុទេរាបិឃចិចក្ខណាតំ បត យទេតត ៥៦១-៥៩៦ ព្យុទ្ធចទេស្ស ព្ទុតិ ទេចឌិតទេព្តា; ឧចយុបរិបិ;], វទេណ្ណា កាទេល យហាយតិ៍

១១២៍

យហាចិហារំ សយ្យទេត្តា, ចិហារំ សព្ពសាឆុតំ;

យហាបឆាតឈរំ គន្ត្វា, សឃ្ឃបិលស្ស សត្តិកា៍

១១៣៍

សីហឡអដ្ឋកចំ សុត្វា, ទេឆរចាឥញ្ញា សព្ពទេសា;

“ឆយូស្សាយិស្ស ឧទេសាច, អឌិប្បាទេឃា”តិ តិន្ទិឃ៍

໑໙໓.

ຕຕ຺ຖ ສງ຺ຆໍ ສມາເນຕ຺ວາ, “ກາຕຸໍ ອງ຺ຄຓໍ ມມ;

ເປຕ຺ຕິເກ ເທຖ ສຕ຺ຖຸ”ຕິ, ອາຫ, ວີຍໍສິຕຸໍ ສ ຕໍ.

໑໙໔.

ສຕ຺ຖາ ກາຖາຄ຺ຄຫໍ ຕສ຺ສາ’ກາສິ “ສາມຕ຺ຕິຍໍ ຕຖ;

ຈຕ຺ຕ ເທສ຺ສຫິ, ຕໍ ຊິຕ຺ວາ, ສຕ຺ຖຸ ເທມາຕິ ເປຕ຺ຕິເກ” [໑໙໓-໔ ກາຖາສຸ ອຍມຕ຺ໂຖ ໂຍຊນາ– “ຕຕ຺ຖ ມຫາວິຫາເຣ ສງ຺ຆໍ ມຫາເຕຕ຺ວາ ສງ຺ຆ ສນ຺ນິປາຕໍ ກາເຣຕ຺ວາ ອາຈຣິຍປຸຕ຺ຕສ຺ເສຍາເສາ ຈຕຸມາຫ ‘ອງ຺ຄຓໍ ກາຕຸໍ ສຕ຺ຖຸ ປິຕ຺ຕ-ອງ຺ຄຓາ-ເປຕ຺ຕິເກ ມມ ເທຖາ’ຕິ; ເສາ ສງ຺ເຆາ ຕໍ ວີຍໍສິຕຸໍ ສງ຺ຆຕ຺ຕິກາຍເຕາ ‘ອເນຕ຺ຖາຂປີ’ຕິອາທີນໍ ຈ ‘ສີເລ ປຕິຄ຺ຆາຍາ’ຕິອາທີນໍ ຈາຕິ ກາຖາຄ຺ຄຫໍ ຕສ຺ສ ອກາສິ ‘ຈຕ຺ຕ ຕຖ ສາມຕ຺ຕິຍໍ ທາລປຍາກາທໍ ເທສ຺ສຕິ; ຕໍ ຊິຕ຺ວາ ສຕ຺ຖຸ ເປຕ຺ຕິເກ ເທມາ’ຕິຈຕ຺ວາ”ຕິ; ຕຸລຍິກາ ປຖ ອຍມຕ຺ໂຖ ທສ຺ສິເຕາ ໂຫຕິ “ອາຈຣິຍ ຕຸຍ຺ຫເສຍາເສາ ວິສຸທ຺ທິມຄ຺ຄໍ ກເຣາເນຕ຺ວາ ຕເທວ ກາຖາຄ຺ຄຫໍ ສຸເລີເກຕ຺ວາ, ກິຍຸຍ຺ປິ ອຕ຺ຖໍ ເປຕ຺ຕິກໍ ອເນກາເລີເກຕ຺ວາ ອກາສີ”ຕິ; ຕສ຺ສ ປຖຕ຺ຕສ຺ສ ຍຸຕ຺ຕາຍຸຕ຺ຕວິຈາຣນາ ປເຣເຕາ (໑໘-໓໘-ປິເຕຄ຺ສຸ) ອາກມິສ຺ສຕິ].

໑໙໕.

ປິເຕກຕ຺ຕຍ’ເມເຕ຺ຖ, ສທ຺ທິ ອງ຺ຄກຖາຍ ເສາ;

ວິສຸທ຺ທິມຄ຺ຄໍ ຄາຍາ’ກາ, ສງ຺ເຫຕ຺ວາ ສມາສເຕາ.

໑໙໖.

ຕເຕາ ສງ຺ຆໍ ສມູເຫຕ຺ວາ, ສມ຺ພຸທ຺ທມຕເກາວິທໍ;

ມຫາເຖຣີສມີປມ຺ຫິ, ເສາ ຕໍ ວາເຈຕຸ ມາເຣທີ.

᪑᪒᪘᪨

ᨴᩮᩅᨲᩣ ᨲᩔ ᨶᩮᨸᩩᨬ᩠ᨬᩴ, ᨸᨠᩣᩈᩮᨲᩩᩴ ᨾᩉᩣᨩᨶᩮ;

ᨨᩣᨴᩮᩈᩩᩴ ᨸᩮᩣᨲ᩠ᨳᨠᩴ ᩈᩮᩣᨸᩥ, ᨲᩥᨠ᩠ᨡᨲ᩠ᨲᩩᨾ᩠ᨸᩥ ᨲᩴ ᩋᨠᩣ [᪑᪒᪘ ᨣᩣᨳᩣᨿ ᩋᨿᨾᨲ᩠ᨳᩮᩣ– “ᨴᩮᩅᨲᩣ ᨲᩔ ᨻᩩᨴ᩠ᨵᨥᩮᩣᩈᩔ ᨶᩮᨸᩩᨬ᩠ᨬᩴ ᨶᩥᨸᩩᨱ᩠ᨬᩣᨸ᩠ᨿᩈᩣᨧᩴ ᨾᩉᩣᨩᨶᩔ ᨸᨠᩣᩈᩮᨲᩩᩴ ᨲᩮᨶ ᩃᩥᨡᩥᨲᩴ ᩅᩥᩈᩩᨴ᩠ᨵᩥᨾᨣ᩠ᨣᨸᩮᩣᨲ᩠ᨳᨠᩴ ᨨᩣᨴᩮᩈᩩᩴ ᨸᨭᩥᨧ᩠ᨨᩣᨴᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᩋᨸᩔᩥᨿᨠᩣᨧᩴ ᨸᩥᨵᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᨮᨸᩮᩈᩩᩴ; ᩈᩮᩣᨸᩥ ᨻᩩᨴ᩠ᨵᨥᩮᩣᩈᩮᩣ ᨴᩩᨲᩥᨿᨾ᩠ᨸᩥ ᨲᩴ ᩃᩥᨡᩥ, ᨲᨾ᩠ᨸᩥ ᨴᩮᩅᨲᩣ ᨨᩣᨴᩮᩈᩩᩴ; ᨲᨲᩥᨿᨾ᩠ᨸᩥ ᩃᩥᨡᩦ”ᨲᩥ; ᨲᩮᨶ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩴ “ᨲᩥᨠ᩠ᨡᨲ᩠ᨲᩩᨾ᩠ᨸᩥ ᨲᩴ ᩋᨠᩣ”ᨲᩥ; ᨡᨴᩮᨾᨧ ᨾᩉᩣᩅᩴᩈᩅᨧᨶᩴ ᨶᩥᩔᩣᨿ ᩅᩥᨲ᩠ᨳᩣᩁᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᨠᨳᩥᨲᩣᨿ ᨻᩩᨴ᩠ᨵᨥᩮᩣᩈᩩᨸ᩠ᨸᨲ᩠ᨲᩥᨿᩣ ᨶᩣᨾ ᨠᨳᩣᨿ ᩏᨠᩁᨲ᩠ᨲᩮᨶ ᩅᩥᩈᩩᨴ᩠ᨵᩥᨾᨣ᩠ᨣᩔ ᨲᩥᨠ᩠ᨡᨲ᩠ᨲᩩᨾ᩠ᨸᩥ ᩃᩥᨡᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᨶᩥᨭ᩠ᨮᩣᨸᩥᨲᩣᨠᩣᩁᩮᩣ ᨸᨠᩣᩈᩥᨲᩮᩣ; ᨴ᩠ᩁᩣᨴᩦᩈᩩ ᨸᨶ ᨠᨳᩣ ᨻᩉᩩᨶ᩠ᨶᩴ ᩅᩥᨾᨲᩥᨭ᩠ᨮᩣᨶᨾ᩠ᨸᩥ ᨸᩁᩥᨠ᩠ᨡᩣᨠᩴ ᩈᩴᩈᨿᨭ᩠ᨮᩣᨶᩴ ᩉᩮᩣᨲᩥ; ᨲᩈ᩠ᨾᩣ ᨴ᩠ᩅᨿᩔᩣᨸᩥ ᩅᩥᨧᩣᩁᨱᩣ ᨸᩁᨲᩮᩣ (᪓ᩃᩥ-ᨸᩴ-ᨸᩥᨭ᩠ᨮᩮᩈᩩ) ᨽᩅᩥᩔᨲᩥ]᪨

᪑᪒᪙᪨

ᩅᩣᨧᩮᨲᩩᩴ ᨲᨲᩥᨿᩮ ᩅᩣᩁᩮ, ᨸᩮᩣᨲ᩠ᨳᨠᩮ ᩈᨾᩩᨸᩣᩉᩁᩮ;

ᨸᩮᩣᨲ᩠ᨳᨠᨴ᩠ᩅᨿ'ᨾᨬ᩠ᨬᨾ᩠ᨸᩥ, ᩈᨱ᩠ᨮᨸᩮᩈᩩᩴ ᨲᩉᩥᩴ ᨾᩁᩪ᪨

᪑᪓᪐᪨

ᩅᩣᨧᨿᩥᩴᩈᩩ ᨲᨴᩣ ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩪ, ᨸᩮᩣᨲ᩠ᨳᨠᨲ᩠ᨲᨿ'ᨾᩮᨠᨲᩮᩣ;

ᨣᨶ᩠ᨳᨲᩮᩣ ᩋᨲ᩠ᨳᨲᩮᩣ ᩅᩣᨸᩥ, ᨸᩩᨻ᩠ᨻᩣᨸᩁᩅᩈᩮᨶ ᩅᩣ᪨

᪑᪓᪑᪨

ᨳᩮᩁᩅᩣᨴᩮᩉᩥ ᨸᩣᩊᩦᩉᩥ, ᨸᨴᩮᩉᩥ ᨻ᩠ᨿᨬ᩠ᨩᨶᩮᩉᩥ ᨧ;

ᩋᨬ᩠ᨬᨳᨲ᩠ᨲᨾᩉᩪ ᨶᩮᩅ, ᨸᩮᩣᨲ᩠ᨳᨠᩮᩈᩩᨸᩥ ᨲᩦᩈᩩᨸᩥ᪨

១៣១។

អថ ឧគ្ឃោសយី សង្ឃោ, តុដ្ឋហដ្ឋោ វិសេសតោ;

និស្សំសយំ'ស មេត្តេយ្យោ, ឥតិ វត្វា បុនប្បុនំ។

១៣២។

សទ្ធឹ អដ្ឋកថាយា'ទា, បោត្ថកេ បិដកត្តយេ;

គន្ថាករេ វសន្តោ សោ, វិហារេ ទូរសង្ករេ។

១៣៣។

បរិវត្តេសិ សព្ពាបិ, សីហឡដ្ឋកថា តទា;

សព្ពាសំ មូលភាសាយ, មាគធាយ និរុត្តិយា។

១៣៤។

សត្តានំ សព្ពភាសានំ, សា អហោសិ ហិតាវហា;

ថេរិយាចរិយា សព្ពេ, បាឡឹ វិយ ត'មគ្គហុំ។

១៣៥។

អថ កត្តព្ពកិច្ចេសុ, គតេសុ បរិនិដ្ឋិតឹ;

ᨧᨲ᩠ᨲᩥᨲᩴ ᩮᩈᩣ ᨾᩉᩣᩮᨴᩣᩃᩥᩴ, ᨯᨷ᩠ᨷᩦᨷᩴ ᨷᩥᨠᨾᩦ”ᨲᩥ [ᩮᩈᩣ ᨾᩉᩣᩮᨴᩣᩃᩥ ᨧᨲ᩠ᨲᩥᨲᩴ ᨯᨷ᩠ᨷᩦᨷᩴ ᨷᩥᨠᨾᩦᨲᩥ ᨻᩖᩢ ᨧᨶᩢ ᨷᩩᩁᩥᨾᨧᨶᩮᨲᩉᩥ ᩋᩈᩥᩴᩈᨭ᩠ᨮᩴ ᨧᩥᨿ ᩮᩉᩣᨲᩥ;

ᨷᩩᩮᨲ᩠ᨲᩣ ᩉᩥ “ᩋᩣᨧᩁᩥᨿᨻᩩᨴ᩠ᨵᩮᨥᩣᩈᩮᩣ ᩮᨴᩣᩃᩥᨾᩃ᩠ᩃᩈᨾᩦᩮᨷ ᨮᩣᩮᨲᩣ”ᨲᩥ ᨧ, “ᩈᩦᩉᨻ᩠ᨿᩋᩦᨷᩴ ᨣᨲ᩠ᩅᩣ ᩈᩦᩉᨻ᩠ᨿᩋᨭ᩠ᨮᨠᨳᩣᩮᨿᩣ ᨾᩣᨣᨵᨽᩣᩈᩣᨿ

ᨷᩁᩥᩅᨲ᩠ᨲᩮᩉᩦᨲᩥ ᨲᩔᩣᨧᩁᩥᨿᩮᨶ ᩮᩁᩅᨲᩮᨲ᩠ᨳᩮᩁᨶ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩮᩣ”ᨲᩥ ᨧ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩴ; ᨲᩈ᩠ᨾᩣ ᨻᩖᩣᨵᩣᨷᩥ ᩋᩣᨧᩁᩥᨿᨻᩩᨴ᩠ᨵᩮᨥᩣᩈᩔ ᨷᩅᨲ᩠ᨲᩥ ᨲᨴᨶ᩠ᩅᨷᩥ “ᨲᩣ

ᨽᩣᩈᩣᨷᩁᩥᩅᨲ᩠ᨲᩥᨲᨭ᩠ᨮᨠᨳᩣᩮᨿᩣ ᩋᩣᨴᩣᨿ ᩈᩣᩈᨶᩩᩮᨭ᩠ᨮᩣᨲᨽᨲ᩠ᩅᩣ ᨯᨷ᩠ᨷᩦᨷᩴ ᨷᩥᨠᨾᩦ”ᨲᩥ ᩅᨧᨾᩣᨶᩦᨽᩣ ᩈᩣᩈᨶᩩᩮᨭ᩠ᨮᩣᨲᨽᨷ᩠ᨷᩃᩥᨠᩣ ᩅᨧ ᨠᨧᩥᨲᩴ ᩋᩁᩉᨲᩥ, ᨽ ᨷᨽ

ᨾᩉᩣᩮᨴᩣᩃᩥᨧᨲ᩠ᨽᨷ᩠ᨷᩃᩥᨠᩣᨲᩥ]᪨

ᩋᨿᨬ᩠ᨧᩣ ᨷᨽ ᨾᩉᩣᨧᩴᩈᨠᨳᩣ ᪑᪅᪔᪐ - ᩃᩁᩥᨴ᩠ᨵᨧᩮᩔ ᩉᩣᨷᨯᨾᩉᩣᨧᩥᨭ᩠ᨮᩣᩃᨿᨾᨭ᩠ᨮᩃᩣᨿᩮᨲ᩠ᨲ ᩮᩁᩣᨾᨠ᩠ᨠᩮᩁᨽ ᨾᩩᨭ᩠ᨮᩥᨲᩔ ᨧᩥᩈᩩᨴ᩠ᨵᩥᨾᨣ᩠ᨣᩮᨷᩥᨲ᩠ᨲᨠᩔ

ᨷᩩᩮᩁᨧᩣᩁᩥᨠᨠᨳᩣᨿᩴ “ᩋᩮᨽᨠᩣᩮᨽᨲ᩠ᨲ ᩋᨲ᩠ᨳᩥ ᨧᩥᨧᩣᩮᩁᨲᨻ᩠ᨻᩣᨲᩦ”ᨲᩥ ᨧᨲ᩠ᩅᩣ ᨹᨾ᩠ᨾᩣᨽᨭ᩠ᨮᩮᨠᩣᩈᨻ᩠ᨻᩦᨽᩣᨾᩮᨠᨽ ᨧᩥᨧᨠ᩠ᨠᩮᩃᨽ ᨧᩥᨧᩣᩁᩥᨲᩣ᪨ ᨲᩮᨾᨲ᩠ᨲ

ᨿᩩᨲ᩠ᨲᩣᨿᩩᨲ᩠ᨲᨧᩥᨧᩥᨽᨽᩣᨿ ᨯᩮᩔᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᩋᨽᩩᨧᩥᨧᩣᩁᩃᨿᩥᩔ ᨠᩁᩥᩔᩣᨾ᪨

Proper display of the text below may depend on webfonts, which in turn require being connected to the internet

ឌាតិខេឝចិឆាខណា

១៏ ឥត្ថ ហិ ខេត ឆយ្ុាគខេគ្គ “ញ្យុ្គខេឈាខេឃា ខេឝាឆិយណ្ហឃយឹខេប (ញ្យុ្គកឃាឃំ) ឌាខេតាតិ គ ឃ្យុត្តខេយត”ត្តិ ចត្ថា ឥំឃាឆគត្វាឃ ចត្តាទិ ញ្យុតិខេទកការខណាគិ ឆឃ្យុិតាគិ៏ កឆំ?

(ក) “ញ្យុ្គខេឈាខេឃគ បកាឃិខេតឃ្យុ ឥំកាលិកចត្វ្យុ ឲកយ្យិ ឥំ គត្ថិ, ឃំ យកខេឆឃ្យុ ្គប្យុគ្គ”ត្តិ បឆយំ ការឃំ ឆឃ្យុិឥំ៏ ឥឆការខណខេយច៏ អាចទិឃញ្យុ្គខេឈាឃខេត្ថខេទា ហិ ឃក្ហុហ្គ្កឆាខេឃា កខេទាខេត្តា ខេបិទាហ្ហ្គ្កឆាខេឃាខេឃច ឃំលិបិត្ថា, គាឃាបទិចត្តគយខេត្តគ ច ចិខេឃខេឃត្ថា អកាឃិ, គ បគ ឃំ ចា ឥំ ចា អត្តខេគា ឌិ្គឃ្យុឥំ ឆខេឃ្យុត្ថា៏ ចុ្យុត្តខេញ្យុឥំ អាចទិខេឃគ –

“ឃំចណ្ហុគំ ឥត្ថា ឃយាខេគខេត្តា,

ឥឃ្យុ្យា យហាអ្ហុកឆំ ឃទឹទំ;

កត្ថា យហាបត្វុទិឃំ ឥខេឆច,

កុ្យុត្តិគាយាឌិឃ្យុ ចិឃ្យុ្យុតាឃ្យុ៏

ចិគិត្វុខេឃា អ្ហុកឆាឃ្យុ ចុខេត្តា,

ខេឃា ឃ្យុត្តយត្ថ អបទិត្វុឌខេត្តា;

អខេឆាបិ អខេត្តាកឆខេឆទចាឆំ,

ឃំចណ្ហុគំ ឃខ្ញុ ឃយាខេគិឃ្យុ”ត្តិ [បិទា៏ អ្ហុ៏ ១៏កត្វាខេឃ្យុកឆា] ច៏

“ឥខេតា ច គាឃត្តខេទខេយច ហិត្ថា,

ចិត្ថាខេយក្កុត្ថា ឃយាឃឃិត្ថា;

ᩅᩥᨶᩥᨧ᩠ᨨᨿᩴ ᩈᨻ᩠ᨻᨾᩈᩮᩈᨿᩥᨲ᩠ᩅᩣ,

ᨲᨶ᩠ᨲᩥᨠ᩠ᨠᨾᩴ ᨠᩥᨬ᩠ᨧᩥ ᩋᩅᩮᩣᨠ᩠ᨠᨾᩥᨲ᩠ᩅᩣ.

ᩈᩩᨲ᩠ᨲᨶ᩠ᨲᩥᨠᩣᨶᩴ ᩅᨧᨶᩣᨶᨾᨲ᩠ᨳᩴ,

ᩈᩩᨲ᩠ᨲᩣᨶᩩᩁᩪᨷᩴ ᨷᩁᩥᨴᩦᨷᨿᨶ᩠ᨲᩦ;

ᨿᩈ᩠ᨾᩣ ᩋᨿᩴ ᩉᩮᩔᨲᩥ ᩅᨱ᩠ᨱᨶᩣᨷᩥ,

ᩈᨠ᩠ᨠᨧ᩠ᨧ ᨲᩈ᩠ᨾᩣ ᩋᨶᩩᩈᩥᨠ᩠ᨡᩥᨲᨻ᩠ᨻᩣ”ᨲᩥ [ᨷᩣᩁᩣ. ᩋᨭ᩠ᨮ. ᪑.ᨣᨶ᩠ᨳᩣᩁᨾ᩠ᨽᨠᨳᩣ] ᨧ.

ᨿᨳᩮᩅ ᨧ ᩋᩣᨧᩁᩥᨿᨻᩩᨴ᩠ᨵᨥᩮᩣᩈᩮᨶ ᩋᨲ᩠ᨲᨶᩮᩣ ᩋᨭ᩠ᨮᨠᨳᩣᩈᩩ ᨲᩴᨠᩣᩃᩥᨠᩣᨶᩥ ᨿᩣᨠᩁᩥᨠᩣᨶᩥ ᩅᨲ᩠ᨳᩪᨶᩥ ᨶ ᨷᨠᩣᩈᩥᨲᩣᨶᩥ, ᨲᨳᩮᩅ ᩈᩦᩉᩊᨭᩦᨠᩣᨶᩥᨷᩥ ᨵᨾ᩠ᨾᨠᩥᨲ᩠ᨲᩥᨿᩣᨴᩦᨠᩣᨶᩥᨷᩥ. ᨶ ᩉᩥ ᨲᨲ᩠ᨳ ᩅᩈᨽᩁᩣᨩᨠᩣᩃᨲᩮᩣ (᪙᪐᪘-᪙᪓᪖ -ᨻᩩᨴ᩠ᨵᩅᩔ) ᨷᨧ᩠ᨨᩣ ᩏᨷ᩠ᨷᨶ᩠ᨶᩅᨲ᩠ᨳᩪᨶᩥ ᨴᩥᩔᨶ᩠ᨲᩥ ᨮᨷᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᨾᩉᩣᩈᩮᨶᩁᩣᨩᩅᨲ᩠ᨳᩩᩴ [ᨷᩣᩁᩣ. ᩋᨭ᩠ᨮ. ᪒.᪒᪒᪙-᪒᪒᪘], ᩋᩣᨧᩁᩥᨿᩮᩣ ᨧ ᨲᨲᩮᩣ ᨲᩥᩈᨲᨾᨲ᩠ᨲᩅᩔᩮᩉᩥ ᨷᨧ᩠ᨨᩣ ᨲᨲᩮᩣ ᨾᩉᩣᨶᩣᨾᩁᨬ᩠ᨬᩮᩣ ᨠᩣᩃᩮ (᪘᪓᪖-᪘᪗᪓-ᨻᩩ-ᩅ) ᩈᩦᩉᩊᨴᩦᨷᨾᩩᨷᨣᨲᩮᩣ. ᨲᩈ᩠ᨾᩣ ᩋᨭ᩠ᨮᨠᨳᩣᩈᩩ ᨲᩴᨠᩣᩃᩥᨠᨿᩣᨠᩁᩥᨠᩅᨲ᩠ᨳᩪᨶᩴ ᩋᨷ᩠ᨷᨠᩣᩈᨶᨾᨲ᩠ᨲᩮᨶ ᨶ ᩈᨠ᩠ᨠᩣ ᨲᨠ᩠ᨠᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᨶ ᨿᩣᨠᩁᩥᨠᩮᩣᨲᩥ ᨬᩣᨲᩩᩴ.

[᪘) ᨷᩩᨶᨷᩥ ᩑᨲ᩠ᨳ “ᩈᨻ᩠ᨻᩮᩈᩩᨷᩥ ᨻᩩᨴ᩠ᨵᨥᩮᩣᩈᩣᨧᩁᩥᨿᨣᨶ᩠ᨳᩮᩈᩩ ᨭᩦᨠᩣᨭ᩠ᨮᨠᨳᩣᨿᨶ᩠ᨲᩴ ᨷᨧ᩠ᨨᨲᩮᩣ ᨮᩥᨲᩔ ᩅᩥᨿ ᨷᨠᩣᩈᨶᩴ ᨶᨲ᩠ᨳᩦ”ᨲᩥ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩥᨿᩴ ᨠᩣᩁᨱᩴ ᨴᩔᩥᨲᩴ. ᨶᩔᩥᨷᩥ ᩋᨠᩣᩁᨱᨠᩣᩁᨱᩣ ᨷᩩᩁᩥᨾᨷᨧ᩠ᨨᩥᨾᩮᩉᩥ ᩅᩮᨴᩥᨲᨻ᩠ᨻᩣ. ᩋᨷᩥᨧ ᩈᩣᩁᨲ᩠ᨳᨷ᩠ᨷᨠᩣᩈᩥᨶᩥᨿᩣ ᨶᩣᨾ ᩈᩴᨿᩩᨲ᩠ᨲᨭ᩠ᨮᨠᨳᩣᨿᩴ, ᨾᨶᩮᩣᩁᨳᨷᩪᩁᨱᩥᨿᩣ ᨶᩣᨾ ᩋᨦ᩠ᨣᩩᨲ᩠ᨲᩁᨭ᩠ᨮᨠᨳᩣᨿᨬ᩠ᨧ ᩈᩩᨲ᩠ᨲᩈᩴᩅᨱ᩠ᨱᨶᩣᨿᨷᩥ ᩅᩮᨴᩥᨲᨻ᩠ᨻᩣ. ᨲᨲ᩠ᨳ ᩉᩥ –

“ᨿᨳᩮᩅ ᩉᩥ ᨠᩃ᩠ᨿᩣᨱᩈᩦᩃᩮᨲᩮᩣ ᩁᩣᨩᩣᩅᨲᩩᨴ᩠ᩅᩣᩁᨷ᩠ᨷᨲ᩠ᨲᩮ ᨵᨾ᩠ᨾᨷᩣᩃᩮᨶ ᨶᨲ᩠ᨳᩴ ᩉᩮᩣᨲᩥ, ᩑᩅᩴ ᩉᩥᩁᨬ᩠ᨬᩣᨴᩥᨠᩣᨿ ᨶᩣᨿ ᨶᨴᩥᨿᩣ ᨷᩁᩥᨿᨲ᩠ᨲᩥᩁᩮᨲᩮᩣ ᩈᩣᩃᨧᨶᩴ ᩏᨷ᩠ᨷᩣᨶᩴ. ᨿᨳᩣ ᩋᨶᩩᩁᩣᨵᨷᩩᩁᩔ ᨵᨾ᩠ᨾᨷᩣᩃᩮᨿ᩠ᨿᩣ, ᩑᩅᩴ ᨲᩴ ᨠᩩᩈᩥᨲᩣᩁᩣᨿ ᩉᩮᩣᨲᩥ. ᨵᨾ᩠ᨾᨷᩣᩃᨿᨲᩮᩣ ᨶᨠ᩠ᨡᨲ᩠ᨲᨴ᩠ᩅᩣᩁᩮᨶ ᨶᨣᩁᩴ ᨷᩅᩥᩈᨶ᩠ᨲᨿᨠ᩠ᨡᩣ ᨷᩥᨮᩥᨶᩮᨿ᩠ᨿᨲᩮᩣ ᨣᨶ᩠ᨲ᩠ᩅᩣ ᩏᨲ᩠ᨲᩁᩮᨶ ᨶᩥᨠ᩠ᨡᨾᨲᩥ, ᩑᩅᩴ ᩏᨷ᩠ᨷᩣᨶᨲᩮᩣ ᩈᩣᩃᨷᨲ᩠ᨲᩥ ᨷᩥᨮᩥᨶᩮᨿ᩠ᨿᩣ ᨣᨶ᩠ᨲ᩠ᩅᩣ ᩏᨲ᩠ᨲᩁᩮᨶ ᨶᩥᨠ᩠ᨡᨾᨲᩥ. ᨲᩈ᩠ᨾᩣ ᨲᩴ ᩏᨷᨶᩥᨲ᩠ᨲᨶ᩠ᨲᩥ ᩅᩩᨧ᩠ᨧᨲᩦ”ᨲᩥ [ᩈᩴ. ᨶᩥ. ᩋᨭ᩠ᨮ. ᪑.᪑.᪑᪔᪙; ᩋ. ᨶᩥ. ᩋᨭ᩠ᨮ. ᪒.᪑᪘᪔] –

ᨷᨧ᩠ᨨᨲᩮᩣ ᨮᩥᨲᩔ ᩅᩥᨿ ᨷᨠᩣᩈᨶᨾ᩠ᨷᩥ ᨴᩥᩔᨲᩮᩅ. ᨲᨾ᩠ᨷᩥ ᨷᨶ ᨷᩮᩣᩁᩣᨱᨭ᩠ᨮᨠᨳᩣᩉᩥ ᨠᨳᩣᨷᩁᩥᩅᨲ᩠ᨲᨶᨾᨲ᩠ᨲᨾᩮᩅᩣᨲᩥ ᨠᩮᩉᩥᨧᩥ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩴ, ᨲᩣᨴᩥᩈᩣᨿ ᩋᨲ᩠ᨳᩈᩴᩅᨱ᩠ᨱᨶᩣᨿ ᨷᨧ᩠ᨨᩥᨾᨠᩣᩃᨲᩮᩣᨷᩮᩅ ᨷᨠᨲᩥ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩣᨿ ᩑᩅ ᨣᩉᩮᨲᨻ᩠ᨻᨲ᩠ᨲᩣᨲᩥ.

[ក] បុនបិ ទេតត “ប្ដលញ្ញ្យាតិ អក្កិសត្តាបស្ស, តស្ស ចតគាហាឌីសុ សមូទោ ទេចឌិតទេន្ដា”តិ ចិសុទ្ធិមគ្គេ (១, ១០-បិទ្ធេ) ទុត្តសំចល្លត់ បការេសត្វា “តស្សា បតស្ស អចហសតីយកាទេចា បិកេដិទេយចា”តិ ច ហិច្ចុខត្វា “ឌ្ឋត្ថិយទេដ្ឋ បត ប្ដត្តទេគេសេសុ កិយញាលេ ចត្ថ្ឆាគតទហិតា យាតុសកាយច្ឆចិ ឃ្នុទិយសត្តាទេបត ខុក់សទេតា គយ្យាតិ, ត់ ត ឌាតត្ថិ គក្ខិទិលត្ថិយទេគសិកា”តិ តតិយំ កាទេលំ គច្ចហតទកាទេចត គស្សិត់ តត្ថ បត យឌិ “ឃ្នុទិយសត្តាទេបត ខុក់សទេតា គយ្យាតិ”តិ ខុត់ ប្ដក្រកទេតា ឃ្នុទិយទសិ្វសត្តាទេបទេតច គដ្ឋកាចំ សត្ថាយ ទុទេច្ឆុយ្យ, ខុចំ សតិ ដំសមកសចាតាតបសទឹសបសមញ្ញ្យាតត្ថិ បទេគ អាតបសទេគ្គត សយាតត្តត្តា ត យុត្តទេមច យឌិ បត ឃ្នុទិយសត្តាបសញ្ញាទេតត ប្ដទ៏លញ្ញាតុតា គដ្ឋកាចំ សត្ថាយ ទុទេច្ឆុយ្យ, ខុចំ សតិ ប្ដត្តទ៏ទត្ថិយទេគសេសុ, អញ្ញាត្ត ច តាឌិទេសុ អតិប្ដលញ្ញាទេតសុ ឃ្នុទិយសត្តាបសញ្ញាតស្ស ប្ដទ៏លញ្ញាតុទេតា បឌិឈាតាយ ឌីចទំ ទេសតាសតញ្ញា បឌិទេសចីយតីតិ អយមទេត្វា ត ត យុទេត្តា តចា ហិ ទុត្តំ ចិតយដ្ឋកចាយំ (១, ៑ប៉)

“សីត់ ប្ដលញ្ញ្ញ្ញី ប្ដតុចិសកាកចទេសត ទុត្តា”ត្ថិ

សា បត ចិសុទ្ធិមគ្គេ បគត្តសំចល្លតា ទេបិទាលាសុត្តត្ថដ្ឋកចាហិ អាកតា កទេចយ្យ តចា ហិ ទុត្តំ បបញ្ចាស្ទុគតិយា តាយ យត្ថិ្បតិកាយដ្ឋកចាយ សត្ថាសចសុត្តចល្លតាយំ (១, ៑ប៉) “ប្ដលញ្ញ្ញ្ញី ទេចត្ត អក្កិសត្តាទេបិច ទេចឌិតទេន្ដា, ឃ្នុទិយសត្តាបចទេសត បទេតត់ ចត្តុ ទុត្តា”ត្ថិ ខុត្ត ច សចាយមទេត្វា អាចទិទេយត អត្តទេតា យតិចទេសត ទុទេត្តា អស្ស, តស្ស ចត្តុស្ស ទេបិទាលាដ្ឋកចាយំ ទុត្តកាចញ្ញា តស្សា អត្តសំចល្លតាយ អត្តទេតា យតិកាចញ្ញា យុត្តកាចញ្ញា បកាទេសយ្យ អាចទិទេយា ហិ យត្ត យត្ត ទេបិទាលាដ្ឋកចាសុ អចុត្តត្ត ចិទេសទេសត្វា គទេស្សតិ, តត្ត តត្ត តាឌិសំ ទោបកចចតយ្យិ បកាទេសតិទេយច, យចា សុមង្គលចិលាំសិតិយំ (១, ល៍ៗ) “ខុត្ត អាលាត្តិយតិស្សក្កិយចាចទាបិ បទេយាកា យុជ្ជត្តិ, អដ្ឋកចាសុ បត អតាកតត្តា ឌីយំសិត្វា កទេហតន្ដា”តិ ចចត់, យចា ច បបញ្ចាស្ទុគតិយំ (១, ១០) “អចិចាទិតទេមត់ ទេបិទាទេលាហិ, អយំ បត អត្តទេតា យតី”តិ ចចត់ ត ទេចត្ត កិញ្ចិបិ ទោបកចចត់ បកាសិត់ តស្មា “យទេគត់ ‘ប្ដលញ្ញ្យាតិ អក្កិសត្តាបស្សា’តិ ច, ‘ប្ដលញ្ញ្ញ្ញី ទេចត្ត អក្កិសត្តាទេបិច ទេចឌិតទេន្ដា’តិ ច ចចត់, ខុត់ ទេបិទាលាសុត្តត្ថដ្ឋកចាចចត”ត្ថិ ទេចឌិតទ្ឋាតិ

(ឈ) បុនបិ ទេតត “បបញ្ចាស្ទុគតិយា តាយ យត្ថិ្បតិកាយដ្ឋកចាយំ ទេកាបិលកសុត្តំ សំចទេល្លទេត្តា [ម ត៍ អដ្ឋ ១ ៑ប៉០] ញុគ្គទេឈាទេសា ‘យកឆចិទេគហទេដ្ឋាត់ អត្តទេទ កក្កាយ តឌិយា យទេន្លចាលុកត្តលឌីបកា អត្តិ’តិ សគ្គហតិ យទេន្លា ញុគ្គទេឈាទេសត បត ឌិដ្ឋកក្កា សីហច្ចអឌីទេប យហាទេចលិកក្កាទេយច, ត បត ឌ្ឋត្ថិយទេដ្ឋិកាត់ ទេសដ្ឋសមូតា យហាកក្កាតិ បិកេដិទេយចាយមទេត្វា”តិ ចតុត្ត កាទេលំ គស្សិត់ ត់ បត ឌ្ឋគាតិ យហាកក្កាយ យទេន្លតស្មិ ចាទេត តាឌិសំ ឌីបក់ អឌិស្វា “បុទេន្លាបិ ខុចទេមច កទេចយ្យា”តិ ខុក់សទេតា កទេហត្វា ទុត្តចចតយត្តទេមច តឌិទេយា បត សន្លគាបិ ទេតទេតចាកាទេទត តិដ្ឋត្តិតិ ត សក្កា កទេហតុត្តិ បិកេដិទេយចាយមទេត្វា តស្មា យចា បុទេន្លា តស្ស ទេកាបិលស្ស កាទេល តស្មិ ចាទេត យទេន្លកក្កាយ តាឌិសា ឌីបកា សំចិជ្ជមាតា អទេហសុំ, តទេចច ទេបិទាលាដ្ឋកចាសុ ខុស អទេត្វា សំចល្លិទេតា, តទេគច ច ចចត់ អាចទិទេយត កាសាបទិចត្តត់ កត្វា បកាសិតត្ថិ ខុចទេមច កទេហតន្ដា តស្មា តយ្យិ អកាទេលាទេមចាតិ

Proper display of the text below may depend on webfonts, which in turn require being connected to the internet

ᨻᩕᩣᩉ᩠ᨾᨱᨠᩩᩃᩅᩥᨧᩣᩁᨱᩣ

᪆. ᩋᨳ “ᨻᩕᩣᩉ᩠ᨾᨱᨿᩣᨱᩮᨧᩣ”ᨲᩥ ᨸᨴᩔ ᩑᨲ᩠ᨳ ᩑᩅᩴ ᩅᩥᨧᩣᩁᩥᨲᩴ –

(ᨠ) “ᨣᩪᩊ᩠ᩉᨲ᩠ᨳᩮ ‘ᨻᩕᩣᩉ᩠ᨾᨱᨠᩩᩃᨴᩣᨲᩣ’ᨲᩥ ᨶ ᩈᨠ᩠ᨠᩣ ᩅᨲ᩠ᨲᩩᩴ. ᨠᩈ᩠ᨾᩣ ᨸᨶᩣᨠᩣᩁᩮᨶ ᨸᨭ᩠ᨮᩣᨿ ᨿᩣᩅᨩ᩠ᨩᨲᨶᩣ ᩈᨻ᩠ᨻᩮᨸᩥ ᨻᩕᩣᩉ᩠ᨾᨱᩣ

ᨻᩕᩣᩉ᩠ᨾᨱᩣᨶᩴ ᨷᩩᨲ᩠ᨲᨿᩣᩈᩦᨶᩥ, ᨴᩥᩅᩣ ᨶᩣᨣᨲᩣ? ᨠᨲ?;

ᨾᩣᨲᩣ ᨲᨸᩔ ᨿᨸ ᨧᨿ?, ᨸᨠ᩠ᨡᩮ ᨣᩮᨻᩕᩣ ᩋᨣᩣᨿᨲᩣ”ᨲᩥ [ᩈᩩᨲ᩠ᨲᨶᩥ., ᪑᪐-ᨿᨴ᩠ᨵᩃ, ᪕᪐; ᨲᨳᩣ ᩋᨳᨧ ᪙ ᨶᨧᨸ ᪑᪕, ᪙, ᪙].

ᩈᩃᩴ ᨷᩩᩁᩥᩈᩈᩩᨲ᩠ᨲᩴ ᨲᩣᨿ ᨿᨲ᩠ᨲᩴ ᨴᩣᨲᨲ᩠ᨳᩦᨲᩥ ᩅᨯ᩠ᨰᩥᨿᩣ.

ᩋᨿᩴ ᨸᨶᩔᩣ ᩋᨲ᩠ᨳᩮᩣ – ‘ᨻᩕᩣᩉ᩠ᨾᨱᩣ ᩋᩔ (ᨻᩕᩣᩉ᩠ᨾᨱᩮᩣ) ᩉᩩᨲ᩠ᩅᩣ ᩋᩣᩈᩥ. ᨴᩥᩅᩣ ᨶᩣᨣᨲᩮᨶᩣ ᨠᨲᩣ, ᩃᨲ᩠ᨳᩥᨿᩣ ᩋᩔ ᨴᩥᩅᩣᨲᩥ ᨵᩩᨲ᩠ᨲᩴ ᩉᩮᩣᨲᩥ. ᨿᩣ

ᨧᩮᨲᩔᩣ, ᩈᩣ ᩋᩔ ᨾᩣᨲᩣ. ᩈᩩᨴ᩠ᨵᩣ ᩋᩔ ᨸᩥᨲᩣᨲᩥ ᩋᨣᩣᨿᩦ’ᨲᩥ.

ᨣᩪᩊ᩠ᩉᨲ᩠ᨳᩮ ᨸᨶ ‘ᨸᨱ᩠ᨯᩥᨲᨻᩕᩣᩉ᩠ᨾᨱᩣ’ᨲᩥ ᨴᩣᨶᩣᨲᩣᨸᩥ ᨲᩴ ᨠᩣᩁᨱᩴ ᨶ ᩋᨬ᩠ᨬᩣᩈᩥ. ᨲᨳᩣ ᩉᩥ ᩑᨲᩮ ᨴᩣᨶᨸᩥᨲᩣᨸᨭ᩠ᨮᩣᨲᩥ ᨸᨴᩔ ᩋᨲ᩠ᨳᩅᨱ᩠ᨱᨶᩣᨿᩴ ‘ᩑᨲᩮᩈᩴ

ᨠᩥᩁ ᩋᨿᩴ ᩃᨴ᩠ᨵᩥ – ᨻᩕᩣᩉ᩠ᨾᨱᩣ ᨻᩕᩉ᩠ᨾᩩᨶᩮᩣ ᨾᩩᨡᨲᩮᩣ ᨶᩥᨠ᩠ᨡᨶ᩠ᨲᩣ, ᩃᨲ᩠ᨳᩥᨿᩣ ᩏᩁᨲᩮᩣ, ᩅᩮᩔᩣ ᨶᩣᨽᩥᨲᩮᩣ, ᩈᩩᨴ᩠ᨴᩣ ᨩᩣᨱᩩᨲᩮᩣ, ᩈᨾᨱᩣ ᨷᩥᨭ᩠ᨮᩥᨷᩣᨴᨲᩮᩣ’ᨲᩥ [ᨴᩦ.

ᨶᩥ. ᩋᨭ᩠ᨮ. ᪑.᪒᪙᪒; ᨾ. ᨶᩥ. ᩋᨭ᩠ᨮ. ᪑.᪓᪐᪕] ᩅᩥᩈᩩᩴ ᨧᩮᨲᨠᩣᨳᩣᨿ ᩋᩈᨾᩣᨲᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᨧᨱ᩠ᨯᩥᨲᩣ”ᨲᩥ.

ᩋᨿᩴ ᨸᨶᩮᨲ᩠ᨳ ᩋᨲ᩠ᨳᩅᩥᨧᩣᩁᨱᩣ – ᨿᨴᩥ ᨧ ᨲᩴᨠᩣᩃᩥᨠᩣᨶᨾ᩠ᨸᩥ ᨻᩕᩣᩉ᩠ᨾᨱᩣᨶᩴ ᩃᨴ᩠ᨵᩥ ᨲᨳᩮᩅ ᨽᩅᩮᨿ᩠ᨿ ᨿᨳᩣ ᩑᨲᩥᩔᩴ ᨠᨳᩣᨿᩴ ᨴᩥᨭ᩠ᨮᩣ, ᩈᩣ ᩋᨲ᩠ᨳᩅᨱ᩠ᨱᨶᩣ

ᩋᩣᨧᩁᩥᨿᩔ ᨿᨳᩥᨿᨲ᩠ᨲᩣ. ᩑᩅᩴ ᩈᨲᩥ ᩈᩣ ᩅᩥᨧᩣᩁᨱᩣ ᨿᩩᨲ᩠ᨲᩣ ᨽᩅᩮᨿ᩠ᨿ. ᩑᨲᩥᩔᩴ ᨸᨶ ᨠᨳᩣᨿᩴ “ᨻᩕᩣᩉ᩠ᨾᨱᩣᨶᩴ ᨷᩩᨲ᩠ᨲᨿᩣᩈᩦᨶᩦ”ᨲᩥ ᨸᨴᩔᨸᩥ ᨶᩮᨲ

“ᨻᩕᩣᩉ᩠ᨾᨱᩣ ᨻᩕᩉ᩠ᨾᩩᨶᩮᩣ ᨾᩩᨡᨲᩮᩣ ᨩᩣᨲᩣ”ᨲᩥ ᩋᨲ᩠ᨳᩮᩣ ᨾᨬ᩠ᨬᨲᩮ ᨶ ᩃᨻ᩠ᨽᨲᩥ. ᨣᩪᩊ᩠ᩉᨠᩣᩃᩮ ᨸᨶ ᨻᩕᩣᩉ᩠ᨾᨱᩣᨶᩴ ᩃᨴ᩠ᨵᩥ “ᨻᩕᩣᩉ᩠ᨾᨱᩣ ᨻᩕᩉ᩠ᨾᩩᨶᩮᩣ ᨾᩩᨡᨲᩮᩣ

ᨩᩣᨲᩣ”ᨲᩥ ᩑᩅᩴᨷᩮᩅ ᩋᩉᩮᩣᩈᩦᨲᩥ ᨷᩥᨠᩣᩁᨶᩮᨿ᩠ᨿᨳᩣᨿᨲᩮᨲ᩠ᩅᩣ. ᨲᨳᩣ ᩉᩥ ᨴᩦᨥᨶᩥᨠᩣᨿᩮ ᨷᩣᨳᩥᨠᩅᨣ᩠ᨣᩮ ᩋᨣ᩠ᨣᨬ᩠ᨬᩈᩩᨲ᩠ᨲᩮ (᪓, ᪙᪔) –

“ᨴᩥᩔᨶ᩠ᨲᩥ ᨡᩮᩣ ᨸᨶ ᩅᩣᩈᩮᨭ᩠ᨮ ᨻᩕᩣᩉ᩠ᨾᨱᩣᨶᩴ ᨻᩕᩣᩉ᩠ᨾᨱᩥᨿᩮᩣ ᩏᨲᩩᨶᩥᨿᩮᩣᨸᩥ ᨣᨻ᩠ᨽᩥᨶᩥᨿᩮᩣᨸᩥ ᩅᩥᨩᩣᨿᨾᩣᨶᩣᨸᩥ ᨸᩣᨿᨾᩣᨶᩣᨸᩥ. ᨲᩮ ᨧ ᨻᩕᩣᩉ᩠ᨾᨱᩣ ᨿᩮ

ᨿᩮᩣᨶᩥᨩᩣᩅ ᩈᨾᩣᨶᩣ ᩑᩅᨾᩣᩉᩴᩈᩩ – ᨻᩕᩣᩉ᩠ᨾᨱᩮᩣᩅ ᩈᩮᨭ᩠ᨮᩮᩣ ᩅᨱ᩠ᨱᩮᩣ, ᩉᩦᨶᩣ ᩋᨬ᩠ᨬᩮ ᩅᨱ᩠ᨱᩣ. ᨻᩕᩣᩉ᩠ᨾᨱᩮᩣᩅ ᩈᩩᨠ᩠ᨠᩮᩣ ᩅᨱ᩠ᨱᩮᩣ, ᨠᨱ᩠ᩉᩣ ᩋᨬ᩠ᨬᩮ

ᩅᨱ᩠ᨱᩣ. ᨻᩕᩣᩉ᩠ᨾᨱᩣᩅ ᩈᩩᨩ᩠ᨫᨶ᩠ᨲᩥ, ᨶᩮᩣ ᩋᨻᩕᩣᩉ᩠ᨾᨱᩣ. ᨻᩕᩣᩉ᩠ᨾᨱᩣᩅ ᨻᩕᩉ᩠ᨾᩩᨶᩮᩣ ᨷᩩᨲ᩠ᨲᩣ ᩒᩁᩈᩣ ᨾᩩᨡᨲᩮᩣ ᨩᩣᨲᩣ ᨻᩕᩉ᩠ᨾᨩᩣ ᨻᩕᩉ᩠ᨾᨶᩥᨾ᩠ᨾᩥᨲᩣ

ᨻᩕᩉ᩠ᨾᨴᩣᨿᩣᨴᩣᨲᩥ. ᨲᩮ ᨻᩕᩉ᩠ᨾᩣᨶᨬ᩠ᨧᩮᩅ ᩋᨻ᩠ᨽᩣᨧᩥᨠ᩠ᨡᨶ᩠ᨲᩥ, ᨾᩩᩈᩣ ᨧ ᨽᩣᩈᨶ᩠ᨲᩥ, ᨻᩉᩩᨬ᩠ᨧ ᩋᨷᩩᨬ᩠ᨬᩴ ᨷᩈᩅᨶ᩠ᨲᩦ”ᨲᩥ –

ករចតា យហាការុលំរកត ចារេរ្ន ការច្នាខាតំ ព្រាហ្មណយាលចកាតំ ការរិតំ, រតហិ ច តំ អកិតត្តិតំ៉ រត បត រច្ចបិ យាលចកា ខាតិចរេត បរិសុទ្ធព្រាហ្មណា រចច រហាត្តិ តិល្លយ្យិ រចគាតំ បរិរក្យរតា ច៉ តស្វា “ព្រាហ្មណា ព្រាហ្មរតា យុលរតា តិល្លត្តា”តិ ចចតស្ស តំកាលិកាតំ ព្រាហ្មណាតំ លក្ខិចរេត ចុត្តការចា បរិករេវិរយច៉ យចា រចតំ, ឲចំ “លត្តិយា ក្ខររតា, រចស្សា គាកិរតា, សុក្ខា ខាល្យរតា, ររយណា បិក្ខិបិរគរតា”តិ ចចតយ្យិ “តំកាលិកព្រាហ្មណាតំ លក្ខិន្នាហិ របរិរាលក្ខកចាចរិរយហិ ចុត្ត”ត្តិ សក្ខហិត្វា អាចរិយត្យុទ្ធរឈារេត តំ សត្ថំ របរិរាលក្ខកចាររតា ការររាបរិចត្តគយរត្តត ចិររសរេត្វា បការិតំ ករចយ្យ៉ តស្វា តាយបិ រចគកាចាយ អាចរិយស្ស អព្រាហ្មណកាចរារគតំ អត្យុបបត្តរយចាតិ៉

(ខ) ឫតបិ រតត អាចរិយត្យុទ្ធរឈាររត្តរស្ស អព្រាហ្មណកាចរារគតត្ថំ ទុតិយយ្យិ ការណំ ឲចយាហរំ –

“ព្រាហ្មណករត្តសុ រកក្ខឈាតចាចកំ ក្រុតហាតិ បគំ បិឡគ្គយំ ក្នុតហ្យ (ក្នុតហរតា) ខ្លួតិ គិស្សតិ៉ យាកល្លិយសុរត្ត ករិយាយ រយចុត្តចិចារាការចត ក្ខបរូខ្ចការរហកក្ខស្ស គាររកត្តំ សត្ថាយ យាកល្លិរយា បរិន្នាឌរកា ករចត្តំ ‘ក្នុតហ្យ (ក្នុតហរតា) ររយណា រកាតរយា’តិ [យ៉ តិ៉ ១៉១០សិ៉ អាគរយា] អាហ៉ តំ ត្យុទ្ធរឈាររា ត ខាគាតីតិ បរិករេវិរយច តគត្វចិចល្លកាយ៉ តត្វ ហិ រតត ក្នុតហ្យរតាតិ (ក្នុតហតស្សា) បគំ ‘ហតចខ្លិរតា យរិយាគការកស្សា’តិ [យ៉ តិ៉ អដ្ឋ៉ ១៉១០សិ៉] ចល្លិត”ត្តិ៉

តយ្យិ អយុត្តរយច៉ ត ហិ យាកល្លិរយត រចាក្ខខ្លាររូលាបរិករាកយត្តរយច សត្ថាយ ក្នុតហ្យការចា ចុរត្តា, អច រលា លត្តយ្យិ រលិកាយិររាររូលាតំ អបរិករាកំ សត្ថាយ ចុរត្តា៉ តស្ចិញ្ញាសុរត្ត –

“ចក្កិ រលា យាកល្លិយ ទ្យុបិរាយំ ទ្យុបរតំ ទ្យុបរយូគិតំ, តំ តចាកតស្ស គត្តិ ក្យត្តំ រក្លិតំ សំចុតំ, តស្ស ច សំចរាយ គយុំ រគរេតិ, ខ្លួគំ ត្យ រត ឲតំ យាកល្លិយ សត្ថាយ ការរិតំ ‘ក្នុតហ្យ ររយណា រកាតរយា’តិ៉ ឲតរគច រលា បត រយ រគា រកាតយ សត្ថាយ ការរិតំ ‘ក្នុតហ្យ ររយណា រកាតរយា’តិ៉ តំ កិស្ស រហត្យ, ឲចញ្ញរតា សុរត្ត ខ្លួចរតីតិ...របេ... យរតា រលា យាកល្លិយ គយូរារយា គយូររតា គយូរយូគិរតា, ររា តចាកតស្ស គរត្តា ក្យរត្តា រក្លិរតា សំចុរតា, តស្ស ច សំចរាយ គយុំ រគរេតិ, ខ្លួគំ ត្យ រត ឲតំ យាកល្លិយ សត្ថាយ ការរិតំ ‘ក្នុតហ្យ ររយណា រកាតរយា’តិ៉ ឲតរគច រលា បត រយ រគា រកាតយ សត្ថាយ ការរិតំ ‘ក្នុតហ្យ ររយណា រកាតរយា’តិ៉ តំ កិស្ស រហត្យ, ឲចញ្ញរតា សុរត្ត ខ្លួចរតី”តិ [យ៉ តិ៉ ១៉១០សិ៉ អាគរយា]៉

ឲចំ ករចរតា ច អត្យរយារកា យាកល្លិយស្ស ច បខិន្នា អាកតា៉

ឲត្វ ហិ រយចុត្តប្យខិររចតចរេត រចាក្ខខ្លាររូលបរិករាករហត្យ ឲច កក្ខុបតិក្ខាតំ សយ្យុចតីតិ តគបរិករាករយច សត្ថាយ “ក្នុតហ្យ”តិ ចត្វំ អរហតិ, តគរន្នាសំ បត បត្វាត្ត ទ្យុបិគិអាររូលាតំ, តត្វាបិ ចិររររតា គយូររូលាស្ស សុទ្ធរគាចិន្នាររលាត បរិករាករហត្យ គត្តំ កិត្វំ

កម្មបតិដ្ឋានត្តិ តេន អបរិកោក់ នន្តាយ ក្នុតហ្វតិ ចត្តុ ត អនេហតិយេច, យាកល្អិយេត បត នន្ទាតិបិ តាតិ នន្តាយ ចុត្តការេចា បជិន្ណារេតា, ការលញ្ចាស្ស ឥស្សិត់ “ឲចនិញ្ញតោ សុរេត្ត ខ្លចទេតី”តិ៍ តន្មា កិញ្ចាបិ ឥាតិ ព្រាហ្មណកេត្វសុ ក្នុតហ្ម- (ក្រុតហា) នេទ្ធា កម្មឈាតតេត្វ ជិស្សតិ, យាកល្អិយសុរេត្ត បរេតេសា អនេត្វា ត ឃុរ្ជតីតិ អាចទិយេត “ហតចល្អិ យទិយាឥការេកា”តិ អយេយចទេត្វា បេបិទាលដ្ឋកឆាយ ការសាបទិចត្តតចរេសត បកាសិតោតាតិ ចេជិតេន្តា៍

(ក) បុតបិ តេត “ព្លឥយ្យុត ព្យុទ្ធឈោសស្ស អព្រាហ្មណកាចសាឥក់ បន្ធិយការណ៌, សោ ហិ ចិសុទ្ធិយេក្ក សីលតិតេទ្ធេស (១, ១១) ព្រាហ្មណាត់ បរិហារសំ កសោរេន្តា ‘ឲចំ ព្លយិតា បិណ្ឌបិតបជិសេចតេត បុរាណញ្ចា ឌិឈន្ធារេចឥត់ បជិហន្តាយិ, តចញ្ចា ចេចឥត់ អបរិយិតកោឌតបត្ថម៌ អាហទេហត្វក អលំសាដក តព្រចដ្ឋក កាកយាសក ក្យុត្តចយិតកព្រាហ្មណាត់ អន្ណាតទេរា ចិយ ត ប្លុព្យាឥស្សាយឹតិ បជិសេចតី’តិ អាហ៍ ព្លត់ បត ឲកស្ស កិត្ត្រាហ្មណលន្ធិកស្សាបិ ចចត់ សិយាតិ តេឥច ឥឡូហការណ៌ កត្វា ត សក្កា ‘ព្យុទ្ធឈោសោ អព្រាហ្មណោ’តិ ចត្តុ”ត្តិ តតិយ៌ ការណ៌ ចុត្តា៍ ត់ បត អតិសំចេឌតឹយចចតេយច៍ ត តេហត់ អាចទិយេត ព្រាហ្មណាត់ បរិហារសំ កាត្យការេយត ចុត្តា, ត ច ត់ បរិហារសចចតេត សំយោឌេតព្ទដ្ឋាត់, អន្ណាឥត្វ យឆាក្បុតយត្វ ឥស្សេត្វា សព្រាហ្មចាទឹត់ ខ្លចាឥាត្យសាសតិឥាតចរេសត ចត្តព្វដ្ឋាត់, តឆារេយច ច អាចទិយេត ចុត្តា៍ តឆា ហិ យេ លេរេក បទេឥត្វបឌីចិតោ សយណា ចា ព្រាហ្មណា ចា អន្ណោ ចាបិ ច បុក្កលិ, តេ បត្ថចេក្កលោកាលទហិតា អសំចេទ ជិតា កឥាឌិ អតិបណីត់ ទសំ បហុត់ លន្ធា អបរិយិតយ្យិ ក្បុខ្លាឃ្យុំ, ចិសេសតោ បត ព្រាហ្មណា លេកិកិកចត្វុចរេសត ច, ឌាតកាឥិសាសតិកចត្វុចរេសត ច តាឥិសា អតេហសុត្តិ បិកជិ៍ ព្លយន្តិនិញ្ញលេរក ចស្សសតសហស្សហិ ចា ចស្សកោឌឹហិ ចា អបរិន្ធិត្តន្ធាតេ តេកា សក្កា ចត្តុ “តេឥិសា ក្បុតបុន្ណា”តិ៍ តន្មា តាឥិសេហិ ចិយ ត អបរិយិតកោឌតេហិ កចិតព្វត្តិ ខ្លចាឥាត្យសាសតិឥាតចរេសតេច ចុត្តា៍ តតេចំ អត្វសំហិតយ្យិ សយាត់ អយោតិសោយតសិកទោរតា អតត្វេយច ឌាត់, យឆា សកទិយស្ស យាកល្អិយព្រាហ្មណស្ស អតាកាយិយក្កុចលត្វាយបិ ឥេសិតា កាឆា [ឆ៍ ប៍ អដ្ឋ៍ ១៍សាយាចតីចត្វ] តេតំ ឥឹត្យយា អតត្វាយ សំចត្តតីតិ សំចេការេយចេត្វ ព្វុតេហតេន្តាតិ៍

Proper display of the text below may depend on webfonts, which in turn require being connected to the internet

បតញ្ចលិចាងចិចារណា

១៉ អឆ ពេត “បិតញ្ចលីយតំ បរិចពេត្តតី”តិ ចចតយ្យិ ៩ចំ ចិចារិតំ៉

(ក) “ទាុឌ្ឌឈោសោ បតញ្ចលិស្ស ចា អញ្ញោនំ ចា ដ្កត្តទ៌តិ្តយឌ្ឌិកាតំ ចាគំ អប្យកយេច អញ្ញានិ៉ ប់តញ្ចលិចាងេស្ន ហិ អលិយា លឈិយាតិ ទ្ពងយេច ទ្ធឃំ ងស្សិ [ចិស្ទិ្ធ៉ ១៉១៣] តត្តត្តទិ ឈោកស្តុំ អឌាតន្តោ, បតញ្ចលិចាងស្ស ច ត្យលេត្វា ឌឹបតា តស្ស កន្ត្រ ត ឌិស្សតិ, បតញ្ចលិតា កតបកណ្ឌោ បតញ្ចលីតិ តាយយត្តយ្យិ ច តត្វ ឌីបិតំ តត្វិ៉ ចិស្ទិ្ធយក្ត បត បញ្ញាក្សយិតិទ្ធេឃ ‘បកតិចាឌឹតំ បកតិ ចិឃា’តិ [ចិស្ទិ្ធ៉ ១៉៣ប៊ែ៣] បកតិចាង (និត្យាចាង) តាយយត្តំ បកាសិតំ, តត្វេច ច ‘បជិញ្ញា ហេត្យតិអាឌឹស្ន ហិ លេវិក ចចតាចយេចា ហេត្យតិ ចុច្ចតី’តិ [ចិស្ទិ្ធ៉ ១៉៣ង៉៣] ទ្ពាហរិតំ, ពេត ពាយតិ ‘ទាុឌ្ឌឈោសោ ទ្ពត្តិយតក្កតយឌឹបកេ ពាយកត្តូ្ហិ កិត្តិ យ្កលកាយត្តំ អបរិប្ណ្ណ ឌាតាតី’តិ”៉

តំ បត សទ្ធាយ្យិ កេចល់ អាចរិយស្ស អញ្ញាចិក្តលយត្តយេច៉ អតិកយ្យឹរស្ស ហិ អតិកទ្រកាតញ្ញស្ស ស្បរិស្ទ្ធស្ស បិដកត្តយស្ស អត្វនិចណ្ណតំ កទេរាន្តត ស្បរិស្ទ្ធេយេច បិញត្តតយោ ច អដ្ឋកចាតយោ ច បេរិវាណចេចាគា ចាតិ ថ្រាឌិសាយេច អត្វា បកាសេតញ្ញា, ឃំ ចា បត អត្វនិចណ្ណតាយ ដ្កបការកំ សង្កចិតិន្ធយបជិនិយ្យត្តំ លេវិកិយកត្វចចតំ, តទេច ច យឆារទំ បកាសេតញ្ញំ, ត បត អត្យបការាតិបិ តំតំកត្វតក្កត្យតាយាតិ ច, ពេតហិ ច្យត្តចចតាតិ ច ពាហ្វតិ, ត ច ពេតនំ អប្យកាសេតត “ត ពេ អដ្ឋកចាចរិយោ ឌាតាតី”តិ ចត្តពេ្ញ៉ យឌិ ហិ ឃំ ឃំ លេវិកិយកត្វំ អត្តតា ឌាតាតិ, តំ សញ្ញំ អត្យបការយ្យិ អត្តតោ អដ្ឋកចាយយាតេត្វា បកាសេយ្យ, អតិចិត្វារា ច សា កទេយ្យ អបរិស្ទ្ធា ច អសម្យុតិតា ច សាសតិកចិញ្ញាហិតិ អាចរិយេត បតញ្ចលិចាគាងយោ ត ចិត្វរេត បកាសិតាតិ ពាាតញ្ញំ, អញ្ញាគត្វ យេហិ យេហិ លេវិកិយកត្វេហិ កិត្តិ កិត្តិ អាចរិយេត អាតេត្វា បកាសិតំ, ពេ ពេ ច កត្វា, អញ្ញោបិ ច តាឌិសា អាចរិយេត ពាាតាតេត្វច ឌាតិតញ្ញា ចិញ្ញាហិ, យឆា សម្យុទ្ធស្ស ៩កងេនំ ឌិស្វា សញ្ញាបិ សម្យុទ្ធា ៩ឌិសោតិ ពាាយតិ៉ អាចរិយោ បត យត្វ យត្វ ចេគបជិនិយ្យត្តចចតាតិ អាកតាតិ, តត្វ តត្វ ចេគកត្វេហិបិ កិត្តិ កិត្តិ អាតេត្វា បកាសេសិយេច៉ តឆា ហិ អាចរិយេត ស្យត្កលចិលិសិតិឃំ តាយ ឌីឈតិកាយដ្ឋកចាឃំ –

“តិណ្ណំ ចេគាតត្តិ ទ្ពាុចេគយឌ្យចេគសាយចេគាត”ត្តិ [ឌឹ៉ តិ៉ អដ្ឋ៉ ១៉១៣៩] ច,

“ទ្ពតិហាសបច្ចាយាតត្តិ អឆញ្ញាណចេចំ ចត្យត្វំ កត្វា ទ្ពតិហ អាស ទ្ពតិហ អាសាតិ ថ្រាឌិសចចតបជិនិយ្យេត្តា ប្យរាណកចាសញ្ចាតតា ទ្ពតិហាសោ បច្ចាយោ ៩តេសត្តិ ទ្ពតិហាសបច្ចាយា, ពេតនំ ទ្ពតិហាសបច្ចាយាតំ ចេគាត”ត្តិ [ឌឹ៉ តិ៉ អដ្ឋ៉ ១៉១៣៩] ច,

“ឃិដ្ឋំ ច្ចតិ យហាឃាកោ”តិ [ឌឹ៉ តិ៉ អដ្ឋ៉ ១៉១សិ០-១សិ១] ច,

“អក្កុសោហាយន្តិ ឲចន្ទរេបត ឝារុតា ឲចំ ហុរេព ព្លង់ តាយ រោហាតីតិ អក្កុឌុហត៌ ឝន្តិរោហាយាឌីតិបិ អក្កុរោហាយារេតច, ឲចន្ទបិឃ ឝន្តិឃា ច្រាឌិរេសហិ គណាឌីហិ ហុរេព ព្លង់ តាយ រោហាតីតិ ឲចំ បចត្តិចរេសត បត ចិស៊ុំ ចុត្តាតី”តិ [ជី៌ តិ៌ អដ្ឋ៌ ០៌១៦១] ច,

“សាសបិឌីតិ បត យុរេលត គរេហត្វា អក្កុយិ្យសក្ខិបត់, ចិឌ្ឍ បរិឌបិ្យត្វា ឌុហត់ ចា យុលរេហាយ”ន្តិ [ជី៌ តិ៌ អដ្ឋ៌ ០៌១៦១] ច –

ឲចយាឌិតា រេចឝបឌិសំយុត្តចឝតាតិ រេចឝកន្ត្វាត្ថុបរេពា ចណ្ហិតាតិ៌ តាតិ ច រេបិរាលដ្ឋកឆារេតា កាសាបរិចត្តតចរេសត ចុត្តាតិបិ កតេចឃ្យំ, រេចឝករេត្ថស្ស បត អរេកាចិរេឝត ឃាឆាចរេតា កាសាបរិចត្តត់ កាតុយ្យិ ត សុករេយច, តស្មា អាចរិឃស្ស រេចឝករេត្ថស្ស រេកាចិឝការេចាបិ បិករេបិរេឃច៌ ឲចំ រេចឝករេត្ថស្ស ច តឝន្ញារេលិកិឃករេត្ថស្ស ច សុរេកាចិឝរេស្សច សយាតស្ស រេតសំ ចិត្តារេតា អប្បកាសត់ ឃឆាចុត្តការេលរេតចាតិ រេចឌិតន្តិ៌

អបិ ច អាចរិរេឃា អត្តរេតា កន្ត្វារេម្ពរេឃច –

“តរេតា ច កាសន្តុរេយច ហិត្វា,

ចិត្តារេយក្កុញ្ញ សយាសឃិត្វា;

ចិតិន្ធឃំ សន្តាយរេសសឃិត្វា...រេប...

ឃស្មា អឃំ រេហស្សតិ ចណ្ណតាបី”តិ [បិរា៌ អដ្ឋ៌ ០៌កន្ត្វារេម្ពកឆា] ច៌

“អបរេតត្វាត តរេតាហំ, សឹហញ្ជអកាសំ យរេតារេយំ កាសំ;

តត្តិតឃាត្ថន្ធចិកំ, អារេរារេបត្វា ចិកតរេឆាសំ៌

សយឃំ អចិរេលិរេយរេត្តា, រេឆរាត់ រេឆរចំសបឌីបិត់;

សុតិបុលចិតិន្ធឃាត់, យហាចិហាររេ តិចាសិត់;

ហិត្វា បុនប្បុនាគត-មត្ថំ អត្ថំ បកាសយិស្សាមី”តិ [ទី. និ. អដ្ឋ. ១.គន្ថារម្ភកថា] ច–

ឯវំ បោរាណដ្ឋកថានំ ភាសាបរិវត្តនលិខនវសេនេវ វិសេសេត្វា អភិនវដ្ឋកថាយោ ករិស្សាមីតិ បដិញ្ញំ កត្វា យថាបដិញ្ញាតមេវ អកាសិ, ន អត្តនោ ញាណប្បភាវេន វិសេសេត្វាតិបិ វេទិតព្វំ. តស្មា អដ្ឋកថាសុ បតញ្ជលិវាភាទីនំ វិត្ថារតោ អប្បកាសនយារព្ភ “ឧប្បដ្ឋេឈាសោ បតញ្ជលិវាភាទីនិ បរិបុណ្ណំ ន ជាតាតី”តិ វទន្តិ កេចលំ អាចរិយស្ស អព្ភាទិគ្គហយត្តយេវាតិ.

Proper display of the text below may depend on webfonts, which in turn require being connected to the internet

Proper display of the text below may depend on webfonts, which in turn require being connected to the internet

ធាហុសន្ធក្រុលយក្ខត់

ទ៍ បុគបិ ឆយ្ខាគតេក្ខា អាចទិឃស្ស ធាហុសន្ធក្រុលំ យតេក្ខតុការេយា ឧចយាហ – “តស្ស (ញុទ្ធឈោយាសស្ស) សយឃត្តទកោបិឥសគ្គាតំ ធាហុសន្ធិ គ តតោ ក្ខតុទិតទំ ហោតិ, ឃំ អាឆុតិកាតំ កគ្គត្តទកោបិគាតំ សីហញ្ញុកកិក្លុត់ ឃំ ចា ឧកាគសេយ ឈទិក្ខចស្សសតេក (១០០១-១១០០) ក្ខប្បត្ថាត់ ឥក្លិទិលក្ខិឃទក្ខិកាតំ អត្សុទ្ធ-ឆយ្ខបិលិឱត់ កិក្លុត”ត្តិ៍

តំ បត សគ្គឆាបិ អឃុត្តចចតេយច៍ ឃឥ ហិ អាឆុតិកា ចា សីហញ្ញុកកិក្លុ, បេទាណា ចា អាចទិឃអត្សុទ្ធ-ឆយ្ខបិលតេត្វាគឃោ សយឃត្តទធាហុសន្ធចេសត អាចទិឃញុទ្ធឈោយាសេត សយាតា ចា ក្ខតុទិតទា ចា កចេឃ្យុំ, តេត អាចទិឃញុទ្ធឈោយាសតេតុទស្ស អក្ខកឆាហិ អតាទក្ខចិត្តា ហុត្វា តតោ ស្តុទតទា បទិបុណ្ណតទា ច អកិតចក្ខកឆាឃោ កេទឃ្យុំ, គ បត តេត តឆា កេទាត្តិ, គ កោចលំ គ កេទាត្តិឃេច, អឆ ឈោ តេតសំ ឧកោបិ គ ឧចំ ចគតិ “អហំ ញុទ្ធឈោយាសេត ធាហុសន្ធចេសត សយសេយាតិ ចា ក្ខតុទិតេទា”តិ ចា, អគ្គាគតុ តេត អាចទិឃស្ស អក្ខកឆាឃោយេច សំចណ្ណត្តិ ច ក្ខបតុយូគត្តិ ច, អាចទិឃក្ខាតេគ ច ឆេបត្តិ៍ តេតតំ ធាឃតិ សគ្គឆាបិ អឃុត្តចចតត្តិ៍

Proper display of the text below may depend on webfonts, which in turn require being connected to the internet

ᨾᩉᩣᨿᩣᨶᩥᨠᨶᨿᩅᩥᨧᩣᩁᨱᩣ

᪙᪨ ᨸᩩᨶ ᩈᩮᩣ ᨲᩣᩅᨲ᩠ᨲᨠᩮᨶᩣᨸᩥ ᩋᩈᨶ᩠ᨲᩩᨭ᩠ᨮᩣ ᩋᩣᨧᩁᩥᨿᩴ ᩋᩅᨾᨬ᩠ᨬᨶ᩠ᨲᩣ ᩑᩅᨾᩣᩉᩩ – “ᨾᩉᩣᨿᩣᨶᨶᩥᨠᩣᨿᩔ ᨸᨵᩣᨶᩣᨧᩁᩥᨿᨽᩪᨲᩣᨶᩴ ᩋᩔᨥᩮᩣᩈ-ᨶᩣᨣᨩ᩠ᨩᩩᨶᩣᨶᩴ ᨶᨿᩴ ᩅᩣ, ᨶᩣᨾᨾᨲ᩠ᨲᨾ᩠ᨸᩥ ᩅᩣ ᨲᩮᩈᩴ ᨶ ᨩᩣᨶᩣᨲᩥ ᨾᨬ᩠ᨬᩮ ᨻᩩᨴ᩠ᨵᨥᩮᩣᩈᩮᩣ”ᨲᩥ᪨ ᨲᩴ ᨸᨶ ᩋᨲᩥᩅᩥᨿ ᩋᨵᨾ᩠ᨾᩥᨠᩴ ᨶᩥᩁᨲ᩠ᨳᨠᨬ᩠ᨧ ᨶᩥᨣ᩠ᨣᩉᩅᨧᨶᨾᨲ᩠ᨲᨾᩮᩅ᪨ ᨶ ᩉᩥ ᨶᩥᨠᩣᨿᨶ᩠ᨲᩁᩥᨠᩣᨶᩴ ᩅᩣᨴᨶᨿᩣᨶᩴ ᩋᨲ᩠ᨳᨲᩮᩣ ᩋᨭ᩠ᨮᨠᨳᩣᨿᩴ ᩋᨸ᩠ᨸᨠᩣᩈᨶᩮᨶ ᩈᩮᩣ ᨲᩮ ᨶ ᨩᩣᨶᩣᨲᩦᨲᩥ ᩈᨠ᩠ᨠᩣ ᩅᨲ᩠ᨲᩩᩴ᪨ ᨲᨲ᩠ᩁ ᩋᩣᨧᩁᩥᨿᩮᨶ ᩋᩣᨣᨾᨭ᩠ᨮᨠᨳᩣᩈᩩ ᨣᨶ᩠ᨳᩣᩁᨾ᩠ᨽᩮᨿᩮᩅ –

“ᩈᨾᨿᩴ ᩋᩅᩥᩃᩮᩣᨾᩮᨶ᩠ᨲᩮᩣ, ᨳᩮᩁᩣᨶᩴ ᨳᩮᩁᩅᩴᩈᨸᨴᩦᨸᩣᨶᩴ;

ᩈᩩᨶᩥᨸᩩᨱᩅᩥᨶᩥᨧ᩠ᨨᨿᩣᨶᩴ, ᨾᩉᩣᩅᩥᩉᩣᩁᩮ ᨶᩥᩅᩣᩈᩦᨶ”ᨶ᩠ᨲᩥ ᨧ,

ᨲᨳᩣᨸᩥ ᩅᩥᩈᩩᨴ᩠ᨵᩥᨾᨣ᩠ᨣᩮ –

“ᨾᩉᩣᩅᩥᩉᩣᩁᩅᩣᩈᩦᨶᩴ, ᨴᩮᩈᨶᩣᨶᨿᨶᩥᩔᩥᨲᩴ;

ᩅᩥᩈᩩᨴ᩠ᨵᩥᨾᨣ᩠ᨣᩴ ᨽᩣᩈᩥᩔ”ᨶ᩠ᨲᩥ [ᩅᩥᩈᩩᨴ᩠ᨵᩥ᪨ ᪑᪨᪒] ᨧ,

“ᨲᩔᩣ ᩋᨲ᩠ᨳᩈᩴᩅᨱ᩠ᨱᨶᩴ ᨠᩁᩮᩣᨶ᩠ᨲᩮᨶ ᩅᩥᨽᨩ᩠ᨩᩅᩣᨴᩥᨾᨱ᩠ᨯᩃᩴ ᩒᨲᩁᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᩋᩣᨧᩁᩥᨿᩮ ᩋᨶᨻ᩠ᨽᩣᨧᩥᨠ᩠ᨡᨶ᩠ᨲᩮᨶ ᩈᨠᩈᨾᨿᩴ ᩋᩅᩮᩣᨠ᩠ᨠᨾᨶ᩠ᨲᩮᨶ ᨸᩁᩈᨾᨿᩴ ᩋᨶᩣᨿᩪᩉᨶ᩠ᨲᩮᨶ ᩈᩩᨲ᩠ᨲᩴ ᩋᨸ᩠ᨸᨭᩥᨻᩣᩉᨶ᩠ᨲᩮᨶ ᩅᩥᨶᨿᩴ ᩋᨶᩩᩃᩮᩣᨾᩮᨶ᩠ᨲᩮᨶ ᨾᩉᩣᨸᨴᩮᩈᩮ ᩒᩃᩮᩣᨠᩮᨶ᩠ᨲᩮᨶ ᨵᨾ᩠ᨾᩴ ᨴᩦᨸᩮᨶ᩠ᨲᩮᨶ ᩋᨲ᩠ᨳᩴ ᩈᩘᨣᩣᩉᩮᨶ᩠ᨲᩮᨶ ᨲᨾᩮᩅᨲ᩠ᨳᩴ ᨸᩩᨶᩁᩣᩅᨲ᩠ᨲᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᩋᨸᩁᩮᩉᩥᨸᩥ ᨸᩁᩥᨿᩣᨿᨶ᩠ᨲᩁᩮᩉᩥ ᨶᩥᨴ᩠ᨴᩥᩈᨶ᩠ᨲᩮᨶ ᨧ ᨿᩈ᩠ᨾᩣ ᩋᨲ᩠ᨳᩈᩴᩅᨱ᩠ᨱᨶᩣ ᨠᩣᨲᨻ᩠ᨻᩣ ᩉᩮᩣᨲᩦ”ᨲᩥ [ᩅᩥᩈᩩᨴ᩠ᨵᩥ᪨ ᪒᪨᪕᪘᪑] ᨧ,

“ᩈᩣᩈᨶᩴ ᨸᨶᩥᨴᩴ ᨶᩣᨶᩣ-ᨴᩮᩈᨶᩣᨶᨿᨾᨱ᩠ᨯᩥᨲᩴ;

ᨸᩩᨻ᩠ᨻᩣᨧᩁᩥᨿᨾᨣ᩠ᨣᩮᩣ ᨧ, ᩋᨻ᩠ᨻᩮᩣᨧ᩠ᨨᩥᨶ᩠ᨶᩮᩣ ᨸᩅᨲ᩠ᨲᨲᩥ;

ᨿᩈ᩠ᨾᩣ ᨲᩈ᩠ᨾᩣ ᨲᨴᩩᨽᨿᩴ, ᩈᨶ᩠ᨶᩥᩔᩣᨿᨲ᩠ᨳᩅᨱ᩠ᨱᨶᩴ;

ᩋᩣᩁᨽᩥᩔᩣᨾᩥ ᩑᨲᩔᩣ”ᨲᩥ [ᩅᩥᩈᩩᨴ᩠ᨵᩥ᪨ ᪒᪨᪕᪘᪑] ᨧ,

បដិញ្ញំ កត្វា យថាបដិញ្ញាតព្យាការេរេតច អឌ្ឍកថាយេវ កតា៍ ឲចេយតាន៉ ករេណ ការណេយ្យត្វ បការេសតញ្ញំ, តស្មា ជាតិ

តព្យាការសត្ថំ សមុ្ហាសមុ្ពន្ធស្ស បរិតិត្តិតិកាលេតា បដ្ឋាយ យាច អាចរិយពុទ្ធឃោសស្ស ការេលិ, តាច សាសភព្យចត្តិក្កយម្ហិ ចក្ខាយ៍

Proper display of the text below may depend on webfonts, which in turn require being connected to the internet

ឆាឆតប្បចត្តិក្កឡេយា

ភកចេតា ហិ បរិតិត្តុតិកាលេតា បន្ថា ចស្សុឆតក្តុត្តេទ ញុឌ្ឍាឆេត កោឌិបិ ចាគកេឌា តាយ តត្តិ៍ ចស្សុឆតកាលេ បត ក្យុតិឃឆក្ខីតិកាទេហិ ឆេទេហិ តិក្កដ្ឋិតា ចឌ្ឍីបុត្តកា កិក្លុ បក្លុ លកិត្វា ឆឌុធ្ចា ចិតឃច្ចា អឌ្ឍាឆា ពត្វា យហាឆក្ខីតិតាយេត ចិស៊ុ ឆក្ខីតិយក៌ស៊ុ៍ តគា ឆក្ខីតិក្វឃាន្ទុញហបុរាឈឆឌុចិតឃេយេច ឆយ្យុជិន្ធត្តាត៌ ឆេទាត៌ ពេលា ឆេទចាគោតិ ច តគេញ្ញាឆ៌ យហាឆឌ្ឍិន្ទកាតិ ច ចោហរឹយត្តិ៍

បុត យហាឆឌ្ឍិកេតា (១) កោក្យលិកោ (១) ឲកេញ្ញាហាទិកោតិ ឆេ្វ អាចទិឃកលា ក្លប្បត្តា៍ បុត កោក្យលិកេតា (១) បញ្ញាត្តិចាគា (៣) ឌាហ្យលិកោ (ឌាហ្យុស្សុតិកោ)តិ ឆេ្វ ក្លប្បត្តា៍ បុត ឌាហ្យលិកេតាបិ (៤) ឆេតិឃចាឌិកេលា ក្លប្បេត្តាតិ ឲតេ បច្ចា ម្បុលក្សេតត យហាឆឌ្ឍិន្ទកត ឆហ ៧ បរិជិឃេក្កា អាចទិឃកលា អហេស៊ុ៍

ចិស៊ុឌ្ឍឆេត្វទចាគេតាបិ (១) យហិឆាឆកោ (១) ចឌ្ឍីបុត្តកោតិ ឆេ្វ អាចទិឃកលា ក្លប្បត្តា៍ បុត យហិឆាឆកេតា (១) ឆញ្ញាត្តិចាគា (៣) ឆឌុក្យត្តិកោតិ ឆេ្វ ក្លប្បត្តា៍ បុត ឆញ្ញាត្តិចាគេតាបិ (៤) កស្សុបិយោ, តេតាបិ (៥) ឆក្កត្តិកោ, តេតាបិ (៦) ស៊ុត្តចាឌីតិ តយោ ក្លប្បត្តា៍ ចឌ្ឍីបុត្តកេតាបិ (៧) ឆឌុត្តទិយោ (៨) កក្ខឃាតិកោ (១០) ល្កាកាទិកោ (១១) ឆឌុតិយោតិ ចត្តារោ ក្លប្បត្តាតិ តេ ឲកាគឆ ម្បុលក្សេតត ចិស៊ុឌ្ឍឆេត្វទចាគេត ឆហ ក្វាគឆ អាចទិឃកលា អហេស៊ុ៍ ក្កតិ ក្កេយ ច ក្វាគឆ បុរិយា ច លាតិ អក្វារឆ អាចទិឃកលា ក្យុតិឃតតិឃឆក្ខីតិត៌ អត្តេទ ឌាតា អហេស៊ុ៍

តេស៊ុ ម្បុលក្សេតា ឆេទចាគកេលាយេច បេរិទាឈឆឌុចិតឃកេ្យកោ ហុត្វា អត្ថតយតឆិត៌ កោចលបរិបុណ្ណុ បរិស៊ុឌ្ឍ បេរិទាលិត៌ ឆឌុចិតឃ៌ ឆាទេឆិ៍ ក្កតេទ បត ឆត្តុទឆ កិត្តកលា បេរិទាលិត៌ ឆឌុចិតឃ៌ អឌ្ឍាឆា អក៌ស៊ុ៍ តេត តេឆ៌ ឆឌុចិតយោ កត្វឌិ ក្លាគោ កត្វឌិ អឆិកោ ហុត្វា អបរិបុណ្ណោ ឆេច អហោឆិ អបរិស៊ុឌ្ឍោ ច៍ តេត ក្យុត្តុ ឌីបចិឆេ បច្ចុយបរិច្ឆេគ –

១០៍

“តិក្កដ្ឋិតា បិបកិក្លុ, ឆេទេហិ ចឌ្ឍីបុត្តកា;

អឌ្ឍា បក្លុ លកិត្វាត, អឆឌុចាឌី ឌាហ្យ ឌតា៍

១១៍

ᨴᩈᩈᩉᩔᩣ ᩈᨾᩣᨣᨲ᩠ᩅᩣ, ᩋᨣ᩠ᨣᩥᩔ ᨡᩩᨴ᩠ᨴᨶ᩠ᨲᩴ;

ᨲᩔᩣᨿᩴ ᨡᩩᨴ᩠ᨴᨶ᩠ᨲᩦᨲᩥ, ᨾᩉᩣᨶ᩠ᨲᩦᨲᩦᨲᩥ ᨧᩩᨱ᩠ᨱᩦᨲᩥ᪨

᪑᪗᪨

ᨾᩉᩣᨶ᩠ᨲᩦᨲᩥᨠᩣ ᨠᩥᨧ᩠ᨧ, ᨧᩥᩁᩃᩥᨻᩴ ᩋᨣ᩠ᨣᩥᩔ ᨶᩣᨾᩮᨲ;

ᨠᩥᨲ᩠ᨲᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᨾᩪᩃᨶ᩠ᨲᩴ, ᩋᨬ᩠ᨬᩴ ᩋᨣ᩠ᨣᩥᩔ ᨶ᩠ᨲᩴ᪨

᪑᪘᪨

ᩋᨬ᩠ᨬᨲᩕ ᨶ᩠ᨲᩉᩥᨲᩴ ᩈ᩠ᨲᩴ, ᩋᨬ᩠ᨬᨲᩕ ᩋᨣᨴᩥᩈ᩠ᩈ ᩮᨲ;

ᩋᨲ᩠ᨳᩥ ᨡᩩᨴ᩠ᨴᩣ ᨠᩥᨲ᩠ᨲᩥᩈ᩠ᩈ, ᨧᩥᨲᩮᨿ ᨲᩥᨠᩣᩮᨿᩔ ᨧ ᨷᨴ᩠ᨴᩣᩔ…ᩮᨷ…

᪔᪙᪨

ᩋᨲ᩠ᨳᩥ ᨡᩩᨴ᩠ᨴᩣ ᨠᩥᨲ᩠ᨲᩥᩈ᩠ᩈ, ᩅᨣᩮᨴᩈᨴ᩠ᨴᩣ ᨶ᩠ᨲᩴ;

ᨣᨲ᩠ᨴᩣ ᩅᨣᩮᨴᩈᨬ᩠ᨬᩣ, ᩃᩮᨯ᩠ᨯᨲ᩠ᩅᩣ ᩋᨬ᩠ᨬᩴ ᩋᨣ᩠ᨣᩥᩔ ᩮᨲ᪨

᪕᪐᪨

ᨲᩣᨿᩴ ᩃᩥᨦ᩠ᨣᩴ ᨷᩁᩥᨠ᩠ᨡᩣᩁᩮ, ᩋᩣᨣᨷ᩠ᨿᨣᩁᩃᩦᨿᩣᨲᩥ ᨧ;

ᨷᨣᨲᩥᨠᩣᨧᩮ ᨮᩉᩥᨲ᩠ᩅᩣ, ᨲᨴ᩠ᨴᩣ ᩋᨬ᩠ᨬᩴ ᩋᨣ᩠ᨣᩥᩔ ᩮᨲ᪨

៥៧.

សត្តរស ភិក្ខុចាគា, ឲ្យចាគេគា អភិក្ខុគោ;

សន្តោចរដ្ឋាទស ហោន្តិ, ភិក្ខុចាគេន ទេវ សហ.

៥៨.

តិរោក្រាមេឆាច យហាទុវេក្លា, ទេឆរ ចាគាតយុត្តយោ;

អត្ថុតំ អតឆិកញ្ញា, គោចលំ ឌីតសាយតំ;

ពល្លកា ចិឃ ទុក្លយិ,ព្រឹត្តិពត្តា ចាគេសេសកា.

៥៩.

បចមេ ចស្សសទេព តត្តិ, ទុតិយេ ចស្សសពត្តទេ;

ភិក្ខា សត្តរស ចាគា, ភ្លូយក្ខា ឌីតសាយតេ”តិ [ពធា. អដ្ឋ. តិគាតពធា].

អសេគារន្ហោ ច ការលេ បរិហិតលោកសក្កាទោ អន្ញាតិត្វិយា លោកសក្កាទំ បត្វយមាតា ភិក្ខុស្ស បត្តឌិត្វា សកាតិ សកាតិ ឌិដ្ឋិពតាតិ ឌីរេបត្តិ “អយំ ធម្មោ, អយំ ចិតយោ, ឥទំ សត្ថុសាសត”ន្តិ. ភិក្ខុតំ សត្តិគោ បត្តាឌ្ឌំ អលកយាតាបិ សយមេច គោទេស លិក្ខិត្វា កាសាឃាតិ ចត្វាតិ អដ្ឋាពេត្វា ចិហាទេសុ ចិចទន្តា ភ្លូបេសិចកយ្ខាគិកលេកាលេ សញ្ញ្ញបចិសត្តិ, ទេព ភិក្ខុសញ្ឈូត ធម្មេត ចិតយេត សត្ថុសាសគេត តិក្ខុយ្យាតាបិ ធម្មចិតយាតុលោមាយ បដិបត្តិយា អសណ្ឋហត្តា អនេកក្ខុបំ សាសតស្ស អន្តាឌញ្ញ យលញ្ញ ពល្លកញ្ញ សម្ភាបេត្តិ. គោចិ អក្កិ បរិចទន្តិ, គោចិ បញ្ញាតបេ តបន្តិ, គោចិ អាឌិច្ចំ អតុបរិចត្តន្តិ, គោចិ ធម្មញ្ញ ចិតយញ្ញ ចោភិន្តិស្សាយាតិ តថា តថា បក្កណ្ហន្តិ. តថា ភិក្ខុសញ្ញ ត ទេហិ សទ្ធិំ ភ្លូបេសថំ ចា បចារណំ ចា អកាសិ, អសេគាការាទេយ សត្ត ចស្សាតិ ភ្លូបេសថោ ភ្លូបច្ឆិន្ទិ [ពធា. អដ្ឋ. តិគាតពធា; បារា. អដ្ឋ. ១.តតិយសង្គីតិកធា].

ឥមញ្ញ បត បចត្តិំ ភ្លូបិគាយ ឲចយិ សក្កា គហេតុំ “សត្តរសន្នំ ភិក្ខុចាគាតគណាតំ ធម្មចិតយស្ស បដ្ឋិមកាលេសុ អបរិសុទ្ធតាទោគារចា

ច្ឆាទិតេបិ ការណេ អរហាសី”តិ។ កិញ្ចាបិ ហិ ពុទ្ធសាសនលក្ខណេ បរិសុទ្ធធម្មវិនយេ “កោចិបិ និច្ចោ ធុវោ សស្សតោ នាម នត្ថិ អញ្ញត្រ និព្វានធាតុយា, បរមត្ថតោ អត្តាបិ នត្ថិ, សព្ពេបិ សង្ខារា អនិច្ចា ទុក្ខា អសស្សតា អនត្តាយេវា”តិ អយមត្ថោ អតិវិយ បាកដោ ហោតិ, តថាបិ ជាតិ អនេកវាទិកានំ គេហេសុ ច បុគ្គលវាទាទីសុ ច “ពុទ្ធោ និច្ចោ ធុវោ សស្សតោ អត្តា”តិ ច, “សព្ពេបិ សត្តា និច្ចា ធុវា សស្សតា អត្តា”តិ ច អនេកា ទិដ្ឋិយោ។

អថ អសោកោ ធម្មរាជា សាសនំ វិសោធេតុកាមោ មោគ្គលិបុត្តតិស្សត្ថេរស្ស សន្តិកេ បឋមមេវ សមយំ ឧគ្គណ្ហិត្វា ឯកលទ្ធិកេ ឯកលទ្ធិកេ ភិក្ខូ ឯកតោ ការេត្វា ឯកមេកំ ភិក្ខុសមូហំ បក្កោសាបេត្វា បុច្ឆិ “កិំ វាទី ភន្តេ សម្មាសម្ពុទ្ធោ”តិ។ តតោ តេ តេ “សម្មាសម្ពុទ្ធោ សស្សតវាទី”តិ វា, “ឯកច្ចសស្សតវាទី”តិ វា ឯវមាទិកា អត្តនោ អត្តនោ វាទានុរូបំ មិច្ឆាវាទំ អាហំសុ, តេ តេ “នយិមេ ភិក្ខូ, អញ្ញតិត្ថិយា ឥមេ”តិ តតោ ញត្វា តេសំ សេតកានិ វត្ថានិ ទត្វា ឧប្បព្វាជេសិ។ តេ សព្ពេបិ សដ្ឋិសហស្សមត្តា អហេសុំ។

អថញ្ញេ ភិក្ខូ បុច្ឆិត្វា តេហិ “វិភជ្ជវាទី មហារាជ សម្មាសម្ពុទ្ធោ”តិ វុត្តេ “សុទ្ធំ ទានិ ភន្តេ សាសនំ, ករោតុ ភិក្ខុសង្ឃោ ឧបោសថ”ន្តិ វត្វា អារក្ខំ ទត្វា នគរំ បាវិសិ។ សមគ្គោ សង្ឃោ សន្និបតិត្វា ឧបោសថំ អកាសិ។ តស្មិំ សមាគមេ មោគ្គលិបុត្តតិស្សត្ថេរោ យានិ ច តទា ឧប្បន្នានិ វត្ថូនិ យានិ ច អាយតិំ ឧប្បជ្ជិស្សន្តិ, សព្ពេសម្បិ តេសំ បដិពាហនត្ថំ សត្ថារា ទិន្ននយវសេនេវ តថាគតេន ឋបិតមាតិកំ វិភជន្តោ បរប្បវាទមទ្ទនំ កថាវត្ថុំ នាម អភិធម្មបិដកេ បញ្ចមំ បករណំ អកាសិ។ តតោ មោគ្គលិបុត្តតិស្សត្ថេរប្បមុខា តិបិដកបរិយត្តិធរា បភិន្នបដិសម្ភិទាបត្តា សហស្សំ ភិក្ខូ ថេរវាទិនោ សង្គីតិក្ខមានុរូបំ បរិសុទ្ធំ បោរាណធម្មវិនយំ បុន សង្គាយិត្វា សុរក្ខិតំ រក្ខិំសុ [បារា។ អដ្ឋ។ ១។តតិយសង្គីតិកថា]។

អថ មោគ្គលិបុត្តតិស្សត្ថេរោ នវសុ បច្ចន្តដ្ឋានេសុ សាសនបតិដ្ឋាបនត្ថំ នវ នាយកត្ថេរេ ឧច្ចិនិត្វា បេសេសិ។ តេសុ អដ្ឋហិ ថេរេហិ អត្តនោ អត្តនោ បត្តដ្ឋានំ គន្ត្វា ពុទ្ធសាសនេ បតិដ្ឋាបិតេ មហាមហិន្ទត្ថេរោ ឆត្តិំសាធិកទ្វិសតេ (២៣៦) ពុទ្ធវស្សេ ជម្ពុទីបតោ សីហឡទីបំ គន្ត្វា ទេវានំបិយតិស្សរាជប្បមុខំ ទីបវាសិជនសមូហំ បសាទេត្វា ពុទ្ធសាសនំ សម្បតិដ្ឋាបេសិ, តេន ច រញ្ញា ទិន្នំ មហាមេឃវនុយ្យានំ បដិគ្គហេត្វា តត្ថ មហាវិហារំ នាម សង្ឃារាមំ បតិដ្ឋាបេសិ [បារា។ អដ្ឋ។ ១។តតិយសង្គីតិកថា]។ តតោ បភុតិ សីហឡទីបេ ពុទ្ធសាសនំ យាវ វដ្ដគាមណិរាជកាលា និកាយន្តរវចនាកុលរហិតំ និម្មលំ សុបរិសុទ្ធំ ហុត្វា បជ្ជលិត្ថ។ វដ្ដគាមណិរាជកាលតោ បន បដ្ឋាយ និកាយន្តរវចនាបិ សីហឡទីបម្បិ បាវិសិំសុ។ តទា វិសុទ្ធត្ថេរវាទិនោ យថា បុរាណធម្មវិនយោ តេហិ និកាយន្តរវចនេហិ អសម្មិស្សា អមលីនា បកតិបរិសុទ្ធា ហុត្វា តិដ្ឋេយ្យ, តថា តំ មហុស្សាហេន សុរក្ខិតំ រក្ខិំសុ។ កថំ?

Proper display of the text below may depend on webfonts, which in turn require being connected to the internet

អកឃគិរិតិកាឃុប្បត្តិ

ចដ្ដកាយលិរាឌា ហិ (३৩३-ត្យដ្ឋចរ្យ) រដ្ឋេ បត្វា បច្ចាយាឃយត្តកាលេ (ត្រាហុលតិឃ្យដាយរិរោត ឃត្តហិ ច ឌយិត្យអយោរេឆហិ ថ្កបត្ថុតា ឃក្ការេយ ច បរាឌិរតា បលាយិត្វា ឃាឆិកាតិ ត្សដ្ឋឃចរ្យាតិ តិលិឃិត្វា អឌ្ឍតាររចរឃត ចឃតិ [យហាចំរឃ ១១-បរិតេឆ្ឆេ ១លិ-កាឆារតា បដ្ឋាឃ]៓ តឌា លក្កាឌីរប យត្សុ្យា រចារកយោត ត្សុត្ថិក្ខកយោត ច ថ្កបត្ថុតា កិក្ខត់ ចត្យហិ បច្ចយោហិ ថ្កបដ្ឋាត្យំ ត ឃក្កាត្តិ, រតាត កិក្ខុ រយកុ្សាយ្យត តរតា ឌប្ត្យឌីប់ កត្តា ឆយ្ចិតឃំ ឆារត្តា ចិហរត្តិ៓ លក្កាឌីរបរយាច ឌ្ហិតាបិ រឆរា យឆាលរឌ្ឍហិ កត្ថាបលបក្ខោហិ ឃារបត្តា ការយ ចហរត្ត តិឃីឌិត្វា បរិយត្តិឆយុំ ឃឌ្ឍាឃំ ករោត្តិ, អចហរត្ត ចាលុកំ ថ្កឃ្យារបត្វា តំ បរិចាររត្វា ឃឹឃាតិ ៤កដ្ឋារត កត្វា បរិយត្តិ ឃយុឃត្តិ៓ ៤ចំ ត្វាឌឃ ឃំចត្ថរាតិ ឃាដ្ឋកចំ រតបិដកំ អហារបត្វា ឆារឃិឃ្ុ៓ យឌា បត ចដ្ដកាយលិរាឌា ឌយិត្យអរាឌាត់ ហត្វា (३३३-३९९ ត្យដ្ឋចឃ្យត្សត្តរ) ប្ុតបិ រដ្ឋេ ការេរបិ [យហាចំរឃ ១១, លិបំ-កាឆា]៓ តឌា រត រឆរា ឌប្ត្យឌីបរតា បច្ចាកតរត្វរហិ ឃឌ្ឍិ រតបិដកំ រឃារឆត្តា ៤កក្ខរយ្យ៉ិ អឃរយត្តិ តាយ ត បឃ្យិឃ្ុ [អ៓ តិ៓ អដ្ឋ៓ ១៓១៓១១០; ចិក៓ អដ្ឋ៓ ប័១០]៓ រយាបិ ច យហាតិរដ្ឋរឃា តឃ្លុំ កាលេ ៤ករឃ្យច ត្សុឃ្យិលកិក្ខុរតា បក្យរណោ អរហាឃិ, រឃាបិ យហាតិបិដករត្វររត យហារក្ខិតរត្វរំ តឃ្យ ឃត្តិកា ថ្កក្កុណ្យារបត្វា រក្ខិរតា អរហាឃិ [បារា៓ អដ្ឋ៓ ១៓ប័ប័३]៓ ៤ចំ ត្សុត្ថិក្ខុរដ្ឋរក្ខាក្សុបដ្ឋរចហិ ឃីត្យត្តតត្តា ត្សដ្ឋឃឃយរយបិ ឆយ្ចិតឃំ ឃក្កត្ថំ ឆារឃិឃ្ុ៓

រាឌា អកឃគិរិ តាយ ចិហារំ ការរត្វា អត្តតោ កត្យបការប្សុឌ្ឍឃ្យ យហាតិឃ្យរត្វរឃ្យ អដាឃិ៓ រឃា បត រឆរា ក្យលឃំឃក្កុឌាហុលត្តា យហាចិហាររចាឃីហិ កិក្ខុហិ បឌ្ឍាឌតីយកយុំ កត្វា តីហរដា៓ តដាឃ្យ ឃិរឃ្យា ឌាហលយឃ្យុតិឃ្យតាយរកា រឆរា តំ កយុំ បដិគាហិ, រតាតឃ្យ ឃឌ្ឍារ ថ្កក្កុបតីយកយុំ អកាឃិ៓ រឃា យហាចិហាររចាឃីតំ ក្សិ៍ត្វា អកឃគិរិចិហាររយច កត្តា រតាត យហាតិឃ្យរត្វររត ៤ករតា ហុត្វា ចិហ្ុ កណ៍ ចហរត្តា ចឃិ៓ រត ច រត្វ រឆរា ត យហាចិហារំ ប្ុតាកយិឃ្ុ [យហាចំរឃ ១១, លិដ-កាឆាឌីឃ្ុ៓ តិកាឃឃក្កហេ]៓ តរតា បដ្ឋាឃ ឃីហត្យអឌីរប យហាចិហាររចាឃី, អកឃគិរិចាឃីតិ រត្វ តិកាឃាឌាតា៓ ត្តុដំ តាច ឃីហត្យអឌីរប ឃាឃតបរិហាតិឃា បចយំ ការណ៍

Proper display of the text below may depend on webfonts, which in turn require being connected to the internet

ធម្មរុចិនិកាយុប្បត្តិ

តទា ច រាជា អភយគិរិវាសីសុយេវ ភិក្ខូសុ វិសេសតោ បសន្នោ ហុត្វា តេយេវ ចតូហិ បច្ចយេហិ បវារេត្វា បគ្គណ្ហាតិ, រាជមហាមត្តាទយោបិ អភិញ្ញាតា អភិញ្ញាតា ពហូ ជនា តស្មិញ្ច អារាមេ អញ្ញត្ថ ច ពហូ អាវាសេ កត្វា តេសំ ទេន្តិ។ ឯវំ អភយគិរិវាសិនោ ភិក្ខូ ពហូនំ អភិញ្ញាតជនានំ សក្កតា ចេវ ហោន្តិ បូជិតា ច មានិតា ច។ បុន ច អភយគិរិវាសិនោ ពហលមស្សុតិស្សត្ថេរាទយោ ឥន្ទិយរដ្ឋតោ អាគតំ វជ្ជិបុត្តកគណបរិយាបន្នស្ស ធម្មរុចិនិកាយស្ស ធម្មវិនយភូតំ សក្កតភាសារោបិតំ អភិនវម្បិ បិដកំ សម្បដិច្ឆន្តិ [មហាវំសេ ៣៣, ៩៩ គាថាសុ។ និកាយសង្គហេ], តេន តេបិ ធម្មរុចិនិកាយិកា នាម អហេសុំ។ ឥទំ សីហឡទីបេ សាសនបរិហានិយា ទុតិយំ ការណំ។

Proper display of the text below may depend on webfonts, which in turn require being connected to the internet

ປິຏກຕ຺ຕຍສ຺ສ ໂປຕ຺ຖກາໂຣປນໍ

ມຫາວິຫາຣວາສິໂນ ປນ ໂປຣາຓິກໍ ປາຬິຠາສາຍ ສຓ຺ຐິຕໍ ປຣິສຸທ຺ຘປິຏກເມວ ປຏິຄ຺ຄຓ຺ຫິໍສຸ, ຕສ຺ມາ ມຸຂປາເຐເນວ ຘາເຣນ຺ຕິ. ຕທາ ປນ ເຖຣາ ປຈ຺ຉິມຊນຕໍ ສຕິປຎ຺ຎາຫານິໍ ທິສ຺ວາ ພຸທ຺ຘກາລໂຕ ປຏ຺ຐາຍ ຍາວ ຕໍກາລໍ ມຸຂປາເຐນາຄຕໍ ສາຏ຺ຐກຖໍ ປິຏກຕ຺ຕຍໍ ໂປຕ຺ຖເກ ອາໂຣເປຕຸໍ ສມາຣພິໍສຸ. ສມາຣພມາຕາ ຈ ເຕ ອນຸຣາຘຣາຊຘານິປຸຣໂຕ ອຏ຺ຐສຏ຺ຐິມີລປ຺ປມາເຓ ມລຍຊນປເທ ມາຕຸລ[ມາຕເລ ຕິ ເອຕຣຫິ ໂວຫາເຣ] ນຄເຣ ອາໂລກເລເຓ ວສນ຺ຕາ ເອກສ຺ສ ຕເຖາສິກສ຺ສ ຊນປທາທິປຕິໂນ ອາຣກ຺ຂໍ ຄເຫຕ຺ວາ ຕໍ ໂປຕ຺ຖກາໂຣປນກມ຺ມໍ ອກໍສຸ [ມຫາວໍເສ ໓໓, ໑໐໐-໑໐໑-ຄາຖາສຸ]. ເຕນິທໍ ວຸຈ຺ຈຕິ "ຕທາ ມຫາວິຫາຣວາສິໂນ ເຖຣາ ຣາຊຣາຊມຫາມຕ຺ເຕຫິ ອລທ຺ຘຸປກາຣາ ຫຸຕ຺ວາ ອຕ຺ຕໂນ ພເລເນວ ປິຏກຕ຺ຕຍສ຺ສ ໂປຕ຺ຖກາໂຣປນກມ຺ມໍ ອກໍສູ"ຕິ ຈ, "ຕສ຺ມາ ມເຖຈ ປຈ຺ຉິມຊນຕໍ ສຕິປຎ຺ຎາຫານິໍ ທິສ຺ວາ ຄຕໍ, ຕເຖວ ທຸກ຺ກຣທຸກ຺ກຣໍ ປຣິຍຸປສຸຕ຺ຕກາເລສຸ ທຸລ຺ລພາວຍິໍ ທິສ຺ວາ"ຕິ ຈ, ຕທາ "ອພຍຄິຣິວາສີນໍ ສມ຺ປຕິຕ຺ຕສມຍມຸຕ຺ຕຣວາເທຫິ ອຕາຄຸລຕ຺ຕຍິໍ ຄຕ"ນ຺ຕິ ຈ. ອຸຈໍ ມຫາວິຫາຣວາສິໂນ ເຖຣາ ປຣິສຸທ຺ຘເຖຣວາທປິຏກໍ ສມຍນ຺ຕເຣຫິ ອສມ຺ມິສ຺ສຕຕ຺ຖາຍ ມເຖາ ປຸເຣ, ຕເຖາ ປາຬິຠາສາຍ ອຸຈ ໂປຕ຺ເຖ ອາໂຣປຕາປິ ສຸຣກ຺ຂິຕໍ ຣກ຺ຂິສຸ. ມທິ ຫິ ຕທາ ເຕປິຏກໍ ໂປຕ຺ເຖສຸ ອາໂຣປິຕມສ຺ສ, ປຈ຺ຉາກາເລສຸ ສມຍນ຺ຕເຣໂຕ ອາຄຕສຸຕ຺ຕານິ "ເອຕານິ ອມ຺ຫາ"ນ຺ຕິ ປຏິກ຺ຂິປິຕຸໍ ນ ສຸກຣານິ ພເວຍ຺ຍຸໍ. ມເຕາ ຈ ເຕາ ຕທາ ສາຏ຺ຐກຖໍ ເຕປິຏກໍ ເຕປິຏກສຸ ອາໂຣປິຕໍ, ຕເຕາເມວ ອນາຄຕກາເລສຸ ສມຍນ຺ຕຣາຄຕສຸຕ຺ຕານິ ເຕຫິ ເຕປິຏເກຫິ ສໍສນ຺ເທຕ຺ວາ ປຏິກ຺ຂິປິຕຸໍ ສຸກຣານິ ເຫານ຺ຕິ.

ຕທາ ຫິ ຠາຕິຍຣາຊກາເລ (໓໑໓-໓໓໑-ພຸ-ວ) ມຫາວິຫາຣວາສີນໍ ອພຍຄິຣິວາສີຫິ ວິນເຍ ວິວາໂທ ອຸປ຺ປຊ຺ຊິ. ຕທາ ຣາຊາ ທີຄການາຍນໍ ນາມ ພ຺ຣາຫ຺ມຓາມຈ຺ຈໍ ອມຈ຺ຈໍ ເຖຣາຕໍ ສຕ຺ຕິກໍ ເປເສສິ. ເສາ ອຸກິຕ຺ຕ ສຸຕ຺ຕ ສຸຕ຺ວາ ວິຕິຈ຺ຉຍໍ ອກາສິ [ປເຣາ. ອຏ຺. ໑.໑ປ໋໓]. ຕທາ ໂວຫາຣກຕິສ຺ສຣາຊກາເລ ຈ (໗໓໐-໗ປ໋໐ ພຸ-ວ) ໂຄຐາຠຍຣາຊກາເລ ຈ (໗໘໗-ປ໋໑໐ ພຸ-ວ) ເຖຣວາທິກາ ເວຕ຺ຸລ຺ລວາທ ຈຸລ຺ລວິເວຈ ສມຍນ຺ຕເຣ ອວຸລ຺ລວາທໍ ປຏິກ຺ຂິປິໍສຸ [ນິກາຍສງ຺ຄເຫ ໑໓-ປິເຏ].

Proper display of the text below may depend on webfonts, which in turn require being connected to the internet

អឌយុចាតុប្បត្តិ

អយំ បត អាឌិរេតា បដ្ឋាយ បាឋតយលក្ខតាតំ អឌយុចាតាតំ ជ្ញប្បត្តិ៍ អរេយាកទេឌ្ឍា ហិ កាលេ ជ្ញប្បត្តារេឌត្វា តិក្ខត្តិឌិតា អឌ្ឍាពិតិត្វិយា ញុទ្ធបាឋរេត អលទ្ធបតិដ្ឋា រេកាឌាគិក្ខតា បិដលិបុត្តរេតា តិក្ខមិត្វា រាឌកោហបមិរេប តាលត្ថាយំ បត្តិបតិត្វា ឲុចំ បយុត្តយំបុ “យហាឌតឃ្យ ញុទ្ធបាឋរេត អតចកោហត្វាយ បញ្ញាតំ ឌយុចិតរេយា តារេបតរេឌ្ឍា, តញ្ញា រេលា រេតបំ បយយំ អឌាតរេត្តហិ ត បក្កា កាតុំ, តរ្ហា រេឃត រេកតចិ ជ្ញបិរេឃត បុតបិ តត្វ បឌ្ឍឌិតឌ្ឍរេយចា”តិ៍ រេត ឲុចំ បយុត្តយិត្វា បុត អាកត្វា ចិបុទ្ធរេត្វរចាឌិតយត្ថាទំ បចិនិតុំ អបរេក្កាត្ថា តឌរេឌ្ឍាបំ បត្វរបត្ថំ យហាបដ្ឋិកាឌិតិកាឃាតំ បត្តិកំ ជ្ញបបត្តយិត្វា អត្វរេតា អឌ្ឍាពិតិត្វិយកាចំ អឌាតារេបត្វា បឌ្ឍឌិត្វា បិដកត្វាឃយុក្កលិត្វា តញ្ញា ចិបទិចរេត្វត្វា តរេតា រេកាបម្ពិ កត្ថា ឌយុចិតឃតាបតាយ ជ្ញបិយំ យត្តយិត្វា ១៥៦-ញុទ្ធចរេឃ្យ លបុ ឌារេតបុ ចបត្ថា (១) រេហយចតិរេកា (១) រាឌកិទិរេកា (១) និទ្ធត្តិរេកា (៣) បុឌ្ឍរេបលិរេយា (៥) អបររេបលិរេយា (៤) ចាឌិរិរេយា (៧) រេចតុរេល្លា (៨) អត្ថរេកា (៩) អឌ្ឍាយហាបដ្ឋិកាតិ តច អភិតរេច តិកាយេ ជ្ញប្បារេឌបុំ [តិកាឃបក្ករេហ ៩-បិរេដ្ឋ]៍ រេតបំ តាយាតិ ច លទ្ធិរេយា ច កចាចត្វអដ្ឋកចាយំ អាកតារេយច៍

រេតបុ រេហយចតិកា បទ្ធបុបតិទ្ធបកំ ញុទ្ធកាបិតការរេចត ឌរេឃ្យត្វា

(១) ចណ្ឌបិដកំ តាយ កត្វ អកំបុ៍

រាឌកិរិកា (១) អក្កលិយាលបិដកំ,

និទ្ធត្តិកា (១) ក្ខឮហរេចឃ្យត្ថាទំ,

បុឌ្ឍរេបលិយា (៣) រដ្ឋបិលកឌ្ឍិតំ,

អបររេបលិយា (៥) អាឮអចកោឌ្ឍិតំ,

ចឌិរបឌ្ឍតចាបិរេតា ចាឌិរិយា (៤) ក្ខឮហចិតយំ តាយ កត្វ អកំបុ៍

រេតរេយច បរេឌ្ឍ យាឃាឌាលតត្ត-បយាឌតត្តាឌិរេក អរេតរេក តត្តារេក្ខ ច, យទិចិកប្យ-រេហរម្ភកប្យាឌិរេក អរេតរេក កប្យារេក្ខ ច អកំបុ៍

ᩅᩮᨲᩩᩃ᩠ᩃᩅᩣᨴᩥᨶᩮᩣ ᨷᨶ (ᩈᩦ) ᩅᩮᨲᩩᩃ᩠ᩃᨷᩥᨭᨠᨾᨠᩴᩈᩩ

ᩋᨶ᩠ᨵᨠᩣ ᨧ (ᨷᩦ) ᩁᨲᨶᨠᩪᨭᩣᨴᩥᨠᩮ ᨣᨶ᩠ᨳᩮ,

ᩋᨬ᩠ᨬᨾᩉᩣᨿᩣᨶᩥᨠᩣ ᨧ (᪔) ᩋᨠ᩠ᨡᩁᩈᩣᩁᩥᨿᩣᨴᩥᩈᩩᨲ᩠ᨲᨶ᩠ᨲᩮ ᩋᨠᩴᩈᩩ [ᨶᩥᨠᩣᨿᩈᨦ᩠ᨣᩉᩮ ᪔-ᨷᩥᨭ᩠ᨮᩮ]

ᨲᩮᩈᩩ ᨷᨶ ᩈᨴ᩠ᨵᨾ᩠ᨾᨷᨲᩥᩁᩪᨷᨠᩮᩈᩩ ᩅᩮᨲᩩᩃ᩠ᩃᩅᩣᨴᩮᩣ, ᩅᩣᨩᩥᩁᩥᨿᩅᩣᨴᩮᩣ, ᩁᨲᨶᨠᩪᨭᩈᨲ᩠ᨳᨶ᩠ᨲᩥ ᩍᨾᩣᨶᩥᨿᩮᩅ ᨲᩦᨱᩥ ᩃᨦ᩠ᨠᩣᨴᩦᨷᨾᩩᨷᩣᨣᨲᩣᨶᩥ, ᩋᨬ᩠ᨬᩣᨶᩥ ᨷᨶ ᩅᨱ᩠ᨱᨷᩥᨭᨠᩣᨴᩦᨶᩥ ᨩᨾ᩠ᨻᩩᨴᩦᨷᩮᨿᩮᩅ ᨶᩥᨻ᩠ᨻᨲ᩠ᨲᩥᨲᩣᨶᩦᨲᩥ ᨶᩥᨠᩣᨿᩈᨦ᩠ᨣᩉᩮ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩴ. ᩅᨱ᩠ᨱᨷᩥᨭᨠᩣᨴᩦᨶᨾ᩠ᨷᩥ ᨷᨶ ᩃᨦ᩠ᨠᩣᨴᩦᨷᨾᩩᨷᩣᨣᨲᨽᩣᩅᩮᩣ ᨴᩥᩔᨲᩮᩅ. ᨲᨳᩣ ᩉᩥ ᩈᩴᨿᩩᨲ᩠ᨲᨭ᩠ᨮᨠᨳᩣᨿᩴ (᪒, ᪔-ᨷᩥᨭ᩠ᨮᩮ)

“ᩅᨱ᩠ᨱᨷᩥᨭᨠ ᩋᨦ᩠ᨣᩩᩃᩥᨾᩣᩃᨷᩥᨭᨠᩁᨭ᩠ᨮᨷᩣᩃᨣᨩ᩠ᨩᩥᨲᩋᩣᩊᩅᨠᨣᨩ᩠ᨩᩥᨲᨣᩪᩊ᩠ᩉᨾᨣ᩠ᨣᨣᩪᩊ᩠ᩉᩅᩮᩔᨶ᩠ᨲᩁ ᨣᩪᩊ᩠ᩉᩅᩥᨶᨿ ᩅᩮᨴᩃ᩠ᩃᨷᩥᨭᨠᩣᨶᩥ [ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩴ “ᩅᩮᨷᩩᩃ᩠ᩃ, ᩅᩮᨴᩃ᩠ᩃ, ᩅᩮᨲᩩᩃ᩠ᩃᨶ᩠ᨲᩥ ᩋᨲ᩠ᨳᨲᩮᩣ ᩑᨠᩴ, ᨻᩮᩣᨵᩥᩈᨲ᩠ᨲᨷᩥᨭᨠᩔᩮᨲᩴ ᨶᩣᨾ”ᨶ᩠ᨲᩥ ᩅᨴᨶ᩠ᨲᩥ. ᨲᨳᩣ ᩉᩥ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩴ ᩋᩈᨦ᩠ᨣᩮᨶ ᨶᩣᨾ ᩋᩣᨧᩁᩥᨿᩮᨶ ᩋᨽᩥᨵᨾ᩠ᨾᩈᨾᩩᨧ᩠ᨧᨿᩮ ᨶᩣᨾ ᨾᩉᩣᨿᩣᨶᩥᨠᨣᨶ᩠ᨳᩮ (ᩈᩦ᪔-ᨷᩥᨭ᩠ᨮᩮ) “ᩅᩮᨷᩩᩃ᩠ᩃᩴ ᨠᨲᨾᩴ? ᨻᩮᩣᨵᩥᩈᨲ᩠ᨲᨷᩥᨭᨠᩈᨾ᩠ᨷᨿᩩᨲ᩠ᨲᩴ ᨽᩣᩈᩥᨲᩴ. ᨿᨴᩩᨧ᩠ᨧᨲᩮ ᩅᩮᨷᩩᩃ᩠ᩃᩴ, ᨲᩴ ᩅᩮᨴᩃ᩠ᩃᨾ᩠ᨷᩩᨧ᩠ᨧᨲᩮ, ᩅᩮᨲᩩᩃ᩠ᩃᨾ᩠ᨷᩩᨧ᩠ᨧᨲᩮ. ᨠᩥᨾᨲ᩠ᨳᩴ ᩅᩮᨷᩩᩃ᩠ᩃᨾᩩᨧ᩠ᨧᨲᩮ? ᩈᨻ᩠ᨻᩈᨲ᩠ᨲᩣᨶᩴ ᩉᩥᨲᩈᩩᨡᩣᨵᩥᨭ᩠ᨮᩣᨶᨲᩮᩣ, ᩏᨴᩣᩁᨣᨾ᩠ᨽᩦᩁᨵᨾ᩠ᨾᨴᩮᩈᨶᩣᨲᩮᩣ ᨧ. ᨠᩥᨾᨲ᩠ᨳᨾᩩᨧ᩠ᨧᨲᩮ ᩅᩮᨴᩃ᩠ᩃᩴ? ᩈᨻ᩠ᨻᩣᩅᩁᨱᩅᩥᨴᩃᨶᨲᩮᩣ. ᨠᩥᨾᨲ᩠ᨳᨾᩩᨧ᩠ᨧᨲᩮ ᩅᩮᨲᩩᩃ᩠ᩃᩴ? ᩏᨷᨾᩣᨶᨵᨾ᩠ᨾᩣᨶᩴ ᨲᩩᩃᨶᩣᨽᩣᩅᨲᩮᩣ”ᨲᩥ] ᨷᨶ ᩋᨻᩩᨴ᩠ᨵᩅᨧᨶᩣᨶᩦᨲᩥ ᩅᩩᨲ᩠ᨲ”ᨶ᩠ᨲᩥ ᨧ

ᩈᩣᩁᨲ᩠ᨳᨷ᩠ᨷᨠᩣᩈᩥᨶᩥᨿᩣ ᩈᩴᨿᩩᨲ᩠ᨲᨭ᩠ᨮᨠᨳᩣᨿᨾ᩠ᨷᩥ (᪒, ᪑᪐᪙-ᨷᩥᨭ᩠ᨮᩮ)

“ᨣᩪᩊ᩠ᩉᩅᩥᨶᨿᩴ ᨣᩪᩊ᩠ᩉᩅᩮᩔᨶ᩠ᨲᩁᩴ ᨣᩪᩊ᩠ᩉᨾᩉᩮᩣᩈᨵᩴ ᩅᨱ᩠ᨱᨷᩥᨭᨠᩴ ᩋᨦ᩠ᨣᩩᩃᩥᨾᩣᩃᨷᩥᨭᨠᩴ ᩁᨭ᩠ᨮᨷᩣᩃᨣᨩ᩠ᨩᩥᨲᩴ ᩋᩣᩊᩅᨠᨣᨩ᩠ᨩᩥᨲᩴ ᩅᩮᨴᩃ᩠ᩃᨷᩥᨭᨠᨶ᩠ᨲᩥ ᩋᨻᩩᨴ᩠ᨵᩅᨧᨶᩴ ᩈᨴ᩠ᨵᨾ᩠ᨾᨷᨲᩥᩁᩪᨷᨠᩴ ᨶᩣᨾᩣ”ᨲᩥ ᨧ—

ᨲᩮᩈᩴ ᨷᨭᩥᨠ᩠ᨡᩮᨷᩮᩣᨷᩥ ᨴᩥᩔᨲᩥ. ᨶ ᩉᩥ ᨲᩣᨶᩥ ᩋᩈᩩᨲ᩠ᩅᩣ, ᨲᩮᩈᨬ᩠ᨧ ᩋᨲ᩠ᨳᩴ ᩋᨩᩣᨶᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᩈᩦᩉᩊᨭ᩠ᨮᨠᨳᩣᨧᩁᩥᨿᩮᩉᩥ ᨲᩣᨶᩥ ᨷᨭᩥᨠ᩠ᨡᩥᨷᩥᨲᩩᩴ ᩈᨠ᩠ᨠᩣ, ᨶᩣᨷᩥ ᨲᩴ ᨷᨭᩥᨠ᩠ᨡᩮᨷᩅᨧᨶᩴ ᨩᨾ᩠ᨻᩩᨴᩦᨷᩥᨠᨭ᩠ᨮᨠᨳᩣᨧᩁᩥᨿᩣᨶᩴ ᩅᨧᨶᩴ ᨽᩅᩥᨲᩩᩴ, ᨾᩉᩣᨾᩉᩥᨶ᩠ᨴᨲ᩠ᨳᩮᩁᩔ ᩈᩦᩉᩊᨴᩦᨷᩴ ᨣᨾᨶᩈᨾᨿᩮ ᨲᩮᩈᩴᨿᩮᩅ ᩋᨽᩣᩅᨲᩮᩣ. ᨲᩈ᩠ᨾᩣ ᨲᩣᨶᩥ ᨧ ᨲᨴᨬ᩠ᨬᩣᨶᩥ ᨧ ᨾᩉᩣᨿᩣᨶᩥᨠᨷᩥᨭᨠᩣᨶᩥ ᨲᩴᨠᩣᩃᩥᨠᩣᨶᩥ ᩅᩮᨲᩩᩃ᩠ᩃᨠᩮᩉᩥ ᩈᩦᩉᩊᨴᩦᨷᨾᩩᨷᩣᨣᨲᩣᨶᩦᨲᩥ ᨣᩉᩮᨲᨻ᩠ᨻᩣᨶᩥ. ᨲᩮᩈᩩ ᨧ ᩅᨩ᩠ᨩᩥᨷᩩᨲ᩠ᨲᨠᨠᩩᩃᨷᩁᩥᨿᩣᨷᨶ᩠ᨶᩔ ᨵᨾ᩠ᨾᩁᩩᨧᩥᨶᩥᨠᩣᨿᩔ ᨷᩥᨭᨠᩣᨶᩴ ᨲᨲᩥᨿᨷᩥᨭᨠᩴ ᨷᩩᨻ᩠ᨻᩮᩅ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩴ. ᨲᨴᨬ᩠ᨬᩮᩈᩴ ᨷᨶ ᨲᨲᩥᨿᨷᩥᨭᨠᩴ ᩑᨠᩴ ᩅᩮᨴᩥᨲᨻ᩠ᨻᩴ

Proper display of the text below may depend on webfonts, which in turn require being connected to the internet

ᩅᩮᨲᩩᩃ᩠ᩃᩅᩣᨴᩔ ᨷᨮᨾᨶᩥᨣ᩠ᨣᩉᩮᩣ

ᩅᩮᩣᩉᩣᩁᨠᨲᩥᩔᩁᨬ᩠ᨬᩮᩣ ᨠᩣᩃᩮ (ᩃᩥ᪓ᨷ-ᩃᩥᨷ᪐-ᨲᩩ-ᨧ) ᩋᨽᨿᨣᩥᩁᩥᩅᩣᩈᩥᨶᩮᩣ ᨵᨾ᩠ᨾᩁᩩᨧᩥᨶᩥᨠᩣᨿᩥᨠᩣ ᨷᩩᨻ᩠ᨻᩮ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᨷ᩠ᨷᨠᩣᩁᩮᨶ ᩈᩣᩈᨶᩅᩥᨶᩣᩈᨶᨲ᩠ᨳᩣᨿ ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩩᩅᩮᩈᨵᩣᩁᩦᩉᩥ ᩅᩮᨲᩩᩃ᩠ᩃᩅᩣᨴᩥᨻᩕᩣᩉ᩠ᨾᨱᩮᩉᩥ ᩁᨧᩥᨲᩴ ᩅᩮᨲᩩᩃ᩠ᩃᨷᩥᨭᨠᩴ ᩈᨾ᩠ᨷᨭᩥᨣ᩠ᨣᩉᩮᨲ᩠ᩅᩣ “ᩍᨴᩴ ᨻᩩᨴ᩠ᨵᨽᩣᩈᩥᨲ”ᨶ᩠ᨲᩥ ᨴᩦᨷᩮᨶ᩠ᨲᩥ᪨ ᨲᩴ ᨾᩉᩣᩅᩥᩉᩣᩁᩅᩣᩈᩥᨶᩮᩣ ᨳᩮᩁᩅᩣᨴᩥᨠᩣ ᨵᨾ᩠ᨾᩅᩥᨶᨿᩮᨶ ᩈᩴᩈᨶ᩠ᨴᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᩋᨵᨾ᩠ᨾᩅᩣᨴᩮᩣᨲᩥ ᨷᨭᩥᨠ᩠ᨡᩥᨷᩥᩴᩈᩩ᪨ ᨲᩴ ᩈᩩᨲ᩠ᩅᩣ ᩁᩣᨩᩣ ᩈᨻ᩠ᨻᩈᨲ᩠ᨳᨷᩣᩁᨦ᩠ᨣᩩᩴ ᨠᨷᩥᩃᩴ ᨶᩣᨾ ᩋᨾᨧ᩠ᨧᩴ ᨷᩮᩈᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᩅᩥᨶᩥᨧ᩠ᨨᨿᩴ ᨠᩣᩁᩣᨷᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᩋᨻᩩᨴ᩠ᨵᨽᩣᩈᩥᨲᨽᩣᩅᩴ ᨬᨲ᩠ᩅᩣ ᩈᨻ᩠ᨻᩴ ᩅᩮᨲᩩᩃ᩠ᩃᨷᩮᩣᨲ᩠ᨳᨠᩴ ᨫᩣᨷᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᨲᩃ᩠ᩃᨴ᩠ᨵᩥᨠᩮ ᨧ ᨷᩣᨷᨽᩥᨠ᩠ᨡᩪ ᨶᩥᨣ᩠ᨣᩉᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᨻᩩᨴ᩠ᨵᩈᩣᩈᨶᩴ ᨩᩮᩣᨲᩮᩈᩥ [ᨶᩥᨠᩣᨿᩈᨦ᩠ᨣᩉᩮ ᪑᪒-ᨷᩥᨭ᩠ᨮᩮ]᪨ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᨬ᩠ᩉᩥ ᨾᩉᩣᩅᩴᩈᩮ –

᪑᪙-᪓᪘᪨

“ᩅᩮᨲᩩᩃ᩠ᩃᩅᩣᨴᩴ ᨾᨴ᩠ᨴᩥᨲ᩠ᩅᩣ, ᨠᩣᩁᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᨷᩣᨷᨶᩥᨣ᩠ᨣᩉᩴ;

ᨠᨷᩥᩃᩮᨶ ᩋᨾᨧ᩠ᨧᩮᨶ, ᩈᩣᩈᨶᩴ ᨩᩮᩣᨲᨿᩦ ᨧ ᩈᩮᩣ”ᨲᩥ᪨

Proper display of the text below may depend on webfonts, which in turn require being connected to the internet

ឞាកលិឃតិកាឃុបព្យត្តិ

បុតបិ ខេត អកឃពិរិចាឞិខេតា ខេកាឌាកឃរខេឌ្ឍា ពាខេល (ល៌ង៌ល៌-ប័១០-ឮ-ច) ខេចត្យល្លចាឌ៌ តខេឆច ឌខេឞ្យត្តិ៌ តឌា បត ខេតឞុ ក្ខឞ្យិលិឃាតិខេឞ្យា តាយ យហាខេឆខេរា ខេចាហារពតិឞ្យរាឌពាខេល ខេចត្យល្លចាឌិ៍តំ កិក្លូតំ ពតតិក្កហំ ឞុត្វា “ចិចារលាឞយព្យត្តឞ្យ រខេឌ្ឍា ឞយខេឃ តខេឆច កខេចឃ្យ, ត កឌ្ខពខេយត”ត្តិ ចិខេត្តត្វា “ត យឃំ ខេតហិ ៗពខេតា ខេហាយា”តិ តិឞតយខេត្ត កិក្ល ពខេហត្វា ឌក្លិលាពិរិចិហារំ ពត្តា ឆយ្លុរុចិតិកាឃខេតា ចិឞុំ ហុត្វា ចឞិ៌ ខេតឞុ ឞាកខេលិ តាយ យហាខេឆខេរា តខេត្តច ឌក្លិលាពិរិយិព្រខេឞខេត្តា អាកយញ្យាញ្យាតយកាឞិ៌ តខេតា បឌ្ខាឃ តំ ខេឆរយារខេត្ត តឞ្យខេត្តចាឞិខេតា ឞាកលិឃា តាយ អខេហឞុំ៌ ខេតឞយិ ចាខេឌា បន្ធា យហាខេឞតរាឌពាខេល ខេឌតចតចិហាខេរ បត្តុរិ [តិកាឃ ១៩-បិខេឌ្ខ]៌

Proper display of the text below may depend on webfonts, which in turn require being connected to the internet

វេតុល្លវាទស្ស ទុតិយនិគ្គហោ

គោឋាភយោ បន រាជា បញ្ចសុ [មហាវិហារ, ចេតិយ, ថូបារាម, ឥស្សរសមណក, វេស្សគិរិវិហារបព្វតេសុ] វិហារេសុ មហាភិក្ខុសង្ឃំ ឯកតោ សន្និបាតេត្វា តំ បវត្តិំ បុច្ឆិត្វា វេតុល្លវាទស្ស អពុទ្ធភាសិតភាវំ ញត្វា តំវាទិនោ សដ្ឋិំ បាបភិក្ខូ លក្ខណាហតេ កត្វា រដ្ឋតោ បព្វាជេសិ, វេតុល្លបិដកានិ ច ឈាបេត្វា ពុទ្ធសាសនំ ជោតេសិ [មហាវំស ៣៦, ១១១-១១២-គាថាសុ, ដីកាយ ១២-បិដ្ឋេ]។

តទា រដ្ឋតោ បព្វាជិតេសុ តេសុ ភិក្ខូសុ កេចិ កាវីរបដ្ដនំ គន្ត្វា តត្ថ វសន្តិ។ តស្មិំ សមយេ ឯកោ អញ្ញតិត្ថិយាលវកោ ទេសន្តរតោ កាវីរមាគន្ត្វា បដ្ដនគាមិកេហិ តេសំ ភិក្ខូនំ កតុបហារំ ទិស្វា លាភសក្ការំ និស្សាយ តេសំ សន្តិកេ បព្វជិត្វា សង្ឃមិត្តោតិ នាមេន បាកដោ អហោសិ។ សោ មហាវិហារវាសីនំ ឆមុចិតិទ្ធំ និស្សាយ គោឋាភយរញ្ញា វេតុល្លវាទហេតុ តេសំ ភិក្ខូនំ រដ្ឋា បព្វាជិតភាវំ ញត្វា មហាវិហារវាសីនំ កុទ្ធោ ហុត្វា “វេតុល្លវាទំ វា តេ គាហាបេស្សាមិ, វិហារេ វា តេសំ វិទ្ធំសេត្វា វិនាសេស្សាមី”តិ សីហឡទីបំ គន្ត្វា រាជានំ បសាទេត្វា តស្ស ទ្វេ បុត្តេ សិប្បំ សិក្ខាបេស្សាមីតិ អារភិ។ តទាបិ អត្តនោ វាទស្ស ជាតកសមយត្តំ ជេដ្ឋតិស្សំ ជហាយ អភាគេត អត្តនោ វចនំ ការាបេតុំ អសក្កោន្តោ កនិដ្ឋំ មហាសេនកុមារមេវ សង្គណ្ហិត្វា សិប្បំ សិក្ខាបេសិ។ បិតុនោ អច្ចយេន ជេដ្ឋតិស្សកុមារេ រជ្ជំ បត្តេ (៣១០-៣២៣-ឝុ-ច) សោ តស្ស រញ្ញោ ភីតោ កាវីរបដ្ដនមេវ គតោ [មហាវំស ៣៦, ១១២-គាថាទីសុ, ដីកាយ ១៣-បិដ្ឋេ]។

មហាសេនរញ្ញោ បន កាលេ (៣២៣-៣៣៣-ឝុ-ច) សោ បុន សីហឡទីបមាគន្ត្វា អភយគិរិវិហារេ វសន្តោ មហាវិហារវាសីហិ វេតុល្លវាទំ គាហាបេតុំ នានាបការេហិ វាយាមមកាសិ។ តទាបិ តេហិ តំ គាហាបេតុំ អសក្កោន្តោ រាជានំ ឧបសង្កមិត្វា នានាការណេហិ សញ្ញាបេត្វា “យោ កោចិ ឯកស្សបិ ភិក្ខុស្ស មហាវិហារវាសិនោ អាហារំ ទទេយ្យ, តស្ស សតំ ទណ្ឌោ”តិ រញ្ញោ អាណាយ នគរេ ភេរិំ ចរាបេសិ។ តទា មហាវិហារវាសិនោ នគរេ បិណ្ឌាយ ចរន្តា តយោ ទិវសេ ភិក្ខមលទ្ធា មហាបាសាទេ សន្និបតិត្វា “សចេ មយំ រាជហេតុ អធម្មំ ធម្មោតិ គណ្ហិស្សាម, ពហូ ជនា តំ គហេត្វា អបាយគាមិនោ ភវិស្សន្តិ, មយម្បិ សន្តា សាវជ្ជា ភវិស្សាម, តស្មា ន មយំ ជីវិតហេតុបិ វេតុល្លវាទំ បដិគ្គណ្ហិស្សាមា”តិ សម្មន្តយិត្វា មហាវិហារាទិកេ សព្វវិហារេ ឆឌ្ឌេត្វា រោហណជនបទំ មលយបទេសញ្ច អគមិំសុ [មហាវំស ៣៧, ២-៩-គាថាសុ។ ដីកាយសង្គហេ ១៣-បិដ្ឋេ]។

Proper display of the text below may depend on webfonts, which in turn require being connected to the internet

វេតុល្លវាទោ

កីទិសោ វេតុល្លវាទោ នាម, យតោ មហាវិហារវាសិនោ អតិវិយ ជិគុច្ឆិំសូតិ? ឥទានិ វេតុល្លវាទស្ស សរូបំ សព្ពាការេន បកាសេតុំ ន សក្កា, វេតុល្លនាមេន បិដកានំ វា និកាយស្ស វា ឯតរហិ អបាកដភាវតោ។ អភិធម្មបិដកេ បន កថាវត្ថុអដ្ឋកថាយំ [កថា។ អដ្ឋ។ ៧៥២-៧៥៣ អាទយោ] កតិបយា វេតុល្លវាទា អាគតា។ កថំ? –

“បរមត្ថតោ មគ្គផលានេវ សង្ឃោ, មគ្គផលេហិ អញ្ញោ សង្ឃោ នាម នត្ថិ, មគ្គផលានិ ច ន កិញ្ចិ បដិគ្គណ្ហន្តិ, តស្មា ន វត្តព្ពំ សង្ឃោ ទក្ខិណំ បដិគ្គណ្ហាតី”តិ ច (១)។

“មគ្គផលានេវ សង្ឃោ នាម, ន ច តានិ ទក្ខិណំ វិសោធេតុំ សក្កោន្តិ, តស្មា ន វត្តព្ពំ សង្ឃោ ទក្ខិណំ វិសោធេតី”តិ ច (២)។

“មគ្គផលានេវ សង្ឃោ នាម, ន ច តានិ កិញ្ចិ ភុញ្ជន្តិ, តស្មា ន វត្តព្ពំ សង្ឃោ ភុញ្ជតិ បិវតិ ខាទតិ សាយតី”តិ ច (៣)។

មគ្គផលានេវ សង្ឃោ នាម, ន ច សក្កា តេសំ កិញ្ចិ ទាតុំ, ន ច តេហិ បដិគ្គហេតុំ, នាបិ តេសំ ទានតោ កោចិ ឧបការោ ឥជ្ឈតិ, តស្មា ន វត្តព្ពំ សង្ឃស្ស ទិន្នំ មហប្ផល”ន្តិ ច (៤)។

“ពុទ្ធោ ភគវា ន កិញ្ចិ បរិភុញ្ជតិ, លោកានុវត្តនត្ថំ បន បរិភុញ្ជមានំ វិយ អត្តានំ ទស្សេតិ, តស្មា និរុបការត្តា ន វត្តព្ពំ តស្ស ទិន្នំ មហប្ផល”ន្តិ ច (៥)។

“ភគវា តុសិតភវនេ និព្ពត្តោ តត្ថេវ វសតិ, ន មនុស្សលោកំ អាគច្ឆតិ, និម្មិតរូបមត្តកំ បនេត្ថ ទស្សេតី”តិ ច (៦)។

“តុសិតបុរេ ឋិតោ ភគវា ធម្មទេសនត្ថាយ អភិនិម្មិតំ បេសេសិ, តេន ចេវ, តស្ស ច ទេសនំ សម្បដិច្ឆិត្វា អាយស្មតា អានន្ទេន ធម្មោ ទេសិតោ, ន ពុទ្ធេន ភគវតា”តិ ច (៧)។

“ឯកាធិប្បាយេន មេថុនោ ធម្មោ បដិសេវិតព្ពោ។ អយំ បនេត្ថ អត្ថោ – ការុញ្ញេន វា ឯកេន អធិប្បាយេន ឯកាធិប្បាយោ, សំសារេ វា ឯកតោ ភវិស្សាមាតិ ឥត្ថិយា សទ្ធិំ ពុទ្ធបូជាទីនិ កត្វា បណិធិវសេន ឯកោ អធិប្បាយោ អស្សាតិ ឯកាធិប្បាយោ, ឯវរូបេបិ ទ្វិន្នម្បិ ជនានំ ឯកាធិប្បាយោ មេថុនោ ធម្មោ បដិសេវិតព្ពោ”តិ ច (៨) ឯវំ វេតុល្លវាទីនំ លទ្ធិយោ អាគតា, ឯត្តកាយេវ តេសំ វាទា ថេរវាទគន្ថវសេន ទានិ បញ្ញាយន្តិ។

ឧត្ត ច អាទីនោ ចតុហិ ចារេកហិ សុត្តត្ថាគតសញ្ញោ ច យិដ្ឋា គហិតោ, ចិតឃាគតសញ្ញោ ច សព្ពឆា បដិក្លិតោ្តា៑ តគតត្តុំ តឃោ ចាគា ញ្ញាស្សរតិប្ខាតចាគាត្ុចត្តកា៑ អត្តិយស្ស បន អសង្ខ្យចាគការេចា អតិចិឃ បិកេដិតិ៑

អកិឆ្ខុសយុច្ឆេឃ បន េចត្ុល្លបិដកស្ស េចាឆិសត្តបិដកការេចា បកាសិតោ, តស្ខា សង្ខ្យប្ុឍ្ឌ្រិកស្ុត្តាគិេក េចាឆិសត្តបិដេក អាគតចារេកាបិ “េចត្ុល្លចារេកា”តិ េចគិតេព្ពា [អកិឆ្ខុសយុច្ឆេឃ ៤៨-បិដ្ឋេ]៑

Proper display of the text below may depend on webfonts, which in turn require being connected to the internet

មហាវិហារនាសនំ

មហាវិហារវាសីសុ បន វុត្តប្បការេន សព្ពវិហារេ ឆឌ្ឌេត្វា គតេសុ សង្ឃមិត្តោ បាបភិក្ខុ រាជានំ សញ្ញាបេត្វា លោហបាសាទាទិកេ ចតុស្សាទិកេ តិសតមត្តេ បរិវេណបាសាទេ នាសេត្វា សមូលំ ឧទ្ធរាបេត្វា អភយគិរិវិហារំ អានយាបេសិ។ វិហារភូមិយា កសាបេត្វា អបរណ្ណេ វបាបេសិ។ ឯវំ តទា មហាវិហារោ នវ វស្សានិ ភិក្ខូហិ សុញ្ញោ អហោសិ អាវាសវិរហិតោ ច។ អថ រាជា មេឃវណ្ណាភយស្ស នាម កល្យាណមិត្តភូតស្ស អមច្ចស្ស សន្តជ្ជនបុព្វង្គមេន វចនេន មហាវិហារំ បុន បាកតិកំ កត្វា តេ ចាបិ អបក្កន្តេ ភិក្ខូ អានេត្វា ចតូហិ បច្ចយេហិ ឧបដ្ឋហិ [មហាវំស ១៧-១០-គាថាសុ។ និកាយសង្គហេ ១៣-១៩-បិដ្ឋេសុ]។

Proper display of the text below may depend on webfonts, which in turn require being connected to the internet

ເຊຕວນວາສິນິກາຍຸປ຺ປຕ຺ຕິ

ປຸນປິ ຣາຊາ ທກ຺ຂິນາຣາມວາສີມິ ຊິມ຺ຫມານເສ ກຸຫກຕິສ຺ສເຕ຺ຖເຣ ປສເນ຺ນາ ຫຸຕ຺ວາ ຕສ຺ສຕ຺ຖາຍ ມຫາວິຫາຣສີມນ຺ຕເຣ ເຊາຕິວນຸຍ຺ຍາເນ ເຊຕວນວິຫາຣໍ ກາເຣຕຸມາຣພິ. ມຫາວິຫາຣວາສິເນາ ພິກ຺ຂູ ຕໍ ນິວາເຣຕຸໍ ອສກ຺ເການ຺ຕາ ປຸນປິ ຕເຕາ ອປກ຺ກມິໍສຸ. ຕທາປິ ມຫາວິຫາເຣາ ນວ ມາສານິ ພິກ຺ຂູຫິ ສຸເຍ຺ຍາ ອເຫາສິ. ຣາຊາ ປນ ອຕ຺ຕເນາ ອນ຺ຍາຍມນເສນ ຕຕ຺ຖ ເຊຕວນວິຫາຣໍ ກາເຣຕ຺ວາ ຕສ຺ສ ກຸຫກຕິສ຺ສເຕ຺ຖຣສ຺ສ ອທາສິເຍວ. ຕຕ຺ຖ ທກ຺ຂິນຄິຣິວິຫາຣເຕາ ສາຄລິຍາ ພິກ຺ຂູ ອາຄນ຺ຕ຺ວາ ວສິໍສຸ. ປຈ຺ຉາ ຈ ເຕ ອຍ຺ຸສາຍເຫາຣສິລິກາລຣເຍ຺ຍາ ກາເລ (໑໐໙໗-໑໐໖໐-ຄ-ສ) ເວຕຸລ຺ລວາທີເນາ ອເຫາສຸໍ [ມຫາວໍເສ ໓໗, ໓໓-ກາຖາຍໍ, ນິກາຍສງ຺ເຫ ໑໓-ປິເຕ຺ຖ].

ຍໍ ອາຈຣິຍພຸທ຺ຘເຆາສເຕ຺ຖຣສ຺ສ ສີຫຬທີປມາຄມນກາລເຕາ (໔໙໓-ຄ-ສ) ປຸເພ຺ພເຍວ ວິສຸທ຺ຘເຕ຺ຖຣວາທີຫິ ມຫາວິຫາຣວາສີຫິ ວິຣຸທ຺ຘສມຍາ ອພຍຄິຣິວາສິເນາ (໓໓໓-ຄ-ສ) ສາຄລິຍາ (໗໔໗-໖໑໐-ຄ-ສ) ເຊຕວນວາສິເນາ (໖໑໔-໖໓໓-ຄ-ສ) ນາມ ຕເຍາ ນິກາຍາ ອຸປ຺ປນ຺ນາ ອເຫາສຸໍ. ເຕສຸ ປນ ອພຍຄິຣິວາສິເນາເຍວ ວິເສສເຕາ ປິຕເກ ເອວ ເຫານ຺ຕິ ພລວນ຺ຕາ ຈ. ຕທາ ຫິ ເຕ ວິສຸທ຺ຘເຕ຺ຖຣວາທປິຕກໍ ອຊ຺ຊຸຕ຺ຕກປຣິຍາປນ຺ນສຸຕ຺ຕນ຺ຕິກາຍປິຕກໍ ມຫິໍສາສກາທິນິກາຍປິຕກໍ ມຫາຍານປິຕກໍ ນວຄນ຺ຖິໍສຸ. ເຕສຸ ຄູຬ຺ຫສຸຕ຺ຕນ຺ຕິກາຍປິຕກສ຺ສ ນວຄນ຺ຖິຕກາເຣາ ປິຕເກາເຍວ. ມຫິໍສາສກາທິນິກາຍປິຕກສ຺ສ ນວຄນ຺ຖິຕກາເຣາ ປນ ສາຫິສຕ຺ຕາຍສ຺ສ ວິຕກ຺ເກາ ອສ຺ສາທຕກ຺ກມລ຺ລກ຺ກນກຖາຍ ເຍວ ອຍ຺ຍາຄຖາສຸ ປຕິກ຺ຂິຕ຺ຕວຕ຺ຕປິຕກາທິນາຍເກຍ ນ ເຍທິຕເຍ຺ຍາ, ຕທາ ມຫາຍານປິຕກສ຺ສ ນວຄນ຺ຖິຕກາເຣາປິ.

Proper display of the text below may depend on webfonts, which in turn require being connected to the internet

Proper display of the text below may depend on webfonts, which in turn require being connected to the internet

មរម្មរដ្ឋិកវាទកថា

ឯកច្ចេ បន មរម្មរដ្ឋិកា “អាចរិយពុទ្ធឃោសោ មរម្មរដ្ឋេ សធុំ នាម នគរតោ សីហឡទីបំ គន្ត្វា សក្កតដ្ឋកថាយោ អកាសី”តិ វទន្តិ។ តំ សម្មានេន្តេន អនុជានិត្វា “តយិ ទោកំ យុត្តិសម្ពន្ធំ, អហំ ឯវំ សទ្ទហាមិ ‘ពុទ្ធឃោសោ កលិង្គរដ្ឋេ តេលង្គាតិកោ’តិ, តេលង្គាតិកា ច ពហូ ជនា មរម្មរដ្ឋេ ច ឧក្កោដ្ឋិក រដ្ឋេ ច គន្ត្វា វសន្តិ, តស្មា? ឥតិ វោហារោ ច នវោហារេន ច តេលង្គបទេនា ឧប្បជ្ជន្តោ។ តថា ‘ពុទ្ធឃោសោ អដ្ឋកថាយោ គហេត្វា សីហឡទីបតោ មរម្មរដ្ឋំ គន្ត្វា បដ្ឋមករណេ នគរេ វសី’តិបិ កេហចិ វុត្តំ, តស្ស ហិ គន្ត្វា មរម្មរដ្ឋេ សីហឡអដ្ឋកថាបិ ស្វាក្ខាតតរា ហោន្តី”តិ ច វត្វា បតិដ្ឋាបិតំ។

Proper display of the text below may depend on webfonts, which in turn require being connected to the internet

ឥក្ខិទ៏ឃត្ថិយរដ្ឋិកកាចឃុត្តិ

ឯាហ្វ បត អាឆ្ងតិកា ចិឥក្ខូលា ឆយ្វាតត្ថាឥរយា “អាឥទិយឮដ្ឋរឈាឃរត្វុរទា ឥក្ខិទ៏ឃត្ថិយរដ្ឋិរកា”តិ ចឥត្តិ៍ អឃំ បរតត្វ ឃុត្តិ,

រឃក្យរយ្យ្ត ហិ អដ្ឋកចាឌឹកាកាទា រឆទា ឥក្ខិទ៏ឃត្ថិយរដ្ឋិការឃច៍ តឆា ហិ ឮដ្ឋចំឃដ្ឋកចាឃ ច អភិឆយ្វាចតារដ្ឋកចាឃ ច

ចិតយចិតិឆ្ឋយដ្ឋកចាឃ ច ការរកា អាឥទិយឮដ្ឋឥត្តរត្វុរទា រចាឮអររដ្ឋ តយ្ដូបណ្ហិតឌឃំ ក្ខរកតករ ឌារតា អាឥទិយឮដ្ឋរឈាររត

ទុកកាលិរកា ច៍ បរយត្វចិតិឆ្ឋយ-តាយទ្ធបបទិរឆ្ឋឥ-អភិឆយ្វត្វឃក្កហាត់ ការរកា អាឥទិយអត្ថុរ្ទុរត្វុរទា[ទុករ្ទុ បត ចឥត្តិ-

បរយត្វចិតិឆ្ឋយការរកា ទុរកា, តាយទ្ធបបទិរឆ្ឋឥអភិឆយ្វត្វឃក្កហាត់ ការរកា ទុរកាតិ រដ្ឋ អត្ថុរ្ទុរត្វុទាតិ]កញ្ចិចររដ្ឋ

ការចទិតករឌាតិរកា៍ ពុឌ្ឍកតិកាឃបទិឃាបទ៏ត្ថាឥាតាឌិបិឮព្ភយា ឃំចណ្ហតាក្វុតាឃ បរយត្វឌឹបតិយា ការរកា

អាឥទិយឆយ្វបិលរត្វុរទាបិ ឥក្ខិទ៏ឃត្ថិយរដ្ឋ កញ្ចិបុរឌាតិរកា៍ តរចចាឃយឿតិ រចឌិតរព្ទា៍ ឌុត្តញ្ជ្វាយរតារចបុរហិយា តាយ

អក្កត្តរដ្ឋកចាឃ តិកយរត –

“អាឃាឌិរតា ឃុយតិតា, រឆររត កឥត្តូរឌាតិបិរលត;

កញ្ចិបុទាឌឹឃុ យឃា, បុរព្ទា ឃង្គិ ចឃរត្តូតា”តិ៍

ទុត្វ ច កញ្ចិបុទ៏ តាយ យឥរឃតករឃ្ស ថ្វាឃកំ បឆ្លិយតិឃ្សិរត ឥក្ខិលាឌិឃាការរក បញ្ចាចត្វាលឹឃបិលប្យាយរលា បរឥរឃ ព្ទឥាតិ កញ្ចឹចរ ព្ទតិ

រចាហទិតតករយច៍

តឆា បបញ្ចាឃ្វុឥតិយា តាយ យញ្ញិយដ្ឋកចាឃ តិកយរតបិ –

“អាឃាឌិរតា ឃុយតិតា, រឆររត ឮដ្ឋបិរត្វូត;

បុរព្ទា យឃុ្វរក្វុត [យឃុ្វរទ្ធប (ឃឹ៍), យឃុ្វរឃុត្ត (ឃ្យា៍)] បដ្ឋតបិញ្ញឃង្គិ ចឃរត្តូតា”តិ – ឌុត្តំ៍

ទុត្វ ច យឃុ្វរក្វុតបដ្ឋត់ តាយ ព្ទឥាតិ យឥរឃតករឃឹរប បិលរបិរ ព្ទតិ រចាហទិតដ្ឋាតត្តិ របិទាលាប្យចត្តិករចឃឹហិ ឌុត្តំ៍

ព្ទយាហិ បត តិកយតកាចាហិ ឥក្ខិទ៏ឃត្ថិយរដ្ឋរឃច តិឌុត្វបុព្ទាតំ បការរឃតិ, រចាឋិឌិយណ្ហឃឹរប ចា, យរយ្វរដ្ឋ ចា តិឌុត្វបុព្ទាតាឃ

បកាឃតញ្ចា ត ឌិឃ្សតិ៍ រតត អាឥទិយឮដ្ឋរឈាររឃា ឥក្ខិទ៏ឃត្ថិយរដ្ឋិរកា ត រហាតីតិ ត ឃក្កា បឌិក្ខិបិតុំ៍

សយត្តបរិសាឌិកាយម្បិ ចិតយដ្ឋកថាយំ (១, ១១) អាចរិយេត ឧចំ វុត្តំ –

“ឃំ បត អត្ថកដ្ឋកថាយំ ‘អបរិក្លិទេត្ត បយុទេ អតាបត្តីតិ ក្សុមិឃំ ចិតា ឌកតិឃា បយុត៌ សត្ថាឃ កឆិត’ត្តិ វុត្តំ, តំ អត្ថកទេដ្ឋ បរិទេក្ត្តសត្តិទេចសា ឧកច្ឆឌតា កត្តុបរិញ្ញព្តទេឃា សត្ថាឃ វុត្តា”ត្តិ៍

ព្ទមិតា បត ចចទេតត “អត្ថកដ្ឋកថា អត្ថកទដ្ឋិទេកហិ ទេឆទេទហិ កតា”តិ បរិកជរិ ទេហាតិ, អាចរិយញុទ្ធទេឈាទេសាបិ ច អត្ថកដ្ឋកថាយ សត្ថាឃកាសិតម្បិ តទេត្ថសិកកត្តុបរិញ្ញព្តសត្តិទេចសាការទេម្បិ ស្ទុដ្ឋ ឌាតាតិ, តស្មា តទេត្ថសិទេកា ត ទេហាតីតិ ត សក្កា ចត្ដុត្តិ៍

តថា ព្ទមស្សបិ ចិសុទ្ធិមក្គស្ស តិកាយទេត – “ទេយាទល្ពទេលទេកចត្តុទេត្តតា”តិ វុត្តំ៍ ឧត្ថ ច ទេលទេជរិតិ បឌស្ស ការេយាតិ ចា, ឌាតបឌាត់ កស្សកាត់ តិចាទេសាតិ ចា, ល្ហុក្ខកតករត្តិ ចា តទេឃា អត្ថា សក្កតាកិឆាទេត បកាសិតា, ឌក្លិទ៌ាលត្តិយទេដ្ឋស្ទុ ច ឃាចឌ្ឈតតាបិ ការេយា ទេលឆាតិ ទេចាហទឹយតិ៍ តស្មា ទេយាទល្ពចុម្ព ទេលទេដ ឌាទេតា ទេយាទល្ពទេលទេដទេកា, ទេយាទល្ពទេលទេដទេកា ព្ទតិ ចត្តុទេត្តា ទេយាទល្ពទេលទេកចត្តុទេត្តា, ទេតត ទេយាទល្ពទេលទេកចត្តុទេត្តតាតិ ចចតត្ថំ កត្វា “ទេយាទល្ពការេយ ឌាទេតាតិ ចត្តុទេត្តត ទេឆទេទតា”តិ អទេត្ថា កទេហតទេត្តា៍ ព្ទឌាតិ បត ឌក្លិទ៌ាលត្តិយទេដ្ឋ កុត្តាឌតបទេឆ តាការទ្ទុតទេកាល្ពទេតា ឧកបណ្ណាសយិលយទេត្ត (៌៧) អយទចតិទេតា ច អដ្ឋបណ្ណាសយិលយទេត្ត (៌ប៍) បទេឆទេស ទេកាតទេតយលិបុរីតិ ច កុត្តលបល្លិតិ ច ទេចាហទិតំ ផាតទ្ទយមត្តិ, តត្ថ ច ពាហុតិ ញុទ្ធសាសតិកទេបរិទាលាសត្តកាតិ ឌិដ្ឋាតិ, ទេតយលឹតិ ទេតលក្ទុទេចាហារទេរា ច ទេយាទស្ស, កុត្តលុ ព្ទតិ ច អល្ពស្ស, តស្មា តំ ផាតទ្ទយទេយច បុទេត្តា ទេយាទល្ពទេលទេជរិតិ ទេចាហទិទេតា អាចរិយញុទ្ធទេឈាសស្ស ឌាតិការេយា កទេចឃ្យាតិ ទេបរិទាលដ្ឋាតកទេចសីហិ កហិទេតា៍ ឃស្មា បទេតតំ “ទេយាទល្ពទេលទេកចត្តុទេត្តតា”តិ បឌំ “ទេយាទល្ពកាយឌាទេតតា”តិ បឌំ ចិឃ បរិញ្ញព្តតឃាត្ថុច្ឆិក៌ ត ទេហាតិ, អទេត្ថាហិ ច ពាហុហិ ចិទេសសតបទេឆហិ ឧកទេតា អដ្ឋត្ថា ចិទេសម្បបឌស្ស បច្ឆទេតា ចិសុំ ឌិតំ, អាកយដ្ឋកថាឌឹស្ទុ ច ត ឌិស្សតិ, តស្មា ឧតំ ទេកតឌិ តំកាលិទេកត អាចរិយស្ស ឌាតិដ្ឋាត់ សច្ឈាតទេត្តត បក្លិត្តំ ចិឃ ឌិស្សតីតិ៍

ព្ទទេយស្ទុ បត តឹស្ទុ “អាចរិយញុទ្ធទេឈាទេសា ទេពរិឌិយល្ពសយឹទេប ឌាទេតាតិ ច យទេមុទដ្ឋិទេកាតិ ច ឌក្លិទ៌ាលត្តិយទដ្ឋិទេកា”តិ ច វុត្តចចទេតស្ទុ បច្ឆិមទេមច ពាលចតទំ ទេហាតិ អាចរិយទេស្សច ចចតតិស្សិតត្តា, តស្មា តទេឆច តិស្សាឃ អាចរិយញុទ្ធទេឈាសទេត្ថទេស្ស ស្តុប្បត្តិ ឧចំ ទេចឌិតត្តា៍

Proper display of the text below may depend on webfonts, which in turn require being connected to the internet

អាចរិយពុទ្ធឃោសត្ថេរស្ស អដ្ឋុប្បត្តិ

អាចរិយពុទ្ធឃោសោ នាម ពុទ្ធវស្សសតកេ (៩០១-១០០០-ពុ-ស) មជ្ឈិមិន្ទិយរដ្ឋេ មោរណ្ឌគាមេ ព្រាហ្មណកុលេ ជាតោ, សោ តីសុ វេទេសុ ចេវ សព្ពវិជ្ជាសិប្បគន្ថេសុ ច បារង្គតោ ហុត្វា ពុទ្ធសាសនធម្មំ សុត្វា តម្បិ ឧគ្គហិតុកាមោ តស្មិំយេវ មជ្ឈិមិន្ទិយរដ្ឋេ ឯកស្មិំ ថេរវាទិកវិហារេ មហាវិហារវាសីនំ រេវតត្ថេរប្បមុខានំ ភិក្ខូនំ សន្តិកេ បព្ពជ្ជញ្ច ឧបសម្បទញ្ច លភិត្វា បិដកត្តយបរិយត្តិមុគ្គហិ។ សោ ឯវំ បិដកត្តយបរិយត្តិមុគ្គហេត្វានេវ អញ្ញានិ “អយមេកាយនោ មគ្គោ សត្តានំ វិសុទ្ធិយា និព្ពានស្ស សច្ឆិកិរិយាយា”តិ។ អាចរិយុបជ្ឈាយា ច តស្ស វិសិដ្ឋញាណប្បភាវសម្បត្តិភាវំ ញត្វា “យស្ស ពុទ្ធសាសនេ កិត្តិឃោសោ ពុទ្ធស្ស វិយ បវត្តិស្សតី”តិ សម្បស្សមានា “ពុទ្ធឃោសោ”តិ នាមមកំសុ។ តេន វុត្តំ “ពុទ្ធឃោសោតិ គរូហិ គហិតនាមធេយ្យោ”តិ។

សោ ឯវំ បិដកត្តយបរិយត្តិមុគ្គហេត្វា មធុរស នគរសមីបដ្ឋានក្ខេត្តេ មយូរទូតបដ្ដនម្ហិ កញ្ចិបុរាទីសុ ច វសន្តោ អត្ថកដ្ឋកថាយ បរិចយំ កត្វា តាយ អសន្តុដ្ឋចិត្តោ សីហឡដ្ឋកថាសុបិ បរិចយំ កាតុកាមោ តា ច បរិវត្តេតុកាមោ ហុត្វា អភិនវដីកាកតុមាសីហឡទីបមាគមាសិ។ តស្មិំ កាលេ សីហឡទីបេ មហានាមោ នាម រាជា រជ្ជំ ការេតិ, សោ ច រាជា អភយគិរិវាសីសុ បសន្តោ តេនេវ វិសេសតោ បគ្គណ្ហាតិ។

ឯកច្ចេ បន អាធុនិកា វិចក្ខណា ឯវំ វទន្តិ “អាចរិយពុទ្ធឃោសស្ស សីហឡទីបាគមនតោ សិរិមេឃវណ្ណរាជកាលតោ (៨៤៦-ពុ-ស) បុរេតរំយេវ គន្ថិតត្តា”តិ។ តេសំ ការណំ, តស្ស រញ្ញោ នវវស្សកាលេ (៨៥៥-ពុ-ស) ពុទ្ធស្ស ទាឋាធាតុកលិង្គរដ្ឋតោ សីហឡទីបមានីតា, តតោ បដ្ឋាយ សីហឡរាជានោ អនុសំវច្ឆរំ មហន្តំ ទាឋាបូជាមហុស្សវំ ករោន្តិ។ យទិ ច អាចរិយពុទ្ធឃោសោ តតោ បច្ឆា សីហឡទីបមាគច្ឆេយ្យ, តម្បិ បាសាទិកំ មហុស្សវំ ទិស្វា អត្តនោ គន្ថេសុ បកាសេយ្យ យថា ផាហិយំ នាម ចីនភិក្ខុ មហានាមរាជកាលេ (៩៥២-៩៧៤-ពុ-ស) តំ ទិស្វា អត្តនោ អទ្ធានក្កមកថាយំ បកាសេសិ, ន បន អាចរិយស្ស គន្ថេសុ តំបកាសនំ ទិស្សតិ, តេនេតំ ញាយតិ “អាចរិយពុទ្ធឃោសោ ទាឋាធាតុសម្បត្តកាលតោ (៨៥៥-ពុ-ស) បុរេតរំយេវ សីហឡទីបមាគន្ត្វា អដ្ឋកថាយោ អកាសី”តិ។ តំ បន ន ទឡ្ហការណំ ហោតិ, តិបិដកបរិយត្តិយា ហិ អត្ថសំវណ្ណនាយ យំ វា តំ វា អត្តនោ បច្ចក្ខទិដ្ឋំ បកាសេតុំ ន ហោតិ, ន ច អត្ថសំវណ្ណនា អទ្ធានក្កមកថាសទិសា។ កិញ្ច ភិយ្យោ, សមន្តបាសាទិកាយ វិនយដ្ឋកថាយំ ទីបវំសតោបិ គហេត្វា អាគតំ បកាសិតំ, ទីបវំសេ ច យាវ មហាសេនរាជកាលា (៨១៨-៨៤៥-ពុ-ស) បវត្តិ បកាសិតាតិ សិរិមេឃវណ្ណរាជកាលតោ (៨៤៥-៨៧២-ពុ-ស) បុរេ ទីបវំសោយេវ លិខិតោ ន ភវេយ្យ។ យទិ ច អដ្ឋកថាយោ តតោ បុរេតរំយេវ កតា ភវេយ្យុំ, កថំ តត្ថ ទីបវំសោ សក្កា បកាសេតុន្តិ។

អាចរិយពុទ្ធឃោសោ បន សីហឡទីបំ បត្តកាលេ (៩៦៥-ពុ-ស) មហាវិហារមេវ គន្ត្វា តត្ថ សីហឡមហាថេរានំ សន្តិកេ សីហឡដ្ឋកថាយោ សុណិ។ វុត្តញ្ហេតំ សមន្តបាសាទិកាយំ –

"មហាអដ្ឋកថញ្ចេវ, មហាបច្ចរិយេវ ច;

កុរុន្ទិញ្ចាតិ តិស្សោបិ, សីហឡដ្ឋកថា ឥមា។

ពុទ្ធមិត្តោតិ នាមេន, វិស្សុតស្ស យសស្សិនោ;

វិនយញ្ញុស្ស ធីរស្ស, សុត្វា ថេរស្ស សន្តិកេ"តិ [បរិ. អដ្ឋ. និគមនកថា]។

ឥមិនា បន អដ្ឋកថាវចនេន មហាអដ្ឋកថាទីនំ តិស្សន្នំយេវ អដ្ឋកថានំ សុតភាវោ ទស្សិតោ។ សមន្តបាសាទិកាយំ បន សង្ខេបអន្ធកដ្ឋកថានម្បិ វិនិច្ឆយោ ទស្សិតោយេវ, កស្មា បន តា អាចរិយេន សីហឡត្ថេរានំ សន្តិកេ ន សុតាតិ? តាសុ ហិ អន្ធកដ្ឋកថា តាវ អន្ធករដ្ឋិកភាវតោ, កតបរិចយភាវតោ ច ន សុតាតិ បាកដោយេវាយមត្ថោ។ សង្ខេបដ្ឋកថា បន មហាបច្ចរិដ្ឋកថាយ សំខិត្តមត្តភាវតោ ន សុតាតិ វេទិតព្ពា។ តថា ហិ វជិរពុទ្ធិដីកាយំ គន្ថារម្ភវណ្ណនាយំ [វជិរ. ដី. គន្ថារម្ភកថាវណ្ណនា] ចូឡបច្ចរិដ្ឋកថាអន្ធកដ្ឋកថានម្បិ អាទិ-សទ្ទេន សង្គហិតភាវោ វុត្តោ, សារត្ថទីបនី-វិមតិវិនោទនីដីកាសុ [សារត្ថ. ដី. ១.៥៧ បាចិត្តិយកណ្ឌ; វិ. វិ. ដី. ១.គន្ថារម្ភកថាវណ្ណនា] បន អន្ធកសង្ខេបដ្ឋកថានំ សង្គហិតភាវោ វុត្តោ, សមន្តបាសាទិកាយញ្ច ចូឡបច្ចរីតិ នាមំ កុហិញ្ចិបិ ន ទិស្សតិ, មហាដ្ឋកថា មហាបច្ចរី កុរុន្ទី អន្ធកសង្ខេបដ្ឋកថាតិ ឥមានិយេវ នាមានិ ទិស្សន្តិ, ពហូសុ ច ឋានេសុ "សង្ខេបដ្ឋកថាយំ បន មហាបច្ចរិយញ្ច វុត្ត"ន្តិអាទិនា [បារា. អដ្ឋ. ១.៥៣] ទ្វិន្នម្បិ សមានវិនិច្ឆយោ ទស្សិតោ។ តស្មា វជិរពុទ្ធិយំ ចូឡបច្ចរីតិ វុត្តដ្ឋកថា មហាបច្ចរិតោ ឧទ្ធរិត្វា សង្ខេបេន កតដ្ឋកថា ភវេយ្យ, សា ច សង្ខេបេន កតត្តា សង្ខេបដ្ឋកថា នាម ជាតា ភវេយ្យ។ ឯវញ្ច សតិ មហាបច្ចរិយា សុតាយ សាបិ សុតាយេវ ហោតីតិ ន សា អាចរិយេន សុតាតិ វេទិតព្ពា។

ឯវំ សីហឡដ្ឋកថាយោ សុណន្តស្សេវ អាចរិយពុទ្ធឃោសស្ស តិក្ខគម្ភីរជវនញាណប្បភាវវិសេសសមុត្តភាវញ្ច បរមវិសុទ្ធសទ្ធាពុទ្ធិវីរិយបដិមណ្ឌិតសីលាចារជ្ជវមទ្ទវាទិគុណសមុទយ- សមុទិតភាវញ្ច សកសមយសមយន្តរគហនជ្ឈោគាហណសមត្ថបញ្ញាវេយ្យត្តិ- យសមន្នាគតភាវញ្ច អនេកសត្ថន្តរោចិតសំវណ្ណនានយសុកោវិទភាវញ្ច ញាត្វា តំសវនកិច្ចបរិនិដ្ឋិតភាវេន សង្ឃបាលាទយោ ថេរា តំ វិសុទ្ធិមគ្គាទិគន្ថានំ ករណត្ថាយ វិសុំ វិសុំ អាយាចិំសុ។ ឯត្ថ ច អាចរិយស្ស យថាវុត្តគុណេហិ សម្បន្នភាវោ អត្ថតោ វចនេន បាកដោ។ វុត្តញ្ហិ អត្ថតោ គន្ថនិគមនេសុ –

"បរមវិសុទ្ធសទ្ធាពុទ្ធិវីរិយបដិមណ្ឌិតេន សីលាចារជ្ជវមទ្ទវាទិគុណសមុទយសមុទិតេន សកសមយសមយន្តរគហនជ្ឈោគាហណសមត្ថេន បញ្ញាវេយ្យត្តិយសមន្នាគតេនា"តិអាទិ។

តត្ថ សកសមយសមយន្តរគហនជ្ឈោគាហណសមត្ថេនាតិ បទេន អាចរិយពុទ្ធឃោសត្ថេរា មហាវិហារវាសីនំ វិសុទ្ធត្ថេរវាទីនំ ទេសនានយស្ឋាតេ សកសមយេ ច មហាសង្ឃិកាទិមហាយានិកបរិយោសានានំ និកាយន្តរក្ខតានំ បរេសំ បិដកត្ថរវាទនយស្ឋាតេ បរសមយេ ច តថា តំកាលិកអញ្ញតិត្ថិយសមណព្រាហ្មណានំ វេទត្តយាទិស្ឋាតេ បរសមយេ ច កោវិទោ, តេសំ សកសមយបរសមយានំ កុរោគាហកុញ្ញោឆត្ថស្ឋាតេ គហនដ្ឋានេបិ ច ឱគាហិតុំ សមត្ថោតិ ទីបេតិ៍ បញ្ញាវេយ្យត្តិយសមន្នាគតោតិ បទេន អាចរិយពុទ្ធឃោសត្ថេរា បោរាណដ្ឋកថាយោ សព្វិបិត្តា បដិសព្វិត្តា សមត្ថោតិ ទីបេតីតិ វេទិតព្វោ៍

Proper display of the text below may depend on webfonts, which in turn require being connected to the internet

ອາຆາດນກາຣຓໍ

ກສ຺ມາ ປນ ເຕ ຕໍ ອາຆາດິສ຺ສຸຕິ? ຈຸຈ຺ຈເຕ, ຍທາຈິທາຣຈາສິເສາ ທິ ອາຈິເຕາເຍຈ ປຈ຺ຈາຍ ປິຈກຕ຺ຕຍໍ ຍຈາ ຕີສຸ ສຄ຺ຄີຕີສຸ

ປິຍຸຕ຺ຕກາສາຍ ສຄ຺ຄີຕໍ, ຍຈາ ຈ ຈຈ຺ຈກາຍຫິຣາຊກາເລ (໓໓໓-໓໙໖-ຕຸ-ດ) ເປິຕ຺ຕເກສຸ ອາເຣາປິຕໍ, ຕຈາ ເປິຣາຫໍ ປິຍຸຕ຺ຕປິຈກເຍຈ

ຫຄ຺ຄຫຸຕ຺ຕີ ເຈຈ ຈາເຈຕ຺ຕີ ຈ, ສ ສຄ຺ຄຕາເຣາປິຕປິຈກໍ ອຈ຺ຈກຈາເຍາ ຈ ຕິຈສ຺ສສຕຍຕ຺ຕເຕາ ປຸເຣ ກຕາ ຕຈາ ທິ ອຈ຺ຈກຈາສຸ

ຈສກຣາຊກາລເຕາ (໙໐໕-໙໓໖-ຕຸ-໐) ປຈ຺ຈາ ສີທຍຸຕ຺ຕກເຕ຺ຕຣາສເຕ຺ຕຈ ອເສ຺ສສຕ຺ຕ ຈຕ຺ຕ ສ ຊີສ຺ສຕິ ຊເປຕ຺ຕາ ຍທາເສສຣາຊຈຕ຺ຕ [ປິຣາ

ອຈ ໑໑໑໙-໑໑໖], ຍາຈ ອາຈຣິຍຕຸຈ຺ຈເຍາສກາລິປິ ຈ ຕາ ໔ຈ ເປິຣາຫຈ຺ຈກຈາເຍາ ອຕ຺ຕ ສ ອກິສຕີກຕາ ເຕສ ເຕສໍ ປິຈເກສຸ

ເຍກຸເຍ຺ຍສ ຊສາ ປຣິຈຍໍ ກາຕຸ ອສຊ຺ຊາຕາກິລິສາ ເທາຕ຺ຕີ ອສຊ຺ຊາຕຸສ຺ສາທາ ຊີປຕ຺ຕເຣສຸ ຈ ອຕ຺ຕເສາ ປິຈກໍ ປຕ຺ຕຣາເປຕຸ ສ ສເຄ຺ຄາຕ຺ຕີ

ອຈ຺ຈກຈາສໍ ຊີປກາສາຍ ອກິສຕ຺ຕຕຕ຺ຕາ ອກຍກິຣິຈາສິເສາ ປສ ຈຈ຺ຈກາຍຫິຣາຊກາລເຕາ ປຈ຺ຈາຍ ສຄ຺ຄຕກາສາເຣາປິຕໍ

ຈຍ຺ຍຣິຈິກາຍາຊິປິຈກຍິ ຍທາຍາສປິຈກຍິ ສຈິ ສຈິ ປຣິຍາປຸຫຕ຺ຕີ ເຈຈ ຈາເຈຕ຺ຕີ ຈ, ເຕສ ເຕສໍ ປິຈເກສຸ ເຍກຸເຍ຺ຍສ ຊສາ ປຣິຈຍໍ

ກາຕຸ ສຊ຺ຊາຕາກິລິສາ ເທາຕ຺ຕີ ສຊ຺ຊາຕຸສ຺ສາທາ, ສຈິ ສຈເຍຈ ທິ ສຕ຺ຕາ ປິຍາຍຕ຺ຕີ ຕເຕາເຍຈ ເຕ ຊີປຕ຺ຕເຣສຸປິ ອຕ຺ຕເສາ ຈາຊິ

ປຕ຺ຕຣາເປຕຸ ສເຄ຺ຄາຕ຺ຕີ ຕສ຺ມາ ເຕ ຍທາຈິທາຣຈາສິເສາ ເຈຣາ ອຕ຺ຕເສາ ສີທຍອຈ຺ຈກຈາເຍາ ປິຍຸຕ຺ຕກາສາຍ ອກິສຕ຺ຕຣິຕຸກາຍາ ຕຈາ ກາຕຸ

ສຍຕ຺ຕ ອາຈຣິຍຕຸຈ຺ຈເຍາສເຕ຺ຕຣສ຺ສ ຊາກາຫປຸກາຈຈິເສສໍ ຍຈາຈຸຕ຺ຕຄຸຫສຍຸຕ຺ຕກາຈຈ຺ຈ ຊາຕ຺ຕາ ອາຆາດິສ຺ສຸຕິ ເຈຊິຕຕ຺ຕາ

Proper display of the text below may depend on webfonts, which in turn require being connected to the internet

ចិរុទ្ធិយក្កុស្ស ពរណ៌

ខេតរុ តាច ចិរុទ្ធិយក្កុ អាចទិឃញុទ្ធខេឈាខេរា បដ្ឋប្បិលខេតួខេទត អខ្ទេញ្ញបិខេតា យហាចិហាខេរុស្ស ឥក្កិលាកាខេក បឆាតឈខេខ យហាតិកយស្សាយិខេតា បិរាខេឥ [បទិ៍ អដ្ឋ៍ តិកយតពឆា] ចរខេត្តា អកាសិ៍ ខុត្តាចតា ច “ខេរា បខេតរ ចិរុទ្ធិយខេក្កា ខេពត ពខេតា, ពឆា ពខេតា, ពតួ ពខេតា, ពរុ្វា ពខេតា”តិ ញ្ញខេយរំ បញ្ញាតយខេតួា ចិតួាខេទត ចិកាចិខេតា ខេហាតិ៍

ញ្ញឆាតិ កិយតុំ ពខេតាតិអាឌិតំ បញ្ញាតយតុំ បការរឃិស្សាយ៍ តតួ កិយតុំ ពខេតាតិ ខុតស្ស បត បញ្ញស្ស អខេតួា អាចទិខេឃខេតច បកាសិខេតា៍ ពធំ?

“រុទ្រុល្លកំ លកិតួាត, បញ្ញាដ្ឋំ ឌិតរាររខេត;

សិលិឌិរក្កុហំ ខេពឃំ, ក្ខដុំ យក្កុ ចិរុទ្ធិឃា៍

ឃឆាក្វតំ អឌាតត្តា, រុទ្ធិកាយាបិ ខេឃ ញ្ញឆ;

ចិរុទ្ធិ តាឆិកច្ឆត្តិ, ចាឃយត្តាបិ ខេឃាកិខេតា៍

ខេតរំ បិខេយាឌ្ឌពរណ៌, រុចិរុទ្ធចិតិច្ឆឃំ;

យហាចិហាខេចាសិតំ, ខេឥរតាតឃតិស្សិតំ៍

ចិរុទ្ធិយក្កុ កាសិស្សំ, តំ ខេយ រក្កុច្ឆ ការខេតា;

ចិរុទ្ធិកាយា រខេញ្ញាបិ, តិរាយឃឆ រាឆខេចា”តិ [ចិរុទ្ធិ៍ ១៍១]៍

តរុ្វា ខុរ ចិរុទ្ធិយខេក្កា ចិរុទ្ធិរក្ខាតតិត្តាតកាយាតំ រាក្ខឌតាតំ សិលរយាឆិបញ្ញារក្ខាតស្ស ចិរុទ្ធិយក្កុស្ស ឃាឆាចខេតា ឌាតតតួាឃ ពខេតាតិ បឆាតប្បខេឃាឌតចខេរត ខេចឌិតខេញ្ញា៍ អប្បឆាតប្បខេឃាឌតចខេរត បត ចតួរុ អាកយដ្ឋពឆារុ កត្តរល្លហុកាចតួាឃបិ ពខេតាតិ ខេចឌិតខេញ្ញា៍ តឆា ហិ ចុត្តំ អាកយដ្ឋពឆារុ –

“យឌ្ឍ្យចិស្ដ្ឋិយេក្កា, ឲស ចព្សុ្ដយ្យិ អាកយាតជ៉្យា;

ឥត្វា បកាឃឃិស្ស្យតិ, ពត្ត ឃឆាកាឃិពយត៊្ត;

ឮខេច្ចច ខេយ កខេពា”តិ [ឌី៓ និ៓ អដ្ឋ៓ ឲ៓ កត្តានេយ្យកឆា]៓

Proper display of the text below may depend on webfonts, which in turn require being connected to the internet

តន្និស្សយោ

កិំ និស្សាយ ករោតីតិ ឯតស្សបិ បញ្ហស្ស អត្ថោ អាចរិយេនេវ បកាសិតោ. វុត្តញ្ហិ ឯត្ថ គន្ថារម្ភេ –

“មហាវិហារវាសីនំ, ទេសនានយនិស្សិត”ន្តិ [វិសុទ្ធិ. ១.១].

តថា និគមនេបិ –

“តេសំ សីលាទិភេទានំ, អត្ថានំ យោ វិនិច្ឆយោ;

បញ្ចន្នម្បិ និកាយានំ, វុត្តោ អដ្ឋកថានយេ.

សមាហរិត្វា តំ សព្ពំ, យេភុយ្យេន សនិច្ឆយោ;

សព្ពសង្ករទោសេហិ, មុត្តោ យស្មា បកាសិតោ”តិ [ទី. និ. អដ្ឋ. ១.គន្ថារម្ភកថា].

ឥមិនា បន វចនេន អយមេត្ថ បិណ្ឌត្ថោ ហោតិ – “វិសុទ្ធិមគ្គំ ពុទ្ធឃោសោ អាចរិយោ មហាវិហារវាសីនំ ទេសនានយសម្បន្នា បញ្ចន្នម្បិ និកាយានំ បោរាណដ្ឋកថាយោ និស្សាយ តាសុ វុត្តំ គហេតព្ពំ សព្ពំ វិនិច្ឆយំ សមាហរិត្វា អកាសី”តិ. តស្មា យា យា ឯត្ថ បវណ្ណនា ច វិនិច្ឆយា ច សាធកវត្ថូ ច ទិស្សន្តិ, តំ សព្ពំ តស្ស តស្ស និទានាទិបិដកត្តយនិកាយសំវណ្ណនាភូតាយ បោរាណសីហឡដ្ឋកថាតោ អានេត្វា ភាសាបរិវត្តនវសេន ទស្សិតន្តិ វេទិតព្ពំ. អយម្បិ ហិ វិសុទ្ធិមគ្គោ ន កេវលំ អត្តនោ ញាណប្បភាវេន កតោ, វិសុំ បករណភាវេន ច, អថ ខោ ចតុន្នម្បិ អាគមដ្ឋកថានំ អត្ថវណ្ណនាភាវេនេវ កតោ. វុត្តញ្ហិ តាសំ និគមនេ –

“ឯកូនសដ្ឋិមត្តោ, វិសុទ្ធិមគ្គោបិ ភាណវារេហិ;

អត្ថប្បកាសនត្ថាយ, អាគមានំ កតោ យស្មា.

តស្មា តេន សហាយំ, អដ្ឋកថា ភាណវារគណនាយ;

ស្សបរិយិតបរិច្ឆិន្នំ, ចត្តាលីសសតំ ហោតី”តិអាទិ [ទី៓ និ៓ អដ្ឋ៓ ១៓និកាយតកថា]៓

ឃា បត ចិស្ដ្ដិយក្កេ យក្កាយក្កញាាលឥស្សតចិស្ដ្ដិតិឥដ្ឋេស “អយំ តាច ចិស្ដ្ដិកឆាយំ តយោ៓ អរិយចំសកឆាយំ បតា”តិអាទិតា [ចិស្ដ្ដិ៓ ១៓លិ៍ពលិ៍] ឥទ្ធេ កឆា ចុត្តា, តាបិ យហាចិហារចាសិតំ ឥឥសតាតយេ អតេ្តាកឆា ព្ដាយស្ស ចិស្ដ្ដិយក្កស្ស តិស្សយាយេយចាតិ ឥចទិតទ្ធាតិ៓

Proper display of the text below may depend on webfonts, which in turn require being connected to the internet

តក្ករណប្បការោ

កេន បការេន កតោតិ ឯត្ថ អនន្តរបញ្ហេ វុត្តប្បការេនេវ កតោ. តថា ហិ អាចរិយោ សំយុត្តនិកាយតោ

“សីលេ បតិដ្ឋាយ នរោ សបញ្ញោ, ចិត្តំ បញ្ញញ្ច ភាវយំ;

អាតាបី និបកោ ភិក្ខុ, សោ ឥមំ វិជដយេ ជដ”ន្តិ [សំ. និ. ១.២៣] –

ឥមំ គាថំ បឋមំ ទស្សេត្វា តត្ថ បទភាជនេន វុត្តា សីលសមាធិបញ្ញាយោ វិសុំ វិសុំ វិត្ថារតោ វិភជិត្វា អកាសិ. ឯវំ ក្រុយាតោ ច បញ្ចហិបិ និកាយេហិ សីលសមាធិបញ្ញាបដិសំយុត្តានិ សុត្តបទានិ ឧទ្ធរិត្វា តេសំ អត្ថំ សីហឡដ្ឋកថាហិ ភាសាបរិវត្តនេន ទស្សេត្វា តាសុ វុត្តានិ សីហឡកវាទានិ ច វិនិច្ឆយេ ច បកាសេសិ. វិសេសតោ បន តស្មិំ កាលេ បិដកេ សកសមយវិទ្ធា សមយន្តរា ច ពហូសុ ឋានេសុ ទស្សេត្វា សហេតុកំ បដិក្ខិត្តា. កថំ?

តត្ថ ហិ ចរិយាវណ្ណនាយំ “តត្រ បុរិមា តាវ តិស្សោ ចរិយា បុព្ពាចិណ្ណនិទានា ធាតុទោសនិទានា ចាតិ ឯកច្ចេ វទន្តិ. បុព្ពេ កិរ ឥដ្ឋប្បយោគសុភកម្មពហុលោ រាគចរិតោ ហោតិ, សគ្គា វា ចវិត្វា ឥធូបបន្នោ. បុព្ពេ ឆេទនវធពន្ធនវេរកម្មពហុលោ ទោសចរិតោ ហោតិ, និរយនាគយោនីហិ វា ចវិត្វា ឥធូបបន្នោ. បុព្ពេ មជ្ជបានពហុលោ សុតបរិហីនោ ច មោហចរិតោ ហោតិ, តិរច្ឆានយោនិយា វា ចវិត្វា ឥធូបបន្នោតិ ឯវំ បុព្ពាចិណ្ណនិទានាតិ វទន្តិ. ទ្វិន្នំ បន ធាតូនំ ឧស្សន្នត្តា បុគ្គលោ មោហចរិតោ ហោតិ បថវីធាតុយា ច អាបោធាតុយា ច. ឥតរាសំ ទ្វិន្នំ ឧស្សន្នត្តា ទោសចរិតោ. សព្ពាសំ សមត្តា បន រាគចរិតោតិ. ទោសេសុ ច សេម្ហាធិកោ រាគចរិតោ ហោតិ. វាតាធិកោ មោហចរិតោ. សេម្ហាធិកោ វា មោហចរិតោ. វាតាធិកោ វា រាគចរិតោតិ ឯវំ ធាតុទោសនិទានាតិ វទន្តី”តិ ឯកច្ចវាទំ ទស្សេត្វា សោ “តត្ថ យស្មា បុព្ពេ ឥដ្ឋប្បយោគសុភកម្មពហុលាបិ សគ្គា ចវិត្វា ឥធូបបន្នាបិ ច ន សព្ពេ រាគចរិតាយេវ ហោន្តិ, ន ឥតរេ វា ទោសមោហចរិតា. ឯវំ ធាតូនញ្ច យថាវុត្តេនេវ នយេន ឧស្សទនិយមោ នាម នត្ថិ. ទោសនិយមេ ច រាគមោហទ្វយមេវ វុត្តំ, តម្បិ ច បុព្ពាបរវិរុទ្ធមេវ. សព្ពាបិ បនេសា អបរិច្ឆិន្នវចន”ន្តិ [វិសុទ្ធិ. ១.៤៤] បដិក្ខិត្វា. តំ បរមត្ថមញ្ជូសាយ តាយ វិសុទ្ធិមគ្គមហាដីកាយំ “ឯកច្ចេតិ ឧបតិស្សត្ថេរំ សន្ធាយាហ, តេន ហិ វិមុត្តិមគ្គេ តថា វុត្ត”ន្តិអាទិនា វណ្ណិតំ [វិសុទ្ធិ. ដី. ១.៤៤].

Proper display of the text below may depend on webfonts, which in turn require being connected to the internet

ចិមុត្តិមក្កបករណំ

គោ ឝោ ចិមុត្តិមគ្គោ នាម? ចិមុត្តិមគ្គោ ចិយ ឝីលសមាធិបញ្ញាតំ ចិមុ ចិមុ ចិកឌិត្វា ឌឹបគោ ឲគោ បដិបត្តិកន្តោ៑ ពត្ត ហិ –

“ឝីលំ សមាធិ បញ្ញា ច, ចិមុត្តិ ច អនុត្តរា;

អនុពុទ្ធា ធម្មេ ឆមុា, គោតមេន ឃសស្សិនា”តិ [ឌី៑ និ៑ ១៑១ប័៩; អ៑ និ៑ ៤៑១] –

ធម្មំ គាធំ បធមំ ឥសេស្សត្វា ពដត្តចណ្ណនាធនេន ឝីលសមាធិបញ្ញាចិមុត្តិគោយា ចិមុ ចិមុ ចិកឌិត្វា ឌឹបិតា៑ ឝោ បន កន្តោ ធម្មតានិ ចិតនេដ្ឋេមេច ឥន្ទ្រោ, ចិតកាសាយ ច បរិចត្តិតោ (១០៤ប័-ត្វ-ច) សញ្ញួបិលេន នាម កិច្ចតា៑ គេន បន ឝោ ក្យតោ ច ពត្ត អានិតោពិ ន បិគេដមេពំ៑ ពស្ស បន សញ្ញួបិលស្ស អាចរិយោ ក្យាកនេថ្រោ នាម មហាឃានិគោ កិច្ចុ មន្ថិរិមគ្គិយនេសិគោ, ឝោ ធម្មិយនេដ្ឋតោ ចិតនេដ្ឋំ កដ្ឋនេត្តា បធមំ ឝីហត្ថអឌឹបំ កត្វា ពគោ (ដលិប័-ត្វ-ច) ចិតនេដ្ឋំ កតោ៑ ពដា ឝោ តេន អានិតោ ករេចយ្យ [ចិមុត្តិមក្ក, ចិមុត្តិមក្ក]៑

ពម្ពិធិក្យចិមុត្តិមគ្គោ បុគ្គាចិណ្ណនិដានេស្សតំ ឆាពុនិដានេស្សនក្ខា ឃនេចេ ចិមុត្តិមគ្គោ ឲគនេក្ខចានេដា, ពនេចចាកពំ៑ នេដាសនិដានេស្សនេត បន “សេមុារិគោ រាកចរិតោ, បិត្តាធិគោ នេដាសចរិតោ, ចាតាធិគោ មោហចរិតោ៑ សេមុារិគោ ចា មោហចរិតោ, ចាតាធិគោ រាកចរិតោ”តិ ពិណ្ណម្បិ រាកនេដាសមោហានំ នេដាសតិយមោ ចុត្តោ៑ អាចរិយពុទ្ធឃោសេន ឌិដ្ឋចិមុត្តិមក្កបេពិត្វេគ បន “បិត្តាធិគោ នេដាសចរិតោ”តិ បិនេដា ក្តានោ ករេចយ្យ៑

អញ្ញានិបិ នាហុនិ ចិមុត្តិមគ្គោ បដិក្ខិត្តានិ ពត្ត ចិមុត្តិមគ្គោ កនេហពព្ពាការេចន ឌិស្សន្តិ៑ គចំ?

ឝីលនិទ្ទេស (១, ប័-បិនេដ្ឋ) “អនេញ្ញ បន ឝិនេដ្ឋា ឝីលត្វេ, ឝីពលត្វោ ឝីលត្វោតិ ឲចមាឌិនាបិ នយេនេត្ត អត្ថំ ចណ្ណយន្តិ”តិ បដិក្ខិត្តោ អត្វោបិ ពត្ត កនេហពព្ពាការេចន ឌិស្សតិ៑

ពថា ឆុពង្គនិទ្ទេស (១, លិប័-បិនេដ្ឋ) “ឃេសម្បិ ក្យសលត្តិកចិនិមុត្តំ ឆុពង្គំ, ពេសំ អត្ថោ ឆុពង្គមេច នត្ថិ, អសន្តំ កស្ស ឆុតនេតា ឆុពង្គំ នាម ករិស្សតិ, ឆុពក្យេលោ សមាដាយ ចត្តតីតិ ចចនចិរោធោបិ ច នេសំ អាបជ្ជតិ, ពស្មា ពំ ន កនេហពព្ពា”ន្តិ បដិក្ខិត្តំ បញ្ញាត្តិឆុពង្គម្បិ ពត្ត ឌិស្សតិ៑ មហាឌីកាយំ (១-១០៤) បន “ឃេសន្តិ អភយគិរិចាសិគោ សន្ធាយាហ, នេ ហិ ឆុពង្គំ នាម បញ្ញាត្តីតិ ចនន្តី”តិ ចណ្ណិតំ៑

ᨲᨳᩣ ᨷᨳᩅᩦᨠᩈᩥᨱᨶᩥᨴ᩠ᨴᩮᩈᩮ (᪑, ᪑᪓᪓) “ᨷᨭᩥᨷᨴᩤᩅᩥᩈᩩᨴ᩠ᨵᩥ ᨶᩣᨾ ᩈᩈᨾ᩠ᨽᩣᩁᩥᨠᩮᩣ ᩏᨷᨧᩤᩁᩮᩣ, ᩏᨷᩮᨠ᩠ᨡᩣᨶᩩᨻᩕᩪᩉᨶᩣ ᨶᩣᨾ ᩋᨷ᩠ᨷᨶᩣ, ᩈᨾ᩠ᨷᩉᩴᩈᨶᩣ ᨶᩣᨾ ᨷᨧ᩠ᨧᩅᩮᨠ᩠ᨡᨱᩣᨲᩥ ᩑᩅᨾᩮᨠᩮ ᩅᨱ᩠ᨱᨿᨶ᩠ᨲᩥ”ᨲᩥᩋᩣᨣᨲᩣ ᨷᨭᩥᨠ᩠ᨡᩥᨲ᩠ᨲᩑᨠᩮᩅᩤᨴᩮᩣᨷᩥ ᨲᨲ᩠ᨳ ᨴᩥᩔᨲᩥ᪨ ᨾᩉᩣᨭᩦᨠᩣᨿᩴ (᪑, ᪑᪗᪒) ᨷᨶ “ᩑᨠᩮᨲᩥ ᩋᨽᨿᨣᩥᩁᩥᩅᩤᩈᩥᨶᩮᩣ”ᨲᩥ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩴ᪨

ᨲᨳᩣ ᨡᨶ᩠ᨵᨶᩥᨴ᩠ᨴᩮᩈᩮ (᪒, ᪕᪐-ᨷᩥᨭ᩠ᨮᩮ) “ᨻᩃᩁᩪᨷᩴ ᩈᨾ᩠ᨽᩅᩁᩪᨷᩴ ᨩᩤᨲᩥᩁᩪᨷᩴ ᩁᩮᩣᨣᩁᩪᨷᩴ ᩑᨠᨧ᩠ᨧᩣᨶᩴ ᨾᨲᩮᨶ ᨾᩥᨴ᩠ᨵᩁᩪᨷ”ᨶ᩠ᨲᩥ ᩑᩅᩴ ᩋᨬ᩠ᨬᩣᨶᩥᨷᩥ ᩁᩪᨷᩣᨶᩥ ᩋᩣᩉᩁᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᨷᩮᩣᩁᩣᨱᨭ᩠ᨮᨠᨳᩣᨿᩴ ᨲᩮᩈᩴ ᨷᨭᩥᨠ᩠ᨡᩥᨲ᩠ᨲᨽᩣᩅᩮᩣ ᨷᨠᩣᩈᩥᨲᩮᩣ᪨ ᨾᩉᩣᨭᩦᨠᩣᨿᩴ “ᩑᨠᨧ᩠ᨧᩣᨶᨶ᩠ᨲᩥ ᩋᨽᨿᨣᩥᩁᩥᩅᩤᩈᩦᨶ”ᨶ᩠ᨲᩥ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩴ᪨ ᨲᩮᩈᩩ ᨩᩤᨲᩥᩁᩪᨷᩴ ᨾᩥᨴ᩠ᨵᩁᩪᨷᨬ᩠ᨧ ᩅᩥᨾᩩᨲ᩠ᨲᩥᨾᨣ᩠ᨣᩮ ᨴᩥᩔᨲᩥ᪨ ᨶ ᨠᩮᩅᩃᩴ ᨴᩥᩔᨲᩥᨾᨲ᩠ᨲᨾᩮᩅ, ᩋᨳ ᨡᩮᩣ ᨾᩥᨴ᩠ᨵᩁᩪᨷᩔ ᩋᨲ᩠ᨳᩥᨽᩣᩅᩮᩣᨷᩥ “ᨾᩥᨴ᩠ᨵᩴ ᨶᩣᨾ ᨲᩥᩅᩥᨵᩴ ᩋᩣᩉᩣᩁᨩᩴ ᩏᨲᩩᨩᩴ ᨧᩥᨲ᩠ᨲᨩᨬ᩠ᨧᩣᨲᩥ᪨ ᨲᩮᩈᩩ ᨧᩥᨲ᩠ᨲᨩᨾᩮᩅ ᨶᩦᩅᩁᨱᩴ ᩉᩮᩣᨲᩥ, ᩈᩮᩈᩣ ᨷᨶ ᨴ᩠ᩅᩮ ᩋᩁᩉᨲᩮᩣᨷᩥ ᨽᩅᩮᨿ᩠ᨿᩩ”ᨶ᩠ᨲᩥᩋᩣᨣᨲᩣ ᩈᩣᨵᩥᨲᩮᩣ᪨

ᩑᨲ᩠ᨲᩣᩅᨲᩣ ᨧ ᩅᩥᨾᩩᨲ᩠ᨲᩥᨾᨣ᩠ᨣᩮ ᩅᩥᩈᩩᨴ᩠ᨵᩥᨾᨣ᩠ᨣᩮᨶ ᩋᩈᨾᩣᨶᨲ᩠ᨳᩣᨶᩴ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᨽᩣᩅᩮᩣ ᨧ ᩋᨽᨿᨣᩥᩁᩥᩅᩤᩈᩦᩉᩥ ᨲᩔ ᨣᨶ᩠ᨳᩔ ᨷᨭᩥᨣ᩠ᨣᩉᩥᨲᨽᩣᩅᩮᩣ ᨧ ᩈᨠ᩠ᨠᩣ ᨬᩣᨲᩩᩴ᪨ ᩋᨬ᩠ᨬᩣᨶᩥᨷᩥ ᨷᨶ ᨷᨴᩮᩈᩣᨶᩥ ᩋᩈᨾᩣᨶᩅᨧᨶᩣᨶᩥ ᨻᩉᩪᨶᩥ ᨲᨲ᩠ᨳ ᩈᩴᩅᩥᨩ᩠ᨩᨶ᩠ᨲᩥᨿᩮᩅ, ᨲᩣᨶᩥ ᨷᨶ ᩈᨻ᩠ᨻᩣᨶᩥ ᨶ ᩈᨠ᩠ᨠᩣ ᩍᨵ ᨴᩔᩮᨲᩩᩴ᪨

ᨿᩮᨽᩩᨿ᩠ᨿᩮᨶ ᨷᨶᩔ ᨣᨶ᩠ᨳᨷ᩠ᨷᨠᩣᩁᩮᩣ ᩅᩥᩈᩩᨴ᩠ᨵᩥᨾᨣ᩠ᨣᩔ ᩅᩥᨿ ᩉᩮᩣᨲᩥ᪨ ᨿᩣ ᨿᩣ ᩉᩥ ᨷᩣᩊᩥ ᩋᨽᩥᨵᨾ᩠ᨾᨷᩥᨭᨠᨲᩮᩣ ᩅᩤ ᨷᨭᩥᩈᨾ᩠ᨽᩥᨴᩤᨾᨣ᩠ᨣᨲᩮᩣ ᩅᩤ ᩋᨬ᩠ᨬᩈᩩᨲ᩠ᨲᨶ᩠ᨲᩮᩉᩥ ᩅᩤ ᩋᩣᨶᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᩈᩣᨵᨠᨽᩣᩅᩮᨶ ᩅᩥᩈᩩᨴ᩠ᨵᩥᨾᨣ᩠ᨣᩮ ᨴᩔᩥᨿᨲᩥ, ᨲᨲ᩠ᨳᩣᨷᩥ ᩈᩣ ᩈᩣ ᨷᩣᩊᩥ ᨿᩮᨽᩩᨿ᩠ᨿᩮᨶ ᨴᩥᩔᨲᩮᩅ᪨ ᨲᩣᩈᩩ ᨣᨱ᩠ᨮᩥᨾᨲ᩠ᨳᩴ ᩏᨴ᩠ᨵᩁᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᩋᨶᩩᨾᩥᨶᨶᨲ᩠ᨳᩣᨿ ᨴᩔᨿᩥᩔᩣᨾ᪨

ᨿᩣ ᩅᩥᩈᩩᨴ᩠ᨵᩥᨾᨣ᩠ᨣᩮ (᪑, ᪓᪗-ᨷᩥᨭ᩠ᨮᩮ) “ᨷᨬ᩠ᨧ ᩈᩦᩃᩣᨶᩥ ᨷᩣᨱᩣᨲᩥᨷᩣᨲᩔ ᨷᩉᩣᨶᩴ ᩈᩦᩃ”ᨶ᩠ᨲᩥᩋᩣᨴᩥᨠᩣ ᨷᨭᩥᩈᨾ᩠ᨽᩥᨴᩤᨾᨣ᩠ᨣᨷᩣᩊᩥ ᨴᩔᩥᨲᩣ, ᩈᩣ ᩅᩥᨾᩩᨲ᩠ᨲᩥᨾᨣ᩠ᨣᩮᨷᩥ ᨴᩥᩔᨲᩮᩅ᪨

ᨿᨬ᩠ᨧ ᩅᩥᩈᩩᨴ᩠ᨵᩥᨾᨣ᩠ᨣᩮ (᪑, ᪑᪒᪗-ᨷᩥᨭ᩠ᨮᩮ) “ᩈᨾᩣᨵᩥ ᨠᩣᨿᨴᩁᨳᩔ ᨷᨭᩥᨷᨠ᩠ᨡᩣ...ᨷᩮ... ᩅᩥᨧᩤᩁᩮᩣ ᩅᩥᨧᩥᨠᩥᨧ᩠ᨨᩣᨿᩣ”ᨲᩥ ᩅᨧᨶᩴ ᨷᩮᨭᨠᩮ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᨶ᩠ᨲᩥ ᨴᩔᩥᨲᩴ, ᨲᨬ᩠ᨧ ᨲᨲ᩠ᨳᩣᨷᩥ ᨲᨳᩮᩅ ᨴᩔᩮᨲ᩠ᩅᩣ “ᨲᩥᨷᩮᨭᨠᩮ ᩅᩩᨲ᩠ᨲ”ᨶ᩠ᨲᩥ ᨶᩥᨴ᩠ᨴᩥᨭ᩠ᨮᩴ᪨ ᨲᩥᨷᩮᨭᨠᩮᨲᩥ ᨶᩣᨾᨬ᩠ᨧ ᨷᩮᨭᨠᩮᩣᨷᨴᩮᩈᨾᩮᩅ ᩈᨶ᩠ᨵᩣᨿ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩴ ᨽᩅᩮᨿ᩠ᨿ᪨ ᨲᨲ᩠ᨳ ᩉᩥ ᩅᩥᩅᩥᨧ᩠ᨧᩮᩅ ᨠᩣᨾᩮᩉᩦᨲᩥ ᨷᩣᩊᩥᩈᩴᩅᨱ᩠ᨱᨶᩣᨿᩴ “ᩋᩃᩮᩣᨽᩔ ᨷᩣᩁᩥᨷᩪᩁᩥᨿᩣ ᨠᩣᨾᩮᩉᩥ ᩅᩥᩅᩮᨠᩮᩣ ᩈᨾ᩠ᨷᨩ᩠ᨩᨲᩥ, ᩋᨴᩮᩣᩈᩔ᪨ ᩋᨾᩮᩣᩉᩔ ᨷᩣᩁᩥᨷᩪᩁᩥᨿᩣ ᩋᨠᩩᩈᩃᩮᩉᩥ ᨵᨾ᩠ᨾᩮᩉᩥ ᩅᩥᩅᩮᨠᩮᩣ ᩈᨾ᩠ᨷᨩ᩠ᨩᨲᩦ”ᨲᩥ ᨷᩣᩊᩥᨿᩣ ᨲᩥᨷᩮᨭᨠᩮ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᨽᩣᩅᩮᩣ ᨴᩔᩥᨲᩮᩣ᪨ ᩈᩣ ᨧ ᨷᩣᩊᩥ ᨷᩮᨭᨠᩮᩣᨷᨴᩮᩈᩮ (᪒᪔᪒-ᨷᩥᨭ᩠ᨮᩮ) “ᨲᨲ᩠ᨳ ᩋᩃᩮᩣᨽᩔ ᨷᩣᩁᩥᨷᩪᩁᩥᨿᩣ ᩅᩥᩅᩥᨲ᩠ᨲᩮᩣ ᩉᩮᩣᨲᩥ ᨠᩣᨾᩮᩉᩦ”ᨲᩥᩋᩣᨴᩥᨶᩣ ᨴᩥᩔᨲᩥ᪨

ᨿᨳᩣ ᨧ ᩅᩥᩈᩩᨴ᩠ᨵᩥᨾᨣ᩠ᨣᩮ (᪑, ᪒᪓᪕-ᨷᩥᨭ᩠ᨮᩮ) “ᩋᨿᨾ᩠ᨷᩥ ᨡᩮᩣ ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ ᩋᩣᨶᩣᨷᩣᨶᩔᨲᩥᩈᨾᩣᨵᩥ ᨽᩣᩅᩥᨲᩮᩣ”ᨲᩥᩋᩣᨴᩥᨠᩣ ᨷᩣᩊᩥ ᨾᩉᩣᩅᨣ᩠ᨣᩈᩴᨿᩩᨲ᩠ᨲᨠᨲᩮᩣ ᩋᩣᨶᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᨴᩔᩥᨲᩣ, ᨲᨳᩮᩅ ᨲᨲ᩠ᨳᩣᨷᩥ᪨

ᨿᨳᩣ ᨧ ᩅᩥᩈᩩᨴ᩠ᨵᩥᨾᨣ᩠ᨣᩮ (᪑, ᪒᪗᪒-ᨷᩥᨭ᩠ᨮᩮ) “ᩋᩔᩣᩈᩣᨴᩥᨾᨩ᩠ᨫᨷᩁᩥᨿᩮᩣᩈᩣᨶᩴ ᩈᨲᩥᨿᩣ ᩋᨶᩩᨣᨧ᩠ᨨᨶᨲᩣ”ᨲᩥᩋᩣᨴᩥ ᨷᩣᩊᩥ ᨧ (᪑, ᪒᪗᪓-ᨷᩥᨭ᩠ᨮᩮ)

ពពទ្ធបយបិញ្ញត្ត ច បដិសម្ភិទាមគ្គេតា អាទេត្វា ទស្សិតា, តថេច តត្ថបិ។

ឃថា ច ចិសុទ្ធិមគ្គេ (១, ៩៦-បិដ្ឋេ) “ពតយា ចិត្តាយឃា បញ្ញា”តិអាទិនា ច បាឡិយា “តត្ថ ពតមំ អាឃកោសល្ល”ន្តិអាទិនា ច បាឡិយា (១, ៥១-បិដ្ឋេ) “ទុក្ខេ ញាណំ អត្ថបដិសម្ភិទា”តិអាទិនា ច បាឡិយា អភិធម្មចិភង្គេតា អាទេត្វា ទស្សិតា, តថេច តត្ថបិ។ សព្ពាបិ ច តត្ថ ចុត្តា ឲពចិធចុចិធាទិបញ្ញាបភេទពថា ចិសុទ្ធិមគ្គេ ចុត្តពថាយ ឃេភុយ្យេន សមានាឃេច។

“ឃេន ចក្ខុបសាទេន, រូបានិ មនុបស្សតិ;

បរិត្តំ សុខុមំ ឲតំ, ឱកាសិរសមូបមំ”ន្តិ [ចិសុទ្ធិ៍ ១។៣១៩; ធ៍ ស៍ អដ្ឋ៍ ៦៥៩] –

អឃម្បិ ពាថា ចិមុត្តិមគ្គេបិ អាឃស្មតា សារិបុត្តត្ថេរេន ភាសិតភាវេនេច ទស្សិតា។ ឱកាសិរសមូបមន្តិ បទំ បន ឱកាសមូបមន្តិ តត្ថ ទិស្សតិ, តញ្ច បទេម្យឥលេខពាតំ បមាទលេខមត្តមេច សិយា។

ចតុរុ សច្ចេសុ ចិសុទ្ធិមគ្គេ ចិយ ចចនត្ថតោ លក្ខណតោ អនូនាធិកតោ ពមតោ អនុក្កាធនាតំ បភេទតោ ឱបមាតោ ច ចិតិច្ឆឃា ទស្សិតោ, សោ ច ឃេភុយ្យេន ចិសុទ្ធិមគ្គេន [ចិសុទ្ធិ៍ ១។៦១០] សមានោឃេច។

ឃថា ច ចិសុទ្ធិមគ្គេ (១, ១៣១-១៣៦) សម្មសនញាណពថាយំ បញ្ចាគ្គំ លក្ខាតំ អតីតាទិឲកាទសចិធេន ច អនិច្ចាទិលក្ខណត្តឃេន ច ចិសុំ ចិសុំ សម្មសនឃោ ទស្សិតោ, តថេច តត្ថបិ។ ចក្ខាទិឌ្ឋាយទេហបរិឃោសានេសុ បន ធម្មេសុ ធម្មចិចារបរិឃោសានេសុ សដ្ឋិ ឃា ឲច ធម្មាតំ អនិច្ចាទិលក្ខណត្តឃេន សម្មសនឃោ តត្ថ ទស្សិតោ។

ចិសុទ្ធិមគ្គេ បន ទិដ្ឋិចិសុទ្ធិនិទ្ទេសេ (១, ១១០-១១១-បិដ្ឋេសុ) ចុត្តា “ឃមកំ នាមរូបញ្ច…បេ… ឱទេកា ភិជ្ជន្តិ បច្ចយា”តិ ពាថា ច, “ន ចក្ខុតោ ឌាឃរេ”តិអាទិនា ៧ ពាថាឃោ ច, “ន សទេន ពលេន ឌាឃរេ”តិអាទិនា ៧ ពាថាឃោ ច ចិមុត្តិមគ្គេ កង្ខាតុបស្សនាញាណពថាយំ ទស្សិតា។ តាសុ អប្បមត្តកោច បាឋភេទោ ទិស្សតិ។

ចិសុទ្ធិមគ្គេ (១, ១៩១-១-បិដ្ឋេសុ) អទ្ធបសត្តកេសុ អរិយចំសពថានឃេន ចុត្តា ពលាបតោ ច ឃមកតោ ច សម្មសនឃោ ចិមុត្តិមគ្គេ ឲទេ្តច កង្ខាតុបស្សនាញាណពថាយំ ទស្សិតោ។

ចិមុត្តិមគ្គេ ញាត្វាតុស្សតិពថាយំ ទេលិពចិត្តតិ បទស្ស អត្ថចណ្ណនាយំ សត្តទេលិពសង្ខាទេលិពចនេសន ឆេច្ចេឃច ទេលិពា ទស្សិតា, ន បន ឆ្លកាសទេលិកោ ឃថា ចិសុទ្ធិមគ្គេ (១, ១៥៥-១០០-បិដ្ឋេសុ)។

ឲត្តាចតា ឆ ចិយុត្តិយរេក្កា តាយ ករេត្ត្វា កិឌិរេឃាតិ ឃក្កា អត្យុយិតិត្យំ រេឃា បត យឆា ត យហាចិហារចាឃឹត់ ករេត្ត្វា រេហាតិ, ឲចំ យហាឃាតិកាតយ្យិ ត រេហាតិរេឃច រេឆ្ចចាឆបិឪករេយច តិស្សាយ កតកាចរេតាំ ឃស្វ្ងា បត តត្ត្វ ត កិគ្តិបិ ឃឹហញ្ញអឌឹបិកំ តាយំ ចា រេឆរចារេឌា ចា ឌិស្សតិ, តស្វ្ងា រេឃា ឃឹហញ្ញអឌឹរេប កតករេត្ត្វាបិ ត រេហាតិំ ត្កត្តិ្យរេឌ្ឌិកំ បត តាយត្ថ្យា រេចាហារេទា ឆ តត្ត្វ តាហ្សុ ជ្ញរេតស្យុ ឌិស្សតិ, តស្វ្ងា ត្កត្តិ្យរេឌ្ឌ កតករេត្ត្វាច ករេចឃ្យំ ឃស្វ្ងា ឆស្ស រេបឪរេកាបរេឆរ់ តិស្សិតការេចា តាហ្សុ ជ្ញរេតស្យុ ឌិស្សតិ, ចិរេឃឃរេតា បត យិឌ្ឍរូបស្ស អត្តិ្វការេចា ឆ, អរហរេតាបិ តស្ស អត្តិ្វការេចា ឆ តរេយច តិស្សាយ ឆស្សឹឃតិ, បឌិឃយុំ្គាយក្កកល្ហិបរេឆ ឆ រេបឪរេកតិ បឆស្ស [បឌិំ យំ អឌ្ឌំ ១ំ១ំ១៩] អត្តួចណ្ណតាយំ “ស្យុត្តត្តបិឪកត្តួាឃ អឌ្ឌកឆា រេបឪកំ យហិឃាឃកាត់ ករេត្ត្វា”តិ ចណ្ណិរេតាំ តស្វ្ងា ឲរេឃា ចិយុត្តិយរេក្កា យហិឃាឃកតិកាឃិរេកត ករេតា ករេចឃ្យាតិ អយ្យ៉ាតំ យតិំ

Proper display of the text below may depend on webfonts, which in turn require being connected to the internet

ឥស្សយដ្ឋកថាចិកាចតា

ចិយុទ្ធិយក្កោ បត ត រោចល់ បុទ្ធោ ចុត្តប្បការេតច កតោ, អឆ តោ ចុច្ចយាតប្បការេតាបិ៍ តឆា ហិ អាចរិយញុទ្ធឃោសត្ថេរោ

បេរិរាឍដ្ឋកថាហិ សយាហរិត្វា កាសាបរិចត្តតចសេត ឥស្សេត្តាបិ ឃា ឃា អត្វចណ្ណតា ចា ចិតិន្ទ្ធឃោ ចា សំសឃិតទ្ធោ ហោតិ, តត្វ

តត្វ ចិតឃដ្ឋកថាយំ ចុត្តត្តិ ចា (ɑ, ១៩១), ចិតឃដ្ឋកថាយុ ចុត្តំ, យដ្ឋិយដ្ឋកថាយុ បតាតិ ចា (ɑ, ល៍០), អក្កុត្តរកាឍកាតិ ចា (ɑ,

ល៍១), អដ្ឋកថាចរិយាតំ យតាត្បសារេត ចិតិន្ទ្ធឃោតិ ចា (ɑ, ៥៥), ចុត្តយ្បិ តេចតំ អដ្ឋកថាយ្ហតិ ចា (ɑ, ɑɑប័), តំ អដ្ឋកថាយុ

បដិក្កិត្តត្តិ ចា (ɑ, ɑ១៣), ឌីឈកាឍកសំឃុត្តកាឍកាតំ យតត្តិ ចា, យដ្ឋិយកាឍកា ព្វុត្តិតិ ចា (ɑ, ១៩ល៍), អដ្ឋកថាយុ ចិតិន្ទ្ធឃោតិ

ចា, ៤ចំ តាច ឌីឈកាឍកា, យដ្ឋិយកាឍកា បតាហ្វុតិ ចា (ɑ, ១ល៍ល៍), អក្កុត្តរដ្ឋកថាយំ បត...េប... អឃំ កេយា ចុទ្ធោ, សោ

បិញ្ញូឃា ត សេយតីតិ ចា (ɑ, ១០៥), ៤ចំ តាច យដ្ឋិយកាឍកា, សំឃុត្តកាឍកា បតាតិ ចា (១, ៩១), សំឃុត្តដ្ឋកថាយំ ចុត្តត្តិ ចា (១,

៩១), អដ្ឋកថាយំ បតាតិ ចា (១, ប័០) ៤ចំ តំតំអត្វចណ្ណតាចិតិន្ទ្ធយាតំ ឥស្សយប្បិ ចិកាចេត្វា បដ្ឋិយឌតាតំ ដ្ឋប្បដ្ឋយាតសំសយំ

ចិតោរឥត្តោយេច តោ ឥស្សេបិ៍

តោតិយស្ស ចិយុទ្ធិយក្កស្ស កកាឍកាលេ សដ្ឋាបិ ឃីហញ្ញអដ្ឋកថាឃោ អាចរិយស្ស សត្តិកោ សត្តីតិ ច, បុទ្ធោឃេច តា អាចរិយេត

ឃីហញ្ញអត្វរាតំ សត្តិកោ បុតាតិ ច, តាហិ កហោតដ្ឋា សដ្ឋា កហេត្វា អឃំ ចិយុទ្ធិយក្កោ អាចរិយេត លិលិតោតិ ច អឃយត្វោ អតិចិឃ

បិកដេដ៏ ហោតិ៍ តស្វា ឃំ យហាចំសេ –

“សដ្ឋោ កាឆាធ្វយំ តស្ស្រា’ឥាសិ សាយត្តិយំ តចា”តិអាឌិតា “កាឆាធ្វឃយេច ឲ្យលៃកេត្វា កិទ្ធិបិ អដ្ឋា បេញ្ញកុំ អតោរលៃកេត្វា

អាចរិយញុទ្ធឃោសោ ចិយុទ្ធិយក្កុំ អកាសី”តិ អឌិប្បាយេត អកិត្វុតិចចតំ ចុត្តំ, តំ អកិត្វុតិយត្តយេចាតិ ចេឌិតត្ថ៍

Proper display of the text below may depend on webfonts, which in turn require being connected to the internet

េបិទាលចចតឝឃ្សត៌

ត េកចល៌ អាចរិេយា អដ្ឋកថាេយាេយច តិឃ្សឃកាេចត ឝេឃ្សឃិ, អឆ េលា “េបិទាលា បតាហ្វ”តិអាឌិតា េបិទាលាត៌ ចចតយ្បិ ឝេឃ្សឃិេយច៎ តេឝត្ត ត្តាឌឹឃតិយា ឆាេតឃ្ម ឌិដ្ឋ [ចិឃ្មត្ថិ៎ ១៎១៥, ១៦ល៊ិ, ១៣១, ១១ល៊ិ, ១៥៍១, ១០១; ១៎៥៍ប៊០, ៩ល៊ិ៥-៩ល៊ិ៩, ៩ប៊ង៍, ល៊ិ០៩, ល៊ិ១៩, ល៊ិ៣៥, ល៊ិ៣៩, ល៊ិ៣ង៍,ល៊ិ៥៥, ល៊ិល៊ិប៊, ប៊១ង៍]៎ េក បេតេត េបិទាលា តាយ? យាច ចត្យត្តឃដ្ឋិតិកាលិ ឃដ្ឋិតិកាេឝម្ម បរិយាបត្តា ចា តាឌិឃា ចា យហាេឆទាតិ េចឌិតត្ថា៎ តឆា ហិ បឌិឃម្ពិក្ខាយេក្ក (១ង៍១-១-បិេដ្ឋឃ្ម)៎

“ឆ្កោរេឃ េចច ចាោេល ច, ប៊ីតិយា ច ចិកយ្យតិ...េប...

ឆយ្ពុត្តក្កុឃេលិ េហាតិ, ត ច ចិេក្កប៉ កត្ថតី”តិ –

៩ចយាកតា កាឆាេយា ត្ថុឆ (១ល៊ិ១-៣-បិេដ្ឋឃ្ម) េបិទាលាត៌ ចចតកាេចត ឝឃ្សិតា៎ យឌិ ចិយា កាឆាេយា ឃដ្ឋិតិកាេទហិ បត្តិត្តា កេចឃ្យ៉ យឆា បរិចាទបិត្យត្តុយ៉ (១-បិេដ្ឋ) អាកតា អាចរិយបេយ្យទាឌីបិកា កាឆាេយា, តា ហិ ឃយត្តបិឃាឌិកាយ៉ (០, ៣៩-បិេដ្ឋ) េបិទាលចចតកាេចត ឝឃ្សិតា, ៩ចំ ឃតិ េតេយច ឃដ្ឋិតិកាទា េបិទាលាតិ េចឌិតត្ថា៎ អឆ បឌិឃម្ពិក្ខាយក្កេឝឃេកេតច កាឃិតា កេចឃ្យ៉, េត ចិយ កេុកេលិយា បត្តុឃិកា ឃត្តាឃិតត្ថកា យហាេឆទា េបិទាលាតិ េចឌិតត្ថា៎ ឃយត្តបិឃាឌិកាឃ្មយត្តលចិលិឃិតិអាឌីឃ្ម “េបិទាលា បត ៩ចំ ចណ្ណយត្តិ”តិអាឌិតា ចុត្តដ្ឋាេតឃ្មបិ តាឌិឃាច អាចរិយា េបិទាលាតិ ចុត្តា៎

Proper display of the text below may depend on webfonts, which in turn require being connected to the internet

ចិតឃដ្ឋកធាករណ៍

អាចរិយោ បត ត្ថុយំ ចិយុទ្ធិយក្កបករណ៍ ឃធាចុត្តប្បការេរត កត្វា អញ្ញាបិ តិបិដកដ្ឋកធារយោ អត្តក្កយេត អកាសិ៍ កធំ? នយត្ថុបិឃាឌិកំ តាយ ចិតឃដ្ឋកធំ ញុទ្ធសិរិទេត្តរេត អន្ថេញ្ញសិតោ យហាចិហារស្ស ឥក្កិលាការេក បឆាតឈរបរិចេណ យហាតិកយស្សាយិតោ បិឃារេឥ ចឃត្តោ អកាសិ៍ ឃា បតេឃា សិរិបិរលៃទិ តាយត្តរស្ស យហាតាយរញ្ញោ ចិឃតិយចស្ស (ដល៌ិ១-ញុ-ច) អារទ្ធោ ៦កចិឃតិយចស្ស (ដល៌ិ៖-ញុ-ច) តិដ្ឋាតប្បត្តា អតេហាសិ៍ តទ្ធា បត កតោរត្តោ យហាយហិត្ថតេត្តរតាកធំ សិហឡអការឃាឈ ឃដ្ឋធំ យហាអដ្ឋកធំ តស្សា ឃរិទំ កត្វា យហាបច្ចរិក្សុទ្ធិឃេត្តបអត្ថកដ្ឋកធាហិ ច កេហតត្តំ កេហត្វា សិហឡអឌិរេប ឃាច ចឃករាឌកាលិ បិកដិតំ របិរាណ ចិតឃឆរយហារធរាតំ ចិតិទ្ធឃក្សុធំ រធរចាឌយ្យិ បក្កិបិត្វា អកាសិ៍ ចុត្តតេញ្ញធំ នយត្ថបិឃាឌិកាយំ –

“ឃិចល្លាតំ តទ្ធា ឃយារកត្តោ, តស្សា យហាអដ្ឋកធំ ឃរិទំ;

កត្វា យហាបច្ចរិយំ តធេច, ក្សុទ្ធិតាយាឌិឃុ ចិស្សុតាឃុ៍

ចិតិទ្ធយោ អដ្ឋកធាឃុ ចុត្តោ, យោ យុត្តយត្ថុ អបរិច្ចជត្តោ;

តតោបិ អត្តោកឆធរចាឌំ, ឃិចល្លាតំ ឃយ្ញ ឃយារកិស្ស”ត្តិ ច៍

“យហាយឈចត្សឃ្សាតេ, ក្សយិការេក បតិដ្ឋិតោ;

យហាចិហារោ យោ ឃត្ថុ, យហារតាឌិចិក្សសិតោ៍

ឃំ តស្ស ឥក្កិលោ ការេក, បឆាតឈរយុត្តយំ;

ឃុចិចារិត្តសិលេត, កិក្កុឃដ្ឋេត យេចិតំ៍

ដ្ឋឡអារក្សលឃយ្ញក្សតោ, ឃដ្ឋុបដ្ឋាឃកោ ឃតា;

អតាក្សលិឃ ឃទ្ធាឃ, បឃត្តោ រតតត្តយេ៍

មហានិគមសាមីតិ, វិស្សុតោ តត្ថ ការយិ;

ចារុបាការសញ្ចិតំ, យំ បាសាទំ មនោរមំ។

សន្ទច្ឆាយតរូបេតំ, សម្បន្នសលិលាសយំ;

វសតា តត្ថ បាសាទេ, មហានិគមសាមិនោ។

សុចិសីលសមាចារំ, ថេរំ ពុទ្ធសិរិវ្ហយំ;

យា ឧទ្ទិសិត្វា អារទ្ធា, ឥទ្ធា វិនយវណ្ណនា។

បាលយន្តស្ស សកលំ, លង្កាទីបំ និរព្ពុទំ;

រញ្ញោ សិរិនិវាសស្ស[សិរិយា និវាសដ្ឋានភូតស្ស សិរិបាលនាមកស្ស រញ្ញោ (វិមតិ, អត្ថយោជនា)], សិរិបាលយសស្សិនោ។

សមវីសតិមេ ខេមេ, ជយសំវច្ឆរេ អយំ;

អារទ្ធា ឯកវីសម្ហិ,សម្បត្តេ បរិនិដ្ឋិតា។

ឧបទ្ទវាកុលេ លោកេ, និរុបទ្ទវតោ អយំ;

ឯកសំវច្ឆរេនេវ, យថា និដ្ឋំ ឧបាគតា”តិ [បរិ។ អដ្ឋ។ និគមនកថា] ច។

អយញ្ច សមន្តបាសាទិកា វិនយដ្ឋកថា អធុនា មុទ្ទិតឆដ្ឋសង្គីតិបោត្ថកវសេន សហស្សតោ ឧបរិ អដ្ឋបណ្ណាសាធិកតិសតយុត្តបិដ្ឋបរិយោសានា (១៣៥៨) ហោតិ, តស្សា ច ឯកសំវច្ឆរេន និដ្ឋាបិតត្តំ ឧបនិស្សាយ ចតុត្តឹសាធិកសត្តសតយុត្តបិដ្ឋបរិយោសានា (៧៣៤) វិសុទ្ធិមគ្គោបិ អន្តមសោ ឆប្បញ្ចមាសេហិ និដ្ឋាបិតោ ភវេយ្យាតិ សក្កា ញាតុំ។ តស្មា យំ ពុទ្ធឃោសុប្បត្តិយំ មហាវំសវចនំ និស្សាយ “វិសុទ្ធិមគ្គោ អាចរិយពុទ្ធឃោសេន ឯករត្តេនេវ តិក្ខត្តុំ លិខិត្វា និដ្ឋាបិតោ”តិ អភិហិតវចនំ វុត្តំ, តំ តក្ការកស្ស អភិហិតមត្តមេវាតិ វេទិតព្ពំ។

ននុ ច ទីឃស្ស អដ្ឋកថាយំ “សុមង្គលវិលាសិនិយ”ន្តិអាទិនា វិសេសនិទ្ទេសេន អាគមដ្ឋកថានំ អតិទេសោ ទិស្សតិ [បារា. អដ្ឋ. ១.១៥],

កថមិមិស្សា តាហិ បឋមតរំ កតភាវោ វេទិតព្ពោតិ? អាចរិយស្ស អដ្ឋកថាសុ អញ្ញមញ្ញាតិទេសតោ, វិនយបិដកស្ស

គរុកាតព្ពតរការណតោ, យថាវិហារចារីហិ វិសេសេន គរុកតការណតោ, សង្គីតិក្កមានុរូបការណតោ, ទីឃេ ច

បរិបុណ្ណនិទានកថាបកាសនតោ, និកាយេន ច បឋមំ សីហឡអដ្ឋកថាយោ សុត្វា ករណប្បការទស្សនតោ ឋបេត្វា វិសុទ្ធិមគ្គំ អវសេសំ បឋមំ

កតាតិ វេទិតព្ពា. វិសុទ្ធិមគ្គេ បន វិនយដ្ឋកថាយន្តិ វា វិនយដ្ឋកថាសូតិ វា មជ្ឈិមដ្ឋកថាសូតិ វា ឯវំ សាមញ្ញនិទ្ទេសេន

អតិទេសោ ទិស្សតិ, ន សមន្តបាសាទិកាទិវិសេសនិទ្ទេសេន. តស្មា សព្ពបឋមំ កតភាវោ បាកដោយេវ. អាគមដ្ឋកថាសុ

ទីឃាតិទេសោ [បារា. អដ្ឋ. ១.១៥] ទីឃស្សាបិ តត្ថាតិ [ទី. និ. អដ្ឋ. ១.ប] ឯវំ អញ្ញមញ្ញាតិទេសោ បន អាចរិយស្ស មនសា

សុវវត្ថិតវសេន វា សក្កា កថិតុំ, អបុព្ពាចរិយបរិនិដ្ឋាបនេន វា. កថំ? អាចរិយេន ហិ វិសុទ្ធិមគ្គំ សព្ពសោ និដ្ឋាបេត្វា

សមន្តបាសាទិកាទី ឯកេកដ្ឋកថំ ករោន្តេន យត្ថ យត្ថ អត្ថវណ្ណនា វិត្ថារតោ អញ្ញដ្ឋកថាសុ បកាសេតព្ពា ហោតិ, តត្ថ តត្ថ

“ទីឃេ វា នាគេ វា ករិស្សាមី”តិ មនសា សុវវត្ថិតំ វវត្ថបេត្វា តត្ថ អតិទិសិត្វា យថាវវត្ថិតក្កមេនប្បត្តការេ ច តំ និដ្ឋាបេត្វា

ករោន្តេន តា កតា វា កតេយ្យំ ឯកាកិស្សាម វា និដ្ឋាយាសនិយប្បត្តការេ ច តំ ឋបេត្វា អញ្ញញ្ញ អញ្ញញ្ញ តទា កត្វា សព្ពាបិ

អបុព្ពាចរិយំ បរិនិដ្ឋាបិតា កតេយ្យន្តិ ឯវំ និដ្ឋិតំ បកាសេតយញ្ញាតិទេសន អាចរិយស្សាដ្ឋកថាសុ អញ្ញមញ្ញាតិទេសោ ហោតីតិ

វេទិតព្ពន្តិ.

Proper display of the text below may depend on webfonts, which in turn require being connected to the internet

អាកាយដ្ឋកឆាករណ៍

ឞុយក្កលចិលិសិតិ តាយ ឌឹឈតិកាឃដ្ឋកថិ បត អាឆរិយោ ឞុយក្កលបរិចេឈចាសិតា ទាផាតាកេត្តូរេត អាឃាទិតោ អកាសិ៍ ចុត្តិ ខេហតយេតិស្សា តិកាយតេ –

“អាឃាទិតោ ឞុយក្កល-បរិចេឈតិចាសិតា ឆិរក្យុណោត;

ទាផាតាក ឞឈ្ឈូ តេត្តូរេត ខេឆរចំឞត្តូយោត៍

ឌឹឈាកាយស្សូ ទឞឝាល-ក្យុណាកាណបរិឌឹបតស្សូ អដ្ឋកថំ;

ឃំ អារកិ ឞុយក្កល-ចិលិសិតិ តាយ តាយេត៍

ឞា ហិ យហាអដ្ឋកថាឃ, ឞារយាទាឃ តិដ្ឋិតា ឲ្យឞា”តិ [ឌឹ៍ តិ៍ អដ្ឋ៍ ៦៍ តិកាយតកថា]៍

បបញ្ចាឞ្ញុទតិ តាយ យញ្ញឹយតិកាឃដ្ឋកថំ កទត្តព្យុដ្ឋយិត្តតេត្តូរេត បុទេត្ត យឃ្យុរក្ខុតបដ្ឋតេ អត្តតា ឞង្គិ ចឞតេត្តត អាឃាទិតោ អកាសិ៍ ចុត្តិ ខេហតយេតិស្សា តិកាយតេ –

“អាឃាទិតោ ឞុយតិតា, ខេឆរេត កទត្តព្យុដ្ឋយិតេត្តត;

បុទេត្ត យឃ្យុរក្ខុតប,ដ្ឋតយិក្បុឞង្គិ ចឞតេត្តត៍

បរចាទចិដំឞតស្សូ, យញ្ញឹយតិកាឃឞេដ្ឋស្សូ;

ឃយហំ បបញ្ចាឞ្ញុទតិ-យដ្ឋកថំ កាព្យុយារកិ៍

ឞា ហិ យហាអដ្ឋកថាឃ, ឞារយាទាឃ តិដ្ឋិតា ឲ្យឞា”តិ [យ៍ តិ៍ អដ្ឋ៍ ៦៍ តិកាយតកថា]៍

សារត្ថប្បកាសិនិំ នាម សំយុត្តនិកាយដ្ឋកថំ ភទន្តជោតិបាលត្ថេរេន អាយាចិតោ អកាសិ. វុត្តញ្ហេតំ និគមនេ –

“ឯតិស្សា ករណត្ថំ, ថេរេន ភទន្តជោតិបាលេន;

សុចិសីលេន សុភាសិតស្ស បកាសយន្តេនាចារេ.

សាសនចិរដ្ឋិតិកាមេន, យាចមានេន មំ សុភគ្គេន;

យំ សមធិគតំ បុញ្ញំ, តេនាបិ ជនោ សុខី ភវតូ”តិ [សំ. និ. អដ្ឋ. ៣.៥.និគមនកថា].

មនោរថបូរណិំ នាម អង្គុត្តរនិកាយដ្ឋកថំ ភទន្តជោតិបាលត្ថេរេន ទក្ខិណឥន្ទិយរដ្ឋេ កញ្ចិបុរាទីសុ ច សីហឡទីបេ មហាវិហារម្ហិ ច អត្តនា សទ្ធិំ វសន្តេន អាយាចិតោ, តថា ជីវកេនាបិ ឧបាសកេន បិដកត្តយបារង្គតេន វាតាហតេបិ អតិញ្ញាយាតសការេ ទុមេ វិយ អតិញ្ញាយាតសទ្ធម្មេ ឋិតេន សុមតិនា បរិសុទ្ធាជីវេនាភិយាចិតោ អកាសិ. វុត្តញ្ហេតំ និគមនេ –

“អាយាចិតោ សុមតិនា, ថេរេន ភទន្តជោតិបាលេន;

កញ្ចិបុរាទីសុ មយា, បុព្វេ សទ្ធិំ វសន្តេន.

វរតម្ពបណ្ណិទីបេ, មហាវិហារម្ហិ វសនកាលេបិ;

វាតាហតេ វិយ ទុមេ, អតិញ្ញាយាតម្ហិ សទ្ធម្មេ.

បារំ បិដកត្តយសាគរស្ស គន្ត្វា ឋិតេន សុមតិនា;

បរិសុទ្ធាជីវេនាភិយាចិតោ ជីវកេនាបិ.

ធម្មកថានយនិបុណេហិ, ធម្មកថិកេហិ អបរិមាណេហិ;

បរិកីឡិតស្ស បដិបជ្ជិតស្ស សកសមយចិត្តស្ស.

អដ្ឋកថំ អង្គុត្តរ,មហានិកាយស្ស កាតុមារទ្ធោ;

យមហំ ចិរកាលដ្ឋិតិ-មិច្ឆន្តោ សាសនវរស្ស។

សា ហិ មហាអដ្ឋកថាយ, សារមាទាយ និដ្ឋិតា ឯសា;

ចតុន្នវុតិបរិមាណាយ, បាឡិយា ភាណវារេហិ។

សព្វាគមសំវណ្ណន, មនោរថោ បូរិតោ ច មេ យស្មា;

ឯតាយ មនោរថ បូរណីតិ នាមំ តតោ អស្សា”តិ [អ។ និ។ អដ្ឋ។ ៣។១១។និគមនកថា]។

ឥមា ច បន ចតស្សោ អាគមដ្ឋកថាយោ កុរុមានោ អាចរិយពុទ្ធឃោសោ មហាមហិន្ទត្ថេរេនាភតំ មូលដ្ឋកថាសង្ខាតំ មហាអដ្ឋកថំយេវ ភាសាបរិវត្តនវសេន ចេវ បុនប្បុនាគតវិត្ថារកថាមគ្គស្ស សំខិបនវសេន ច អកាសិ។ វុត្តញ្ហេតំ គន្ថារម្ភេ –

“សីហឡទីបំ បន អាភ,តាថ វសិនា មហាមហិន្ទេន;

ឋបិតា សីហឡភាសាយ, ទីបវាសីនមត្ថាយ។

អបនេត្វាន តតោហំ, សីហឡភាសំ មនោរមំ ភាសំ;

តន្តិនយានុច្ឆវិកំ, អារោបេន្តោ វិគតទោសំ…បេ…

ហិត្វា បុនប្បុនាគត-មត្ថំ អត្ថំ បកាសយិស្សាមី”តិ។

តថា និគមនេបិ –

“សា ហិ មហាអដ្ឋកថាយ, សារមាទាយ និដ្ឋិតា ឯសា”តិ [ទី។ និ។ អដ្ឋ។ ៣។និគមនកថា] ច;

“ᨾᩪᩃᨭ᩠ᨮᨠᨳᩣᩈᩣᩁᩴ, ᩋᩣᨴᩣᨿ ᨾᨿᩣ ᩍᨾᩴ ᨠᩁᩮᩣᨶ᩠ᨲᩮᨶᩣ”ᨲᩥ [ᨴᩦ᩺ ᨶᩥ᩺ ᩋᨭ᩠ᨮ᩺ ᪑᩺ᨶᩥᨴᩣᨶᨠᨳᩣ] ᨧ᩺

ᨴᩦᨿᩣᨶᩴ ᩅᩥᨶᨿᨸᩥᨭᨠᩔ ᨧ ᩅᨱ᩠ᨱᨶᩣᨽᩪᨲᩣᨿᩴ ᨸᨶ “ᨾᩉᩣᨸᨧ᩠ᨧᩁᩥᨿᩴ, ᨠᩩᩁᩩᨶ᩠ᨴᩥᨿ”ᨶ᩠ᨲᩥᩋᩣᨴᩥᨶᩣ ᩅᩥᨶᨿᨭ᩠ᨮᨠᨳᩣᨶᩴ ᨶᩣᨾᩣᨶᩥ ᨶ ᨴᩥᩔᨶ᩠ᨲᩥ, ᨲᨳᩣ ᩋᨽᩥᨵᨾ᩠ᨾᨭ᩠ᨮᨠᨳᩣᩈᩩᨸᩥ᩺ ᨲᩮᨶᩮᨲᩴ ᨬᩣᨿᨲᩥ “ᩈᩩᨲ᩠ᨲᨶ᩠ᨲᩣᨽᩥᨵᨾ᩠ᨾᩮᩈᩩ ᨾᩉᩣᩋᨭ᩠ᨮᨠᨳᩣᨲᩮᩣ ᩋᨬ᩠ᨬᩣ ᨾᩉᩣᨸᨧ᩠ᨧᩁᩥᩋᩣᨴᩥᨶᩣᨾᩥᨠᩣ ᨸᩮᩣᩁᩣᨱᩥᨠᩣ ᩈᩦᩉᩊᨭ᩠ᨮᨠᨳᩣᨿᩮᩣ ᨧᩮᩅ ᩋᨶ᩠ᨵᨭ᩠ᨮᨠᨳᩣ ᨧ ᨶᨲ᩠ᨳᩦ”ᨲᩥ᩺ ᨿᩣᩅ ᩅᩈᨽᩁᩣᨩᨠᩣᩃᩮ (᪑᪐᪘-᪑᪓᪑) ᨸᨶ ᨸᩥᨭᨠᩣᨶᩴ ᩈᩦᩉᩊᨭ᩠ᨮᨠᨳᩣᨶᩴ ᩅᩥᨶᩥᨧ᩠ᨨᨿᩮᩣ ᨧ ᨠᨳᩣ ᨧ ᩅᨯ᩠ᨰᩥ ᨧ ᩋᨶᩣᩈᩩᨸᩥ ᨶᩥᩔᨶ᩠ᨲᩥᨿᩮᩅᩣᨲᩥ᩺

Proper display of the text below may depend on webfonts, which in turn require being connected to the internet

អភិធម្មដ្ឋកថាករណំ

អដ្ឋសាលិនី បន សម្មោហវិនោទនិញ្ច ធាតុកថាទិបញ្ចបករណស្ស អដ្ឋកថញ្ចាតិ តិស្សោ អភិធម្មដ្ឋកថាយោ អត្តនា សទិសនាមេន សោតត្ថកីគន្ថការេន ពុទ្ធឃោសភិក្ខុនា អាយាចិតោ អកាសិ។ វុត្តញ្ហេតំ តាសុ –

“វិសុទ្ធាចារសីលេន, និបុណាមលពុទ្ធិនា;

ភិក្ខុនា ពុទ្ធឃោសេន, សក្កច្ចំ អភិយាចិតោ”តិ [ធ॰ ស॰ អដ្ឋ॰ គន្ថារម្ភកថា] ច។

“ពុទ្ធឃោសោតិ គរូហិ គហិតនាមធេយ្យេន ថេរេន កតា

អយំ អដ្ឋសាលិនី នាម ធម្មសង្គហដ្ឋកថា”តិ [ធ॰ ស॰ អដ្ឋ॰ និគមនកថា] ច។

“អត្ថប្បកាសនត្ថំ, តស្សាហំ យាចិតោ ឋិតគុណេន;

យតិនា អទន្ធគតិនា, សុពុទ្ធិនា ពុទ្ធឃោសេន។

យំ អារភិំ រចយិតុំ, អដ្ឋកថំ សុនិបុណេសុ អត្ថេសុ;

សម្មោហវិនោទនតោ, សម្មោហវិនោទនិំ នាមា”តិ [វិភ॰ អដ្ឋ॰ និគមនកថា] ច។

“ពុទ្ធឃោសោតិ គរូហិ គហិតនាមធេយ្យេន ថេរេន កតា

អយំ សម្មោហវិនោទនី នាម វិភង្គដ្ឋកថា”តិ [វិភ॰ អដ្ឋ॰ និគមនកថា] ច។

ឥមាសុ បន តីសុ បញ្ចបករណដ្ឋកថាយ នាមវិសេសោ នត្ថិ អាចរិយោ ច ន បកាសិតោ, កេវលំ អត្តនោ សទ្ធាយ រុច សម្មោទិតេន អាចរិយពុទ្ធឃោសេន សា កតា វិយ ទិស្សតិ។ វុត្តញ្ហេតំ តស្សា និគមនេ –

“កុសលាទិធម្មភេទំ, និស្សាយ នយេហិ វិវិធគណនេហិ;

វិត្ថារេន្តោ សត្តម-មភិធម្មប្បករណំ សត្ថា·

សុវិហិតសន្និដ្ឋានោ, បដ្ឋានំ នាម យំ បកាសេសិ;

សទ្ធាយ សមារទ្ធា, យា អដ្ឋកថា មយា តស្សាតិ ច·

“ឯត្តាវតា

សត្តប្បករណំ នាថោ, អភិធម្មមទេសយិ;

ទេវាតិទេវោ ទេវានំ, ទេវលោកម្ហិ យំ បុរេ;

តស្ស អដ្ឋកថា ឯសា, សកលស្សាបិ និដ្ឋិតា”តិ [បដ្ឋា· អដ្ឋ· ១៨-៩៣·១] ច·

“ពុទ្ធឃោសោតិ គរូហិ គហិតនាមធេយ្យេន ថេរេន កតា

អយំ សកលស្សបិ អភិធម្មបិដកស្ស អដ្ឋកថា”តិ [បដ្ឋា· អដ្ឋ· ១៨-៩៣·១] ច·

ឯកច្ចេ បន អាធុនិកា ថេរា “អភិធម្មដ្ឋកថាយោ អាចរិយពុទ្ធឃោសេន យាចិតោ សង្ឃបាលពុទ្ធមិត្តជោតិបាលាទីនំ អញ្ញតរោ ថេរោ អកាសី”តិ វទន្តិ· អយញ្ច តេសំ វិចារណា, អដ្ឋសាលិនីសម្មោហវិនោទនីសុ “តា ពុទ្ធឃោសេន យាចិតោ អកាសី”តិ គន្ថការេន វុត្តំ· តេន ញាយតិ “តក្ការកោ អញ្ញោ, អាចរិយពុទ្ធឃោសោ បន តាសុ យាចកបុគ្គលោយេវា”តិ· អាគមដ្ឋកថាសុ ច អាចរិយពុទ្ធឃោសេន –

“សីលកថា ធុតធម្មា, កម្មដ្ឋានានិ ចេវ សព្វានិ...បេ...

ឥតិ បន សព្វំ យស្មា, វិសុទ្ធិមគ្គេ មយា សុបរិសុទ្ធំ;

ចុត្តិ តស្មា កិខេយ្យា, ត តំ ព្ពូឆ ចិចារយិស្សាមី”តិ [ឌី៝ តិ៝ អដ្ឋ៝ ០៝កគ្គារយ្អកឆា] –

ឧចំ សីលកឆាឌីតំ អត្តតា ឧច ចិស្ផ្ដិយគ្គេ ចុត្តការេចា យឃាតិបខេត បកាសិតោ៝ អដ្ឋសាលិតិឃំ បត –

“កយ្ឌ្ឋាតាតិ សព្ពាតិ, ចរិឃាកិព្ពា ចិបស្សតា;

ចិស្ផ្ដិយគ្គេ បតិជំ, ឃស្មា សព្ពុំ បកាសិត”ត្តិ [ឆ៝ ស៝ អដ្ឋ៝ កគ្គារយ្អកឆា] –

ឧចំ យឃាតិ កត្យុបខេត ចិតា ចុត្តុំ៝ តេតាបិ ចាឃតិ “ចិស្ផ្ដិយគ្គការេកា អព្ពោ, អកិឆយ្ឌ្ឋកឆាការេកា អព្ពោ”តិ៝ កិព្វាបិ អកិឆយ្ឌ្ឋកឆាសុ អកិឃាចេកា ត្យុឌ្ឍេឈាសេា កិក្លុតាតិ ច ឃតិតាតិ ច ព្ពុខេយហេច សាយព្ពាក្យលបខេហិ ចុខេត្តា ត ឆេខេតាតិ សការេចក្យលបខេត, តឆាបិ សេា “ចិស្ផ្ដាចារសីលេត តិប្យលាយលត្យុឌ្ឍិតា”តិ ច, “អឥន្ទកាតិតា ស្យត្យុឌ្ឍិតា”តិ ច ព្ពុខេយហិ អឥកក្យលបខេហិ ខេឆាយិតត្តា “ចិស្ផ្ដិយគ្គាឌិការេកា អាចរិឃត្យុឌ្ឍេឈាសេាខេឃចា”តិ សក្កា កេហត្យុំ៝ សេា ហិ ឞ្ញបសយ្យត្កកាលខេតាខេឃច បដ្ឋាឃ កគ្គេកាចិខេកា បរិឃត្តិចិសារេកក្យលសយ្យេត្ត, តស្មិព្វា កាលេ ឞ្ញាតឥសចេស្សា កខេចឃ្យ, តស្មា ឆេខេតាតិ ត ចុខេត្តាតិ សក្កា កេហត្យុត្តិ៝

តំ បត តេតសំ អតិចិចារលាយត្តុខេយច៝ ត ហិ អាចរិឃត្យុឌ្ឍេឈាសេត្វេខេរា “តស្មិំ កាលេ ឞ្ញាតឥសចេស្សា”តិ សក្កា កេហត្យុំ,
ចិស្ផ្ដិយគ្គតិកាយេតបិ “ត្យុឌ្ឍេឈាសេាតិ កន្ទហិ កហិតតាយឆេឃ្យេត ឆេខេតា”តិ ចចតេតា, ត ច “ចិស្ផ្ដាចារសីលេត,
តិប្យលាយលត្យុឌ្ឍិតា”តិ ចា, “អឥន្ទកាតិតា ស្យត្យុឌ្ឍិតា”តិ ចា ឧត្តុកេហេច ត្តិហិ ត្តិហិ ក្យលបខេហិ ខេឆាយេតត សុខេឆាយិតោ ខេហាតិ, អព្ពាឥត្ថុ
“តិប្យកិកតាលខេព្ហារេតា សយុខេឥតិ ឌិចាកេរា”តិ ខេឆាយតំ ចិឃ ខេហាតិ៝ តត្យ អាចរិខេឃត អត្តខេតា កគ្គតិកាយេតសុ –

“បរេយចិស្ផ្ដសន្ទាតទ្ឍិចីរិឃបជិយល្ឆិខេតត សីលវិចារព្ហចយន្ត្នចាឌិក្យលសយុឥឃសយុឥខេតត សកសយឃសយឃត្តុរកហតព្ហេ្យកាហលសយេត្វេត បព្ពារេចឃ្យត្តិឃសយត្កាកេតត តិបិជកបរិឃត្តិខេកខេឥ សាដ្ឋកេឆ សត្ថុសាសខេត អប្យជិហតតាលាប្យការេចត យហារេចឃ្យាកេរលាតា”តិអាឌិតា –

អត្តខេតា អត្ថ្វចិកាតិ ក្យលបឥាតិ បកាសិតាតិ, សេារេឃច ច ខេបិរាលសីហឡ្យអដ្ឋកឆារេឃា សង្ខិបិត្វា អកិតចសក្កហដ្ឋកឆាតំ អាឌិកត្តា ប្យត្យុក្កេយា, អព្ពោ បត អកិតចដ្ឋកឆាការា តេស្សច អត្ថចត្តិត្វា អចេសសេយក៌ ចា ខេត្ច ចា អដ្ឋកឆារេឃា អក៌ស្យ៝ អកិឆយ្ឌ្ឋកឆាសុ ច ខេឃា ខេឃា អខេត្វា ចិស្ផ្ដិយគ្គេ ចុខេត្តា, សេា សេា ឃឆាត្យប្យត្តុដ្ឋារេត តេតា កេហត្វា តខេឆច ចុខេត្តា៝ ចិខេសសេតា បត បដិច្ចសយុប្យាឥចិកក្កលក្ដាឃតតឆាត្យសច្ចចិកក្កចល្លតាសុ ឈាតកឆាចល្លតាសុ ច អឃយេត្វា អតិចិឃ បិកេដិ, ខេឃាបិ ច តត្វ អប្យេកា កតិបឃយេត្តា ចិស្ផ្ដិយគ្គេត ចិសឌិសេា សំចល្លតាខេកខេកា ឌិស្សតិ, សេាបិ អាកិឆយ្ឌិកាតំ យតាត្យសារេរត ឃឆា ខេបិរាលដ្ឋកឆាឃំ ចុខេត្តា,
តខេឆច ចុខេត្តាតិ ខេចឌិតខេព្ពា៝ ឃឆា ច អដ្ឋសាលិតិឃំ សយត្តបិសាឌិកាឃ ចិតឃដ្ឋកឆាឃ អតិខេឥសេា ឌិស្សតិ [ឆ៝ ស៝ អដ្ឋ៝ ១

អកុសលកម្មបថកថា], តថេវ សមន្តបាសាទិកាយម្បិ អដ្ឋសាលិនិយា អតិទេសោ ទិស្សតេវ [បារា. អដ្ឋ. ១.១១;]. យទិ ច អដ្ឋសាលិនី អញ្ញេន កតា ភវេយ្យ, កថំ តាសុ អញ្ញមញ្ញាតិទេសោ សក្កា កាតុំ. តស្មា អភិធម្មដ្ឋកថាសុ អភិយាចកោ ពុទ្ធឃោសោ អាចរិយេន សមានានាមោ ចូឡពុទ្ធឃោសោតិ យាចន្តតា អាចរិយបរម្បរាយ គហិតោ, សោ តទដ្ឋកថាការកោ អញ្ញោយេវ, ន អាចរិយមហាពុទ្ធឃោសត្ថេរោ. តេនេវ តត្ថ វុត្តំ "ភិក្ខុនា"តិ ច "យតិនា"តិ ច.

យទិ បន ឯត្តកេន កិញ្ចិ ន កង្ខេយ្យ, ឯតម្បិ វិចារេតព្វំ – កិន្នុ ខោ សង្ឃបាលាទយោ ថេរា វិសុទ្ធិមគ្គាទីនំ ករណត្ថាយ អាចរិយពុទ្ធឃោសត្ថេរំ អាយាចមានា អត្តនា សមត្ថោតិ សទ្ទហន្តា អាយាចន្តិ ឧទាហុ អសទ្ទហន្តាតិ? សទ្ទហន្តាយេវ អាយាចន្តីតិ បាកដោយេវាយមត្ថោ. តថា ច សតិ អាចរិយពុទ្ធឃោសត្ថេរោ សមំ អញ្ញេហិ សមត្ថោ ច សមានោ កត្វា អញ្ញំ អាយាចេយ្យ. ន ហិ សទ្ធាសម្បន្នស្ស ញាណសម្បន្នស្ស ឃោសនសម្បន្នស្ស អាចរិយស្ស សុត្តន្តេ អភិធម្មដ្ឋកថំ កាតុំ ភារិយំ ភវិស្សតិ. អភិធម្មដ្ឋកថាសុ ច វុត្តវចនានិ វិសុទ្ធិមគ្គអាគមដ្ឋកថាសុ វុត្តវិនិច្ឆយវចនេហិ ឯកាការានេវ ហោន្តិ. យទិ ច អភិធម្មដ្ឋកថំ អញ្ញោ ករេយ្យ, កថម្បិ តាហិ វចនាការស្ស វិសទិសតា ភវេយ្យ ច. ឯតាសំ និគមនេ ច ទស្សិតេន "ពុទ្ធឃោសោតិ គរូហិ គហិតនាមធេយ្យេន ថេរេន កតា"តិ វចនេន "អាចរិយពុទ្ធឃោសេន កតា"ត្វេវ បាកដា ហោន្តិ, ន អញ្ញេនាតិ. យេបិ "អញ្ញេន កតា"តិ វទន្តិ, តេបិ "ទ្វមិតា នាម ថេរេនា"តិ ឯកំសតោ ទស្សេតុំ ន សក្កោន្តិ, តថា ទស្សនត្ថំ លេសមត្តម្បិ សាធកវចនំ ន ទិស្សតិ. តស្មា អភិធម្មដ្ឋកថាយោបិ ញាតាតិ អាចរិយេហិ ចូឡពុទ្ធឃោសោតិ ចោទិតេន ពុទ្ធឃោសេន នាម ភិក្ខុនា យាចិតោ វិសុទ្ធិមគ្គវិនយាគមដ្ឋកថានំ ការកោ អាចរិយមហាពុទ្ធឃោសត្ថេរោយេវ អកាសីតិ និដ្ឋមេត្ថ គន្តព្ពាតិ.

យំ បន មហាដីកេ "អាចរិយពុទ្ធឃោសោ សីហឡទីបាគមនតោ បុព្ពេ ជម្ពុទីបេ វសនកាលេយេវ អដ្ឋសាលិនិំ អកាសី"តិ អធិប្បាយេន –

១១៣. "ឧមុបគ្គហិយាកាសិ, កត្វា សោ អដ្ឋសាលិនិ"ន្តិ –

វុត្តំ, តំ ញាតាតិ ទិស្សមានាយ អដ្ឋសាលិនិយា ន សមេតិ. តត្ថ ហិ គន្ថារម្ភេយេវ វិសុទ្ធិមគ្គំ អតិទិសិត្វា បច្ឆាបិ សោ ច, សមន្តបាសាទិកា ច ពហូសុ ឋានេសុ អតិទិសីយន្តិ. តស្មា តស្សា អាចរិយេន សីហឡទីបំ បត្វា វិសុទ្ធិមគ្គញ្ច សមន្តបាសាទិកញ្ច កត្វា បច្ឆាយេវ កតភាវោ អតិវិយ បាកដោតិ.

Proper display of the text below may depend on webfonts, which in turn require being connected to the internet

ᨠᨦ᩠ᨡᩣᩅᩥᨲᩁᨱᩦᩋᨭ᩠ᨮᨠᨳᩣᨠᩁᨱᩴ

ᨠᨦ᩠ᨡᩣᩅᩥᨲᩁᨱᩥᩴ ᨶᩣᨾ ᨷᩣᨲᩥᨾᩮᩣᨠ᩠ᨡᨭ᩠ᨮᨠᨳᩴ ᩋᩣᨧᩁᩥᨿᨻᩩᨴ᩠ᨵᨥᩮᩣᩈᨲ᩠ᨳᩮᩁᩮᩣ ᩈᩮᩣᨱᨲ᩠ᨳᩮᩁᩮᨶ ᨿᩣᨧᩥᨲᩮᩣ ᨾᩉᩣᩅᩥᩉᩣᩁᩅᩣᩈᩦᨶᩴ ᩅᩣᨧᨶᩣᨾᨣ᩠ᨣᨶᩥᩔᩥᨲᩴ ᩈᩦᩉᩊᨷᩣᨲᩥᨾᩮᩣᨠ᩠ᨡᨭ᩠ᨮᨠᨳᩣᨶᨿᩴ ᨶᩥᩔᩣᨿ ᩑᨠᨾ᩠ᨷᩥ ᨷᨴᩴ ᨷᩣᩊᩥᨿᩣ ᨧ ᨾᩉᩣᩅᩥᩉᩣᩁᩅᩣᩈᩦᨶᩴ ᨷᩮᩣᩁᩣᨱᨭ᩠ᨮᨠᨳᩣᩉᩥ ᨧ ᩋᩅᩥᩁᩮᩣᨵᩮᨶ᩠ᨲᩮᩣ ᩋᨠᩣᩈᩥ᪨ ᨲᩮᨶ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩴ ᨲᩔᩴ ᩋᨭ᩠ᨮᨠᨳᩣᨿᩴ –

“ᩈᩪᩁᨲᩮᨶ ᨶᩥᩅᩣᨲᩮᨶ, ᩈᩩᨧᩥᩈᩃ᩠ᩃᩮᨡᩅᩩᨲ᩠ᨲᩥᨶᩣ;

ᩅᩥᨶᨿᩣᨧᩣᩁᨿᩩᨲ᩠ᨲᩮᨶ, ᩈᩮᩣᨱᨲ᩠ᨳᩮᩁᩮᨶ ᨿᩣᨧᩥᨲᩮᩣ᪨

ᨲᨲ᩠ᨳ ᩈᨬ᩠ᨩᩣᨲᨠᨦ᩠ᨡᩣᨶᩴ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩪᨶᩴ ᨲᩔ ᩅᨱ᩠ᨱᩥᨲᩴ;

ᨠᨦ᩠ᨡᩣᩅᩥᨲᩁᨱᨲ᩠ᨳᩣᨿ, ᨷᩁᩥᨷᩩᨱ᩠ᨱᩅᩥᨶᩥᨧ᩠ᨨᨿᩴ᪨

ᨾᩉᩣᩅᩥᩉᩣᩁᩅᩣᩈᩦᨶᩴ, ᩅᩣᨧᨶᩣᨾᨣ᩠ᨣᨶᩥᩔᩥᨲᩴ;

ᩅᨲ᩠ᨲᨿᩥᩔᩣᨾᩥ ᨶᩣᨾᩮᨶ, ᨠᨦ᩠ᨡᩣᩅᩥᨲᩁᨱᩥᩴ ᩈᩩᨽ”ᨶ᩠ᨲᩥ [ᨠᨦ᩠ᨡᩣ ᩋᨭ᩠ᨮ᪨ ᨣᨶ᩠ᨳᩣᩁᨾ᩠ᨽᨠᨳᩣ] ᨧ᪨

“ᩋᩣᩁᨽᩥᩴ ᨿᨾᩉᩴ ᩈᨻ᩠ᨻᩴ, ᩈᩦᩉᩊᨭ᩠ᨮᨠᨳᩣᨶᨿᩴ;

ᨾᩉᩣᩅᩥᩉᩣᩁᩅᩣᩈᩦᨶᩴ, ᩅᩣᨧᨶᩣᨾᨣ᩠ᨣᨶᩥᩔᩥᨲᩣ᪨

ᨶᩥᩔᩣᨿ ᩈᩣ ᩋᨿᩴ ᨶᩥᨭ᩠ᨮᩴ, ᨣᨲᩣ ᩋᩣᨴᩣᨿ ᩈᨻ᩠ᨻᩈᩮᩣ;

ᩈᨻ᩠ᨻᩴ ᩋᨭ᩠ᨮᨠᨳᩣᩈᩣᩁᩴ, ᨷᩣᩊᩥᨿᨲ᩠ᨳᨬ᩠ᨧ ᨠᩮᩅᩃᩴ᪨

ᨶ ᩉᩮᨲ᩠ᨳ ᨲᩴ ᨷᨴᩴ ᩋᨲ᩠ᨳᩥ, ᨿᩴ ᩅᩥᩁᩩᨩ᩠ᨫᩮᨿ᩠ᨿ ᨷᩣᩊᩥᨿᩣ;

ຍຫາຍິຫາຣຍາສີຄັ, ເປີຣາຓຼກຍາຫິ ຍາ"ຕິ [ກຼາ໌ ອຼ໌ ຄິກຍຄກຍາ] ຍ໌

Proper display of the text below may depend on webfonts, which in turn require being connected to the internet

ឆយ្ពបដ្ឋកថាករណ៍

អបរាបិ តិស្សោ អដ្ឋកថាយោ អត្ថិ ឈុទ្ទកបិដដ្ឋកថា ឆយ្ពបដ្ឋកថា ឃុត្តតិបិតដ្ឋកថា ចាតិ, យា តាឃុ ឌិស្សយាតតិកាយតចសេត អាចរិយព្យុទ្ធឈោរសេតច កតាតិ បញ្ញាយន្តិ៍ តត្ថ បត ទុត្តចចតាតិ កាតិចិ កាតិចិ អាកយដ្ឋកថាឃុ ទុត្តាកាវេត ត ហោន្តិ៍ តស្មា ឲកោ ចឥត្តិ "តេតា អាចរិយព្យុទ្ធឈោរសស្សា"តិ៍ ឲកច្ចេ បត "អាចរិយស្ស ក្លបចយ្ពកតេ្តតរហិ បផយំ កតា, បច្ឆា អាចរិយេត ឌ្លឃាតសោឆតចសេត បរិយោឃាបិតា ចា កចេឃ្យុ, អកិឆយ្ដដ្ឋកថំ អាយាចេត្តត ទ្ធុព្យអព្យុទ្ធឈោរសេត ចា កតា កចេឃ្យុ"ន្តិ ចឥត្តិ៍

តំ តថា ចា ហោតុ អញ្ញថា ចា, ឌ្អធាតិ ឲកត្តតោ ចិតិច្ឆិតិតុំ ត ឃុកវេច៍ តស្មា តាសំ តិកាយតចចតចសេតច ឲត្ថ បកាឃឃិស្សាយ៍ តាឃុ ហិ ឆយ្ពបដ្ឋកថំ ក្យោរកស្សបតេ្តរត អាយាចិតោ ឃិរិក្ខុឌស្ស (ឃិរិក្ខុឌ្ឍស្ស) វេញ្ញា បិឃាឆេ ចិហរន្តោ បវ្យោរាកតំ ឃឹហឡអភាឃាយ ឃណ្ឌិតំ បោរាណដ្ឋកថំ បិឡព្អភាឃាយ អាវោបេត្វា ចិត្វាកតច្ចា ចចតក្កយំ ឃយាសេត្វា កាថាឃុ អសំចល្លិតបឥព្យញ្ញូតាតិ សំចល្លេត្វា អកាសិ៍ ទុត្តចិញ្ញាតត្ថ កន្តេ្តរម្ពេ –

"បវ្យោរាកតា តស្ស, តិបុណា អត្តចល្លិតា;

យា តដ្ឋបល្លិឌឹបយ៉ុ្យឌឹបភាឃាយ ឃណ្ឌិតា...បេ...

ក្យោរកស្សបេតាឃំ, ឆេវេត ឌិវចេតឃា;

ឃដ្ឋយ្ឌដិតិកាយេត, ឃក្កទ្ធំ អកិយាចិតោ...បេ...

តំ ភាសំ អតិចិត្វាត, កតច្ចា ចចតក្កយំ;

បហាយាវោបឃិត្វាត, តន្តិភាសំ យតោរមំ៍

កាថាតំ ព្យញ្ញូតបឥំ, ឃំ តត្ត ត ចិភាចិតំ;

កោចល់ តំ ចិភាវេត្វា, សេឃំ តយេច អត្តោតា៍

ការបត្តរេត ការសិស្ស"ត្តិ [ឆ៑ ប៑ អដ្ឋ៑ ១៑កន្ធារប្កកធា] –

តិកបរេត ច ចុត្តំ –

"ចិហារេ អឆិរារេដត, កាទិតបិញ្ញតត្ថាតា;

បិសារេដ សិទិក្បុដស្ស, រេន្ទោ ចិហរតា យឃា"តិ [ឆ៑ ប៑ អដ្ឋ៑ ១៑តិកបតកធា]៑

ឲត្ថ ច សិទិក្បុរេជី តាយ សបត្តបិសាឌិកាតិកបរេត សិទិបិរេលិតិ ចុត្តោ យហាតារេបារេឃច រាឌាតិ ចឆត្តិ៑ ឲចំ សតិ យរេហសិឃា អាគឃត់ សបាគាបតបារត្ក រេតត រន្ទោ ជិរេត្ត ធ្វួបរក្លបត្តតចិហារេ ចសរេត្តត សា គតាតិ រេចជិតត្តា៑ ចុត្តរេញ្ញាក់ យហាចំរេស –

១៧សិ-១១១៑

"រេលិហន្ធារ-រលក្កាប-រេកាឌីបស្សាចតច្បុឃ;

តរេឃា ចិហារេ ការេវត្ថា, កិក្លុត់ អគឃុត្តរេ៑

១១១៑

ចិហារំ ការឃិត្វាត, ធ្វួបរក្លបិញ្ញតត្តរេត;

យរេហសិឃា'តរេឃតា'គា, កិក្លុត់ ឆេរេចាជិត"ត្តិ៑

តស្ស បត រន្ទោ ការេល សា តិដ្ឋាបិតាតិ ត សក្កា កេហត់៑ តស្ស ហិ រន្ទោ ឲកឌីសតិបចស្ស សបត្តបិសាឌិកំ តិដ្ឋារេបសិ៑ រេសា ច រាឌា ន្ធាឌីសតិបចស្ស ជិចក្ករេតា៑ ឲត្តត្ថរេ សាធិកឲកចស្សត "ចតស្សា ច អាកបដ្ឋកធាឃា តិស្សា ច អកិធប្បដ្ឋកធារេឃា អឃត្ថា ធប្ញុបជដ្ឋកធា"តិ សត្តា ឲតា ត សក្កា តិដ្ឋារេបតុត្តិ៑

Proper display of the text below may depend on webfonts, which in turn require being connected to the internet

បរមត្ថេឌាតិកាដ្ឋកធាករណា

បរមត្ថេឌាតិកំ តាយ ឲ្យដ្ឋកបិឌស្ស ឥធេច ឫត្តគិបិតស្ស ច អដ្ឋកថំ ឥកតឌិបិ អតាឃាឌិតោ អត្តតោ ត្ថទ្ធាចឥសតេច អកាសិ ចុត្តតេញ្ញំ ឲ្យដ្ឋកបិឌដ្ឋកធាឃ កត្ថារម្ភ –

“វត្តយំ ចក្ខតេឃ្យាតំ, ចគ្គិត្វា រតកត្តឃំ;

ឲ្យដ្ឋកាតំ កវិស្សាមិ, ឥកសត្តិ អត្តចណ្ណតំ

ឲ្យដ្ឋកាតំ កម្ពីរត្តា, កិច្ចាបិ អតិគ្គក្កុរា;

ចណ្ណតា យាឌីសេតសា, អឥតាឆឥត្តត សាសតំ

អឌ្ឍាបិ ឲ អគ្គតាធ្លិត្តា, ឫព្ពាធរិឃតិធ្វឃា;

តឥធច ច ឌិតំ ឃម្ភា, តចក្កិ បត្វសាសតំ

តម្ភាហំ កាឲមិធ្វាមិ, អត្តសំចណ្ណតំ ត្ថមំ;

សាសតឥក្ខច តិស្សាឃ, ឥបិរាលក្ខា ឌិតិធ្វឃំ

សត្តម្ភឌាហុយាគតត, តាត្តក្កិសតកាម្យតា;

តាឥគ្គាសំ ចម្ភកត្វាឃ, តំ ឫលាឆ សយាមិតា”តិ

ឌាហុ បត ឌិចក្កលា ត្ថយា អារម្ភកាធាឃោ ឌិឌិតិត្វា “តេតំ អាចរិឃឌុទ្ធឃោសេត្វេរស្ស ឌិឃ ចចតំ ហោតី”តិ ចគ្គិ អឃញ្ញា តេសំ ឌិឌិតតាកាឥរា, អាចរិឃឌុទ្ធឃោសា ហិ ឃំ កញ្ចិ កត្វ ឫលិឌីក្យាលសឃ្យតេត្ត អឥគ្គាត អាឃាឌិតោច កឥរាតិ, ត្ថឆ បត ឥកាឌិបិ អាឃាចកោ តត្តិ ឫគបិ អាចរិយោ “ឥបិរាលឫហត្ថអដ្ឋកថំ កាសាបរិចត្តតចឥសត កវិស្សាមី”តិ ច “យហាឌិហារចាឫតំ ចាចតាយក្កុ

និស្សាយ ករិស្សាមី”តិ ច ឥទំ បដិញ្ញំ កត្វាច ករោតិ, ឯត្ថ បន តាទិសីបិ បដិញ្ញា នត្ថិ។ បុនបិ អាចរិយោ អតិក្កមិត្វានំ ចតុត្ថញ្ញាកយានំ អភិធម្មស្ស ច និចណ្ណតារម្ភេបិ ទុក្ករកានិ ន ករោតិ, ឯត្ថ បន “នានត្ថំ អនេកាធិវេត្តន យាទិសេនតា”តិ អត្តនា នានត្តស្ស អញ្ញត្ថកានិ បការេនត្វា “អតិទុក្ករា”តិ ច ករោតិ។ តស្មា “នេតំ អាចរិយញ្ញត្ថវោយានស្ស ឋិយ ចនន”ត្តិ ចនត្តិ។ តំ យុត្តំ ឋិយ ទិស្សតិ, អាចរិយោ ហិ អត្តនោ កត្តិកាយនេតស្ស “តិបិដកបរិយត្តិប្បនេកនេ នាដ្ឋករេធ នត្ថុនានេត អប្បដិហតញាណប្បការោចតា”តិ អត្តនោ ញាណប្បការោចំ បការេនសិ, នេនា “នានត្ថំ អនេកាធិវេត្តន យាទិសេន អតិទុក្ករា”តិ ព្រាទិសំ ចចនំ ន ករេឆយ្យយេចាតិ។

Proper display of the text below may depend on webfonts, which in turn require being connected to the internet

ឌាតពក្ដុពឆាពករណ៌

ឌាតពក្ដុពឆាបិ ឆ អាឆទិឃញុគ្គឈោឃាឞតេ្វទទតេឆ ពតាតិ ចឆត្តិ, ពារណ៌ បតេត្វ ត ឌិឞ្សូតិ៍ ឞា បត អត្វឆស្សិតេ្វទទត ឆ ញុគ្គមិត្តតេ្វទទត ឆ យហិឞាឞពតិពាឃិរពត ឆ ញុគ្គរឆចតេ្វទទតាតិ តីហិ រឆទរហិ អភិឃាចិតេតា យហាចិហារចាឞីតំ ចាឆតាយក្កុ តិស្សាឃ ពតា៍ ញុមិស្សាបិ តាយចិរឞរឞា តត្វិ៍ ចុត្តំ ហិមិស្សា អារទ្ធុំ –

“ញុគ្គចំឞឞ្ស ៦ពស្ស, ញុន្ធតេ្តត ចិរដ្ឋិតិំ;

ឃាចិតេតា អភិពត្តាត, រឆទរត អត្វឆស្សិតា៍

អឞំឞដ្ឋចិហារទត, ឞឆា ឞុគ្គចិហារិតា;

តរឆច ញុគ្គមិតេ្តត, ឞត្តចិតេ្តត ចិញ្ញុតា៍

យហិឞាឞពចំឞមិ្យាឞម្ពុតេតត តឃញ្ញុតា;

ញុគ្គរឆចត ឆ តឆា, ភិក្ខុតា ឞុគ្គញុគ្គិតា៍

យហាឞុទិឞឆទិឃាតំ, អាត្យកាចំ អចិត្តិឃំ;

តស្ស ចិតេ្ថាតឃត្តស្ស, ឌាតពស្សត្វចណ្ណតំ៍

យហាចិហារចាឞីតំ, ចាឆតាយក្កុតិស្សិតំ;

ភាឞិស្សំ ភាឞតេតា តំ រយ, ឞាឆុ ពណ្ហន្តុ ឞាឆរចា”តិ៍

៦ត្តាចតា ឆ អាឆទិឃញុគ្គរឈោឃាឞតេ្វទស្ស ពត្វភារចត បិពពិហិ ឞញ្ញុពឆាហិ ឞហ ចិឞុទ្ធិមក្កុស្ស ពទលប្យពាររា ចិត្វារត ចិភាចិតេតា រហាតិ៍

Proper display of the text below may depend on webfonts, which in turn require being connected to the internet

សកលសេលកបត្វារការណ៍

កិស្សេស ចិសុទ្ធិយេក្កា សកលសេលកេ បត្វេជេតិ? បរិសុទ្ធបិដកបាឡិត្ថិស្សយកាចេតា, សិក្ខត្តយសង្កហកាចេតា, បេបិរាលដ្ឋកធាតុំ កាយាបរិចត្តភកាចេតា, បរសយឃចិចជ្ឈកេតា, សកសយឃចិសុទ្ធិេតា, សីលសុតង្កសយឆអភិញ្ញាបញ្ញាបកេចាឌិត៌ បរិបុណ្ណចិកាកេតា, ឃាច អរហត្តា បដិបត្តិភឃបរិឌីបតេតា, វុត្តាភាភាក្សលបជឡ្ញិាភសង្គតកាចេតា, សុចិញ្ញេាឃ្យត្វកាចេតា, បសាឆតឹឃាត៌ ចិដ្ឋាត្យកាតាបាេិភសយត្វាត៌ ចត្តភន្ទា ឌីបតេតាតិ ឲចយាឌីហិ អេភកសេតាហិ ក្សេណហិ ឲស សកលសេលកេ បត្វេជេ ឌាតោ។

អឃតោ្យាចិសុទ្ធិយេក្កា សង្កិតិត្តឃារទ្វាហបរិសុទ្ធបាឡិត្ថបិដកេយច តិស្សាឃ បចេត្តា, ភ យហាសឈ្លិកាឌិត៌ សត្តរសត្វ តិកាឃាត៌ បិដកំ, ភបិ យហាឃាតិកាត៌ បិដកំ។ សបរិចារ៉ សិក្ខត្តឃន្ទា ឲត្វ បរិបុណ្ណេយច សង្កហេត្វា ឆស្សិតំ។ ចុត្តេញ្ហាំ អាចរិេឃភ អាកយដ្ឋកធាសុ កត្វារមុ្ភ

–

“សីលកថា ធុតធម្មា, កម្មដ្ឋានានិ ចេច សព្វានិ;

ចរិយាចិធានសហិតោ, ឈានសមាបត្តិចិត្វារោ។

សព្វា ច អភិញ្ញាយោ, បញ្ញាសង្កលតិច្ឆយោ ចេច;

ឧន្ធាធាតាឃតនិ,ន្ទ្រិយានិ អរិយានិ ចេច ចត្តារិ។

សច្ចានិ បច្ចយាការ,ធេសនា សុបរិសុទ្ធតិបុណាភឃា;

អចិមុត្តតន្តិយក្កា, ចិបស្សនាភាចនា ចេច។

ឥតិ បន សព្វំ ឃស្មា, ចិសុទ្ធិមគ្គេ ឃយា សុបរិសុទ្ធំ;

ចុត្តំ តស្មា ភិយ្យោ, ភ តំ ឥធ ចិចារយិស្សាមី”តិ។

ឃស្មា បន ចិសុទ្ធិមគ្គេ ចតុន្នំ អាគមដ្ឋកធានំ អចឃចកាេចភ កេតា, តស្មា តា ចិឃ បេបិរាលសីហឡ្អដ្ឋកធានំ កាយាបរិចត្តភចេសភ

ខេច បុតប្បុគាកពាយព្វាត៌ ឃំលិបតចសេត ច បរឃយយចិចឌ្ឍតចសេត ច យហាចិហារចាឃឹត៌ បរិឃុ្ឌចិតិច្ឆយឃប្លាពឃ្យ ឃកាឃយយឃ្យ ឌឹបតចសេត ច ពសេពា៑ ចុព្ទូសេញ្ញាព៌ អាចទិសេយត –

“អបសេគព្វាត ពសេពាហ៌, ឃឹហឡអកាឃំ យសេតារយ៌ កាឃំ;

ពត្ថិតយាត្វច្ឆចិក៌, អាសេរារបសេត្វា ចិកពសេដាឃំ៑

ឃយយំ អចិសេលិសេយត្វា, ឆេទាត៌ ឆេទចំឃបឌឹបិត៌;

ឃុតិបុឈចិតិច្ឆយាត៌, យហាចិហារេ តិចាឃឹត៌;

ហិព្វា បុតប្បុគាកព-យព្វំ អព្វំ បកាឃយិឃ្យាយី”តិ [ឌី៑ តិ៑ អដ្ឋ៑ ០៑កត្វារម្ភកថា] ច៑

“យឡេ្លាចិឃុទ្ធិយសេក្កា, ៦ឃ ចព្យត្ថយ្បិ អាកយាតព្បិ៑

ឩព្វា បកាឃយិឃ្យតិ, ពព្វ យឆាកាឃិពយព្វំ៑

ឱ្ឫសេច្ចច ពសេពា ពឃ្វា, ពយ្បិ កសេហព្វាត ឃឌ្លិយេពាយ;

អដ្ឋកថាយ ចិឌាតថ, ឌឹឈាកយតិឃ្យិព៌ អព្វ”ត្តិ [ឌី៑ តិ៑ អដ្ឋ៑ ០៑កត្វារម្ភកថា] ច៑

“ឃា ហិ យហាអដ្ឋកថាយ, ឃារយាឌាយ តិដ្ឋិពា ៦ឃា;

៦កាឃឹតិបយាឈាយ, បិឡព្វយា កាឈចារេហិ៑

៦ព្ទុតឃដ្ឋិយសេព្វា, ចិឃុទ្ធិយសេក្កាបិ កាឈចារេហិ;

អព្វប្បកាឃតព្វាយ, អាកយាត៌ ពសេពា យឃ្វា៑

តស្មា តេន សហាយំ, អដ្ឋកថា ភាណចារកណភាយ;

សុបរិមិតបរិច្ឆិន្នំ, ចត្តាលីសំ សតំ ហោតី”តិ [ឌី៓ និ៓ អដ្ឋ៓ ១៓ ភិកយកកថា] ច៓

យទិ ចាយំ មិសុទ្ធិមគ្គោ អាចរិយេន អាកមដ្ឋកថាយោ មិយ អកត្វា បោរាណសីហឡអដ្ឋកថាយោ ច អនេកាលោកេត្វា កោចល់ អត្តនោ ញាណប្បភាវេនេវ កតោ អស្ស, តាយំ អាកមដ្ឋកថាតំ អចយចោតិ កហេតព្ពោ អស្ស, អញ្ញទត្ថ “អាកមដ្ឋកថាយោ យហាដ្ឋកថាយ សារក្ខតា, មិសុទ្ធិមគ្គោ បន ត តស្សា សារក្ខតោ, កោចល់ អាចរិយស្ស យតិយាច កតោ”តិ ឲចយេច ចត្តព្ពោ អស្ស៓ យស្មា បន តថា អកត្វា បុព្ពេ ចុត្តប្បការេនេវ កតោ, តស្មា អយម្បិ មិសុទ្ធិមគ្គោ តាសំ អាកមដ្ឋកថាតំ ករណាការេនេវ កតោតិ ច, តទេតាយេច យហាដ្ឋកថាយ សារក្ខតោតិ ច ឥដ្ឋព្ពោ៓

ឲកេច្ចេ បន មិចណ្ឌលា អាចរិយព្ទុទ្ធឃោសស្ស កន្ថេសុ ច្ចុត្តប្បការសិតាកតំ អស្សឃោសតាកច្ចនចបុតាត្តអាឌីតំ ភិក្ខុតំ មិយ បោរាណកេន្ថ អតិស្សាយ អត្តនោ ញាណោណេនេវ តន្តេត្វា ឥស្សិតំ ឥមុកថាមិនេសំ អទិស្វា អសត្ថុដ្ឋមិត្វា ឲចំ ចទន្តិ “ព្ទុទ្ធឃោសស្ស អញ្ញា អតិស្សាយ អត្តនោ ញាណប្បភាវេនេវ អភិតចក្ខុប្បាទតំ ត បស្សាយា”តិ៓ តំ តេសំ ករហាចចតម្បិ សយាតំ ធេរចាឌីតំ បសំសាចចតបេច សព្យុជ្ជតិ៓ ធេរចាឌិនោ ហិ ឲចំ ឌាតន្តិ “ព្ទុទ្ធេនេច កាចតា សម្មាសម្ពុទ្ធេន ទេសេតព្ពោ ទេច ធម្មោ បញ្ញាបេតព្ពោ ច មិតយោ អតចសេសេន ទេសិតោ ទេច បញ្ញត្តោ ច, សោយេច ធម្មមិតយោ សង្គាសម្បន្តេហិ ភិក្ខូហិ ទេច កហេដ្ឋហិ ច យថារហំ បដិបជ្ជិតព្ពោ, ត តតោ អញ្ញោ ធម្មមិតយោ តន្តេត្វា កទេចតព្ពោ៓ យទិ បន អញ្ញោ ធម្មមិតយោ កោតមិ តន្តេត្វា ពមិតោ អស្ស, តំ តស្សេច តក្កិនោ សាសតំ ហោតិ ត សត្ថុ សាសតំ៓ យំ យំ បន កាចតោ ធម្មមិតយេ បទព្យញ្ជនំ អត្ថតោ អបាកដំ ហោតិ, តត្ថ តត្ថ បោរាណកេហិ បដិសម្ភិទាលឡអភិញ្ញាទិក្ខុណសម្បន្នេហិ កាចតោ អធិប្បាយំ ឌាតន្តេហិ អដ្ឋកថាចរិយេហិ សំចណ្ណិតតយេន អត្ថោ កហេតព្ពោ, ត អត្តនោមតិចសេតា”តិ៓ អាចរិយព្ទុទ្ធឃោសោ ច តេសំ ធេរចាឌីតំ អញ្ញតរោ, សោបិ តទេច ឌាតាតិ៓ ចុត្តញ្ហេតំ អាចរិយេន –

“ព្ទុទ្ធេន ធម្មោ មិតយោ ច ចុត្តោ,

យោ តស្ស បុត្តេហិ តទេច ញាតោ;

សោ យេហិ តេសំ មតិមច្ចជន្តា,

យស្មា បុរេ អដ្ឋកថា អកំសុ៓

ຕສ຺ມາ ຫິ ຍໍ ອຏ຺ຐກຖາສຸ ວຸຕ຺ຕໍ,

ຕໍ ວຊ຺ຊຍິຕ຺ວານ ປມາທເລຂໍ;

ສພ຺ພມ຺ປິ ສິກ຺ຂາສຸ ສຄາຣວານໍ,

ຍສ຺ມາ ປມາຓໍ ອິຘ ປຓ຺ຑິຕານໍ.

ຕເຕາ ຈ ຠາສນ຺ຕຣເມວ ຫິຕ຺ວາ,

ວິຕ຺ຖາຣມຄ຺ຄຎ຺ຈ ສມາສຍິຕ຺ວາ…ເປ…

ຍສ຺ມາ ອຍໍ ເຫຫິຕິ ວຓ຺ຓນາປິ,

ສກ຺ກຈ຺ຈ ຕສ຺ມາ ອນຸສິກ຺ຂິຕພ຺ພາ"ຕິ [ປາຣາ. ອຏ຺ຐ. ໑.ຄນ຺ຖາຣມ຺ພກຖາ].

ເຕເນວ ອາຈຣິເຍາ ຠຄວເຕາ ຘມ຺ມວິນຍໍ ວາ ເປາຣາຓຏ຺ຐກຖໍ ວາ ອນິສ຺ສາຍ ອຕ຺ຕເນາ ຎາເຓນ ຕເກ຺ກຕ຺ວາ ວາ ອຕ຺ຕນາ ປຣິຈິຕເລາກິຍຄເນ຺ຖຫິ ຄເຫຕ຺ວາ ວາ ນ ກິຎ຺ຈິ ຄນ຺ຖໍ ອກາສິ. ຍທິ ປນ ຕາທິສໍ ກເຣຍ຺ຍ, ຕໍ ເຖຣວາທິເນາ ມຫາປເທສສຸເຕ຺ຕ[ທີ. ນິ. ໒.໑໘໘; ອ. ນິ. ໔.໑໘໐] ວຸຕ຺ຕນເຍນ "ອທ຺ຘາ ອິທໍ ນ ເຈວ ຕສ຺ສ ຠຄວເຕາ ວຈນໍ, ພຸທ຺ຘເຆາສສ຺ສ ຈ ເຖຣສ຺ສ ທຸຄ຺ຄຫິຕ"ນ຺ຕິ ຉເຑ຺ຑຍ຺ຍຸເມວ. ຍເຕາ ຈ ເຂາ ອຍໍ ວິສຸທ຺ຘິມເຄ຺ຄາ ເປາຣາຓຏ຺ຐກຖານໍ ຠາສາປຣິວຕ຺ຕນາທິວເສເນວ ອາຈຣິເຍນ ກເຕາ, ຕເຕາເຍວ ເຖຣວາທິເນາ ຕໍ ມຫາປເທສສຸເຕ຺ຕ ວຸຕ຺ຕນເຍນ "ອທ຺ຘາ ອິທໍ ຕສ຺ສ ຠຄວເຕາ ວຈນໍ, ອາຈຣິຍພຸທ຺ຘເຆາສສ຺ສ ຈ ເຖຣສ຺ສ ສຸຄ຺ຄຫິຕ"ນ຺ຕິ ສມ຺ປຏິຈ຺ຉນ຺ຕິ. ເຕນາປິຍໍ ສກລເລາເກ ປຕ຺ຖເຏາ ເຫາຕິ.

ສີລຘຸຕງ຺ຄາທີນໍ ວິຠາເຄາ ຈ ປຏິປຕ຺ຕິຍປຣິທີປນຎ຺ຈ ປາກຏເຍວ. ຕຖາຍໍ ວິສຸທ຺ຘິມເຄ຺ຄາ ສຸວິເຎ຺ຎຍ຺ຍປທວາເກ຺ຍຫິ ເຈວ ອນາກຸລປທວາເກ຺ຍຫິ ຈ ຕນ຺ຕິຍານຸຣູປາຍ ປາຬິຄຕິຍາ ສຸຏ຺ຐຸ ສງ຺ຄເຕາ, ຕເຕາເຍວ ຈສ຺ສ ອເຕ຺ຖາປິ ສຸວິເຎ຺ຎເຍ຺ຍາ ເຫາຕິ. ຕສ຺ມາ ຕໍ ໂອເລາເກຕ຺ວາ ວິຎ຺ຎູເນາ ວິສຸທ຺ຘຊ຺ຌາສຍາ ທເລາ ທເລາ ອຕ຺ຖປຏິເວທິເນາ ເຈວ ຘມ຺ມປຏິເວທິເນາ ຈ ຫຸຕ຺ວາ ອຕປ຺ປກໍ ປີຕິເສາມນສ຺ສໍ ປຏິເວເທນ຺ຕິ.

ອເນການິ ເຈຕ຺ຖ ປສາທາວຫານິ ມຫາຕິສ຺ສເຕ຺ຖຣວຕ຺ຖຸອາທີນິ [ວິສຸທ຺ຘິ. ໑.໑໙] ສີຫຬວຕ຺ຖູນິ ຈ ຘມ຺ມເສນາປຕິສາຣິປຸຕ຺ຕເຕ຺ຖຣວຕ຺ຖຸອາທີນິ

[ចិសុទ្ធិ ១។១៨] ឧទ្ទីបចត្ថុតិ ច ឌីបិតានិ។ តានិ បស្សិត្វា អត្ថុស្សរត្តានំ សប្បុរិសានំ ពលវបសាទោ ច ឧប្បជ្ជតិ, “កថា ត្ ខោ យមស្សិ ថ្រានិសា កចិស្សាយា”តិ និដ្ឋាត្ថុកតិ អាបន្នីត្យកាយតា ច ឧប្បជ្ជតិ។

ឲុទំ បរិសុទ្ធបិដកបរិច្ចត្តិស្សយតានីហិ អនេកសេតហិ ក្ចោហិ អយំ ចិសុទ្ធិមគ្គោ សកលលោកេ បត្ថរោ ខាទេតាតិ ទេចនិតន្តោ។ យថា ធាយំ ចិសុទ្ធិមគ្គោ, ឲុទំ អញ្ញាបិ អាចរិយេត កតា តិបិដកសក្កហដ្ឋកថាយោ បេរាណដ្ឋកថាតំ កាសាបរិចត្តកតាចានីហិ ក្ចោហិ សកលលោកេ បត្ថរោយច ហោន្តុ។

ឲុត្តាចតា ច បត កិយត្វំ កទេតាតិអានីតស្សិ បញ្ញាតយត្វោ ចិត្វាទេត ចិកាចិទេតាច ហោតីតិ។

តទេត្វំ ចុច្ចតិ –

១។

សម្មាចតិយស្ស បុនីចរាត-

យាគត្តតីទិដ្ឋបទស្ស យស្ស;

បញ្ញានិខាតា លលិតា ក្ចោកា,

កាទេតច លោកេបិ ប្រូតំ យុគាយ។

២។

ស ញុទ្ធលោយាសាចស្សិទក្កនីយា,

ចិទ្ធុត'យទ្ធត្តសយាគរា'គា;

សកាចង់ ញុត្តិសសត្តិលទ្ធិ,

ឥទិ ឯឆាតេច សុត្តនិទ្ទេសោ៍

ឲ៍

“សម្ពុទ្ធសេដ្ឋេ បរិតិព្ពុតស្មិំ,

សិចន្ធុនាតិ ឯសសេយ សតយិព្យា

ឌាតេតា”តិ ឥាតេតា ចិតុសេហិ តុទ្ធ-

សេឈាសក្ខុសោ បត្តសយត្តយាតិ៍

៣៍

ចិញ្ញា ចិក្ខុ’យស្ស បុយក្កឌាតេត,

សញ្ញាតតំ ឯក្លិលាសេឯសកាសេក;

ទសេប្ប’ត្តិឃស្មិំ សុឌភាពទស្មិំ,

តត្តត្តសេយសីភ’យឃំ បតីតិ៍

៩៍

សេយាទល្អកាយយិព្យោ តត្ត ឌាតេតា,

បុញ្ញាតិតេតា ចិប្បក្បលយិព្យោយូា;

ស្កុទស្ស សេលិកត្តុសយាចហត្តុ,

ក្លបជ្ជតាឃា’ត្យទុណោច ទំសិ៍

៩៍

សំចត្តញ្ញត្តិ ស បចុត្តិបទេត្តា,

អាទាឆយំ ខាោតិកាហ៍ សេឆច;

ទេចទេឆសុ ចិន្ថាសុ តឆញ្ញាសិប្យ-

កទេត្ថស្ជតាឃាសបចិណតា’កា៍

លិ៍

សុត្តាឆិយុត្តិត ចិទេចចទេតត,

សាទាត្យ’សាទេទាតិ ចិចិត្បាយាទេតា;

ទេចទេឆស្វ’សាទត្ត’យញ្ហ្សឃស្វា,

តង្ហិ៍ ស តាបជ្ជិ សុទេតត ទេសត៍

ប៉៍

អទេត្វសទេតា តស្ស បសត្វសាទិ៍,

សត្តូយសាទេទា សចទេតត លទេត្តា;

តិត្ថោច ទុក្ខស្ស ន សាសនម្ហិ

ឬស្សាហខារេទា់បកយាឃ ធធ្ខ`

៨`

ឈយ្យាកិលិសិ ន ចិនោធិ ធធ្ខ,

និលទ្ធបញ្ញាបយ្យេកាច;

ឆេទ់បសក្កុ ចិសុទ្ធឆេទ-

ចាឌីតិកាយមិ្យយតិធបញ្ញា`

១០`

ធកា ហិ់សុ កក្លិទិលាត្តិឃមិ្យ

តិចាសិតោ ឆេទិឃចិសខាធា;

ធកញ្ញាចាឌី ច យុតិ យុតិត្ត-

យតំ ឃឆាលទ្ធិ បការឃត្តា`

១១`

សទ្ធម្មសារាឈិកយាឃ កិឃ្យា,

បញ្ញត្តំ សមុក្កហិ្យឌិតេរិតំ, សា;

ឱចក្ខាលិលិ យភយា’សិតា’ឃ្យ,

លក្ខិច បុរខ្លោ ភិចសំ ពកាយ៍

១៧៍

ឲចំ ពយុក្កញ្ញុយខៅឆិ ឞយុា,

“ឲកាឃខភាឃំ ឞុចិឞុឌ្ឍិឃាតិ;

យខក្កា ចិចដ្ឋាឆិកយាឃ” ពខទ្ទា-

ខឃ្យាក់ ឞយាបខ្ខិ បរំ បខត្តិ៍

១៩៍

ឞភាចបញ្ញា យហតិ ច ឞទ្ទ-

ត្តខទាបលន្ទា ចិបុលិច ចិខ្ខា;

ខពតឞ្យ ពុខ្ខាត្តិឞយុទ្ធពិខឡា,

អកិត្ថឞាឆិត្តបភាច’យញ្ញា៍

១៣៍

ពុទ្ធឞ្យ កិត្តិច ឞុកិត្តិខឈាខឞា,

ចត្តិស្សទេ’ខ្ខស្ស កន្ទ ចិឃត្តា;

អត្ថាត្ថិតំ ភាយបកំស្ស ញុន្ល-

ឈោឃោតិ សញ្ញ្លយតក្កតស្ស៍

១៣៍

បឃ្មុទក្ខតច្បុឃបក្ខុ តត្ថិ,

តិចស្ស កញ្ញ៉ាច្បុទាឌិកេ ច;

ស អត្ថកាព្យាតសេឌសិឃក្ខ-

កឆំ សញ្ញក្កហ្ញាសយាហិតទេត្តា៍

១៩៍

តាចត្តកេភស្ស ស្សេបឆសស្សា-

សត្តុក្ខ ចិត្តស្ស តត្យត្តទិប្បិ;

សញ្ញុន្លចាឈឹស្ស សយត្តយត្តិ,

អញ្ញាត្យិន្លា យហតិ អញាឃិ៍

១៥៍

យហាយហិត្តាឌិចឃឹចទេកិ,

សយាកតា ឃាដ្ឋគឆា សសារា;

សេឆរចាគា សុចិតិដ្ឋឃា ច,

តគា ចិកាតា ចត លង្កឃា’សុ៍

១៨៍

បចត្តិយេត៌ ចិឌិឃ’ឃ្យ យេត-

ជហោសិ “ឃំ ត្វភ’កិរាយលង្កំ;

អលង្កទោត្តិ រតភាគរ៉ច,

ដ្ឋបេដ្ឋ សិក្លេ’ដ្ឋគឆា យហត្តិ៍

១៩៍

តា កាសឃា សឹហឡ្លគាឃ រដ្ឋា,

តត្តិ សយារោប្យ ភចំ គរេឃ្យ;

ឡចញ្ញាជេសត្តរិឃាភ ញុដ្ឋ-

យាភិភយត្តុំ ឈលុ សាឆេឃ”តិ៍

២០៍

ປຸເຣ ຈ ລຊ຺ຆາກຕສາສຕິ ຆິ,

ສຸຕິຍຸລິຕ຺ຈ ທິຍາຂິຍຸເຕ຺ຕາ;

ປກາສິ, ກິສ຺ສິນ຺ທິ ຕຄາຍ຺ຍາຈາຄ-

ຍຕາກຸລ໌ ຕາ'ກຸລຕ໌ ຂກາຍ໌

໑໐໌

ຂິຕຍິ຺ຕິຍ຺ຍາຕກເຕ ທິ ຈສ຺ຍ-

ສຕຕ຺ເຣ ສາສຕິກາ ສຍກ຺ກາ;

ສຍາຕຈາຄາ ຂິຕສາສຕຍິ຺ຍ

ຕ ເກາຂິ ເກເຄາປິ ຕຄາ ອເທາສິ໌

໑໑໌

ປຕ຺ຖາ ຈ ສຕ຺ຕຍຸຕ຺ຍາທເຕຄ຺ຍ-

ຂເຍຸທິ ຈາເຕທິ ປຂິຕ຺ຖ ປິເປ;

ຂາເຕທິ ສິຈິກ຺ກຍຕາ ສຍາຍ,

ເຂເຣ'ສ'ຍຸເຍ຺ຍາກຍກິສຸ ຄຍ຺ທິ໌

໑໒໌

សង្កិតិយោ ពន្ធ ឃុបេឃលេហិ,

តិក្កឃ្យុយាតាបិ ឆិនេហិ ឥឡ្យហ៌;

លិត្តាបិ ទ្រូក្លា'ឃ្ស្ស បុនេតាទ្រហាចា-

ពាឃ្សុច ឆយ៉ុ ចិតឃា'ឡ្ហាឆា នេឞ៎

១៣៎

តាតាពហា នេឞ ច អនេតពចាដា,

ឃិឃក្កពារា ឌិតឃាឃនេត'ឃ្សុ;

ចានេឆកិ អនេឡ្ហហិ ឌិនេតទិនេឞក្យ-

ឃ្សុគ្គាឃយាតា ចិតឃញ្ញា ឆយ៉ុ៎

១៤៍៎

ចាដា ច ចាឌឹ បិដពាតិ នេឞឃិ,

លង្កិ យលង្កិច ពទិ'បឃាឞា;

បដិក្កនេហឃ្សុ ប្សុកឃាឌិចាឃិ,

តានេឡ្ហ យហាល្សាឞចិហារចាឃិ៎

១៩៉

ឃចា ច ញ្ញ្កាកិហិតាច បិញ្ញ,

តងត្តុឃារា ច ចឃិកិ ញាតា;

ភ "ខេតឆ ខចាក្កុឡ ចិឃ្ញ្ញខេឆរ-

ចាឝ៊ី ចិចាឝ៊ី"តិ បចត្តិ កាធិ៉

១ល៉

ឌិចិច រក្លិឃ្ ឃខេឆរចាឝិ,

តត្តិ តងត្តុញ្ញា ឃតិល្លាឃិ ខត;

តឃ្ញា ភ ឃក្កាច តងញ្ញាចាឝិ-

ចាខេឝកិ ហត្តិ ច្ញ់បកត្តុឃញ្ញា៉

១ប័៉

ត៌ចាឝសិខេកឝកឃញ្ញា យញ្ញាឃា,

"ក្ញ្ញារខេចលិបិ កខេឃហិ តត្តិត៌;

ឃខេឃ្ញាហតាឝីហិ កខេច"តិ ខេបិត្តុក៌,

អាខេរាប្យ ឃឃ្ញា បរិបិលឃិញ្ញ ខេត៉

១៨៍

តឆា ហិ ទេតំ បដិនាហទេភ រហ-

ចិធំច សិក្ល ឌិភសាសភន្ទេទា;

ស ញុទ្ធេឈាេសា យុភិ ញុទ្ធិបិដេចា,

ពេតា'សិ ឌឹបំ ចទតប្ទូបល្ហិកា៍

១០៍

លក្តិ ក្ខេបន្ធ ស យហាដ្ក ពធាល្ហចឞ្ស,

បិរិំ បរិំ ចិតទទេហ ឆិទភិល្ហទេឃាច;

សិស្ទ្ធចិសឌភិចាសយហាចិហារ-

យាពា'ប្ទូរិច ក្ខឆឃិត្ទុ'បទេសាកឃទេត្តា៍

១៧៍

តស្មិន្នា ឆក្លិលាឌិសាឃ ចសឹ ស តត្តុ,

ទេសាកំ បធាភឈទសញ្ញាតបិរិទេចលំ;

បិសាឆ'យុត្តុយ'យពា ស្ទុឌទេភកិ ទេសញ្ញា,

សេត្តា យហាតិកយសាយិ ស្ចិល្ហាឆេយ្ខា៉

១១៉

សយ្ខា ច ឃោកយកាទឹ ញ្ចឆញ្ចូយិត្តា-

ឧឆទាឌិ៎យត្តា៎យុបឃាត៎យត្នតពេត្តា;

ស៊ិសេចិទោ ចិចិឆពាឃបញ្ចូឃា សោ,

ស្តាកិឆយ្ខចិតឃដ្ឋ៊ាឆាស្ល៎ត្នត៉ិ

១២៉

ឧចឃ្យត្តិឃ៎ស សយេឃ សយឃត្តុទេ ច,

បញ្ញាឃ ឌិស្ល ចិចដ៊ច តិហិពយត្ថ៊ិ;

ឧឆទា សយក្កុឌិតយក្កុយតា៎យតាឃឹ,

យញ្ញាស្ ត្តល្ឈុទតត៊ិច ស្ទ្លស្កត្តិ៉

១៣៉

ចិញ្ញាឃ ឆយ្ខចិតឃត្ថឃឆិដ្ឋធាេត,

ចិត្តាយហឹតិ ស្តិទ្ធបិតញ្ចូទ្ឋប៊ិ;

ឃស្សេ៎ត្ថ តិដ្ឋិពយតោ ាចិសញ្ឈូបិល-

តេ្តទុត្តេយា ឌតហិតាឃ តិឃោឌឃឹ ៣៉

១៣៌

“កិញ្ចាបិ សន្តិ ចិចិឆា បដិបត្តិក្តា,

ពេកសញ្ចិ កិញ្ចិ ព្យ ត ញ្យទ្ទយតាត្យសាទ៌;

សិសុទ្ទេឆេរសយឃេហិ ឯ តេ ចិទុទ្ទា,

តស្វា ពតេទាព្យ ចិយល៌ បដិបត្តិក្តំ”៉

១៩៉

យេត្តាឌឃព្វុឥចត៌ ឌតក្សុបិឃំ’ស,

សិចស្សេត ឯ’ទិឃយក្កពយក្ក’យក្កិ;

សិយេសាឆតត្ត’យិតិ “បត្តិតេឆេរអាសិ,

ប្ញុេទស្ស’យេត”យិតិ ពាសិ ចិសុទ្ទិយក្កិ៉

១៧៉

ចិទាត្យពយ្យសតិឃោឌិតញុទ្ទិយា សិ,

ខ្លក្កឃ្យា ពឃ្យាឯ’ ចិលដ្ឋពឆា សតត្តិ;

សារិ សេពឆ៌យតេបក្លិយ សាសុកិ ស,

ឃិ៌កាសិ, កិ តុ៌ឆ ត េរាចឃេព តុឆិ េសា

២៨

ចុេត្ត៌ត្ត ភាចបេយាច សភាចឆយុា,

ចត្ត្ន ច បីពិសុពេចឆតិឃា៌តិពាច;

បុេណ្ណាច សត្ថបដិបត្តិតេឃហិ េចេសា,

បុប្យាកិឋុល្លបចតំច ចិរាឌេព៌ឃិ

២៩

ឃិ បស្សិឃាត បរិកប្បិយ រត្តសារ-

កត្តំ ចិសុទ្ធិ៌យកិឃាត្យ៌យេបក្លយាតា;

ពំ សារ៌យាឌិឃិត្យ៌យាសុ បឃុត្តឃុត្តា,

ឌិស្វា ហិ តល្លុរពតំ តតុ ចឌ្ឍេឃ ត

៣០

កត្តា បឆាចលិ៌ហ ពត្តិតឃាតុសារា,

សារាពិសារតឃបត្តិ បសិទ្ធសិទ្ធា;

អត្ថា ច សត្តិត្តុកបាយ ត្យលិឃបាតេភា-

ឈ្យោគេត យេត្ថ ហិ ចិភា បដិបត្តិ ពា’ន្ណា៍

៣១៍

អាកាតិ សត្ថុ ចត្យទាកបបន្ណុកោ’ឃំ-

អតេ្ថ បកាសឃិហ កាល្យច តេពងត្ថោ;

បេឆាចិបីតិឌភតិ’ស ចិឆាត’បេតំ-

តីតត្យាឃាច ពចិកោចទ’បស្ស ទោាល៍

៣១៍

ឌិដ្ឋាច តិក្ខបតិ’បស្ស ចិឃ្វុិបក្ក-

សប្យាគតេត សប្យបិត្តឃ្យឌីបេកេ;

តោតស្ស ត្យច្ឆចចតត្ថចិកាចតាឃ,

បញ្ញត្តសត្តិ ចិឌិតា ចិឌិតាកបេហិ៍

៣១៍

ព្យាតំ ពឌីគិ’ឌិកតំ ឃស’បាចទេហត,

េឆទស្ស ឃុក្ខយតិញក្ខសិទិចរ្យយស្ស;

េលិកត្ខ’យាចិកតបត្ខភ’យាឌិឃាភ,

ឃាយត្ថា តិក្តហឌេឃភ ឌភាភ’យេត្ខ៊

៣៣៊

ឃយ្ញក្ខកាចចិឌិេតតិ’យិភា ឃយត្ត-

បិឃាឌិកាចរ្យិភយក្ខុកឆា បហិតា;

ឃ្នេទា’ឌិេត ចិឃ តឃា ចិភឃត្ខយ្នញហា-

យ្នញហិ កចត្តិ ឌិភតិតិបឆា’ឆិកត្ត៊

៣៣៊

លក្កា អលក្កតិកតាច យហាយហិត្ត-

េត្ខេទភ ឃា ច ចិភឃក្ខុកឆា’កតា, ត៌;

កត្តាឃ សិហញអកិទាឃ កិទាឃយាភា,

អក្ខត្តកត្តពាហុលិ យុភេឃា បុទា’ឃុ៊

៣៩៊

អញ្ញា ច បក្ខទិ-ក្យុទ្ត្តិឃយញ្ញាតាឌិ,

ឌិបំ បឌិបករលិ ចិតឃយិប្បឃា’សុំ;

សក្កឃ្យាតាស’យលិលត្តតឃេ ឆ ឆេទ-

ចាឆេ ឆ យុត្តទតតាតិច យេកសុត្តេ៍

៣លិ៍

តាហេច សិហញ្ញអតិទុត្តិឃុតញ្ញា តត្តិ៍,

អាទេាបិឃាត ទុឌិទំ អឆ ចិត្តតញ្ញា;

យក្កុំ សយាសតចេសត ឃឆា សយត្ត-

លេហិកេត ឃា កទុកតា កតយាតតា’កា៍

៣ប៍

សុទ្ធតឃាកឆចិទា ឆ ចិសុទ្ធឆេទ-

ចាឌិ ចិសុទ្ធចិតឃាកយបុញ្ញឆយ្យា;

សុទ្ធំ កទិំ សុ ត ឃឆេ’ត្តិ តគញ្ញាចាគា,

ញ្ញាញ្ញាឌិ’យាចិកទិឃា’សិ តិគាតយេត្ត៍

៣ដ៍

យស្មឹ យត្រញ្ញាបឥបត្តិ សុខា សុខេនាសា,

អត្វា ច បីតិសយ់ចិយស្សតាឥកាចិ;

ចិត្រា ចិចិត្រយតិឌា កចិចិត្តហំសា,

តស្មា ទសាឃតិ តឥត្វត្សុសារិតំ ឃំˋ

៦០ˋ

អច្ឆត្តសាកទតិកា ចិចិឆា តឃត្វា,

សឥត្ត់ត្វ ឃា់សុ ចិតឃដ្ឋកឆា បុទាឍា;

តាឃំ ឃឆាកិឃតបត្តិ សុតត្តិកត្តំ,

កិត្យំស្ស កិច្ចា ឥលចិទ់បដិច្ច កាតុំˋ

៦១ˋ

ក្ខេឃ្យាក់ឃស្ស កទុឍាបហិតំ បដិច្ច,

បញ្ញាសហាឃសហិតំ ឥលចញ្ញា ឥឡហំ;

លទ្ធាច ឃា តិលិលេលិកឃត្រញ្ញាក្ខតា,

ខេឃឆាចិតំ់ត្សុសកកាច ចិទាឌេត សាˋ

៦២ˋ

ចិញ្ញាកិ ឃា “ចិតឃឃាករបរិតិឡេ្ហ”,

ឃប្កាចិតា “ស្ុតរណាឃតិ ឃីឈចាហា”;

ញ្ចាកិយាតិតក្យណា’ឌ្ឍ ររាឌ ឃាច,

ក៏ ឃំ ឆិរ៍ លហុ ចិតឃ្យុតិ ក្យបឃឃ្យា

៣៩៓

“ឃា ញ្យាបិតី’ចិលតឃឃ្យ ស្ុេធាងិតី ច,

េឃាត្មាកិ េឃចិតឃធាតតឆ្យខុរក្ក៌;

កត្ងាត េលិកបហិេត ឃក្យេណ ចឆត្តិ,

ធាត្ម”តិ តដ្ឋ’យុបកា’ដ្ឋកឆា បុរាណា៓

៣៣៓

ឌតាកិឃត្តាឃ ចឃាឃ េចាឌិេតា,

ចិេលឌ្ឍ េពធំ ចិតឃយិ្យឃាស្ុតំ;

អឆាកយាត’ដ្ឋកឆាចិឆាតេត,

ស្ុរ៍ ចឆាតុំ’កិយុលា’ឃិ េឃា ស្ុឆិ៓

៣៣៍

បច្ចិច ផុល្លាកិតតំ សុកាញ្ញុក,

លទ្ធាត ផុល្ល៌តិយឃា៌សិ ទេចតភា;

ភាឃាឝិភាកោត ឆិរក្កុឥយតា,

ឃា បត្តិតា៌រត្ត តឥត្តសិញ្ញត៍

៣៤៍

ឥឈាកយទេត្តសុ សត្តុឌ្ធិចិក្កុយ-

យាកយ្ហ សារាឆិកយា សុយក្កុល-

ភាយាត្តុកក្ដាច ចិលិសិតិតិ ឃា,

សិចល្ហតា ទេលិកហិតាឃ សយ្កចិ៍

៣៥៍

កយ្កិរទេយឆាចិសឃាកយយិត្បិ,

អារត្ត ត្តុទ្ធិ៌ស សុតិយ្ហលិកតា;

ចិញ្ញាតត្តុទ្ធាកិយតា ខាហុ ឌភា,

អញ្ញាត្តសាឆា យហតញ្ញិត្តុទ្ធិទេឃា៍

៩៧។

សា'ភិតបិទ្ធាក្លិយភា យភាឃិតា,

កត្តាកេយ ឆយ្ចសកាឃេត សកា;

តេភេច យេខ្ញា'ហ តិទោកតា តឃា,

កិ សីឈក'ខ្ញា(ត បឆខ្ញាកាយិកា។

៩៨។

បក្លា យហត្តា'ខ្លុរ'យខ្យុកោ ឃឆា,

លោកត្អសាឆឹបិ យហាសឃំ យតិ;

តស្លា'ឃ្ស សិខ្លា'ខ្ទកឆាបរយ្យទា,

ញ្ខ្លិប្យកាភាឃ' ហ្វុខ្ញុ ភចា ភចា។

១០។

ញ្ខ្លាឌិយិត្តា ឆិរេសខ្ទ'យខ្ទិសំ,

សំចណ្ណភា ឆាសិ បបញ្ញាស្វកតិ;

"សត្តាត្អសារេ ឌិភយខ្សិយាកេយ,

ລທ຺ຘານ ປີຕີ ສຸຊາຕາ ສເມຕ຺ຕູ"ຕິ໌

໙໑໌

ພຸທ຺ຘິ "ສາຣຕ຺ຖປກາສິນີ"ຕິ ຍາ,

ສາ ເຊາຕິປາລສ຺ສ ຍຊາກິລິສິຕໍ;

ເລາເກ ຍຊາຄາຍິກສາຣຕິປຄາ,

ກາຕາ'ນິ ສຍ຺ຍາປເນປກ຺ຂປກ຺ຖາ໌

໙໒໌

ສຍ຺ຍຣິ ກາຕຸໍ'ສ ຍເຄາຣເຊາ ຍຍາ,

ອຊ຺ຕຕຣຕ຺ຕາກຍຍຕ຺ຖຈຓ຺ຓຄາ;

ຕກ຺ຂາຍເຆຍ຺ຍ ສຸຊຄ຺ຍາ ຂີຈກໍ,

ເສາ ເຊາຕິປາລສ຺ສ ປສຕ຺ຖີຕິຍໍ໌

໙໓໌

ພຸທ຺ຘິສ຺ສ ຍໍ'ການິ ປຈີຓຕໍ ກເຣ,

ຕຸທ຺ຘາຄິນໍເສຍ຺ຍສຸຍກ຺ກຄສ຺ສເຄ;

ສທ຺ຘຍຸປຸປ຺ຍາຄ' ຈຄາຍິຕາ'ນິ ສາ,

ចិត្តាលិសញ្ញស្ស សមាចកាហណា៍

៩៣៍

ឃេត់ត្តលន្តិ បឌហត្ត សាឆេចា,

ត្វេត្តាឆឆេយ្យុ ច សកាចឌីបេត;

ព្យេញ្ញត្ត, ព្ពដ្ឋាសិ់កិឆយ្យុសាកេទា,

ពត្តា់ចពាទំ ស្វកេទត សាឆិតិ៍

៩៥៍

ខេយឆាចិលិសា់ស្ស់ហុទុ់ដ្ឋ សាលិតិ,

កត្តា ច សេយ្យាហចិតេតាឆតិពិ ឃា;

ពា ព្យឌ្ឋឈោសេសាពិ សព្វល្យតាយិក-

យាកយ្យុ ឌាពា ស្វឌតត្តសាឆិតិ៍

៩៩៍

អញ្ញា ច បញ្ញាដ្ឋកឆា់កិឆយ្យុឌេ,

កាេច តិឆាឃេ់ត្ត ឃឆា់ស្ស ស្វត្តទា;

ກມ຺ພີຣຍເທ຺ວສ຺ສ ປຈິນ຺ທຍ຺ນ຺ທິຕໍ,

ສຍ຺ຍາຄຕີ ສທ຺ທຸ'ທຸລທ຺ທຄີປຕີ໌

໙ລິ໌

ໂສກາປນຸທສ຺ສ ປວິສ຺ສ ພາຄຕໍ,

ຕາ ພາພ ກລ຺ລາ ຈິຕຣທ຺ທິ ກິລ຺ລເຈາ;

ພາ ປີຕິໂຍກລ຺ລຍິ຺ຍາຕຄ຺ຄພາຈຍ຺ມໍ,

ນິຈລ຺ລຕ໌'ການິ ສ ຂຶຍຕໍ ຈເຣາ໌

໙ປັ໌

ສຍທ຺ທເລີກຄ຺ຄຈິກາຈິຣຍ຺ຍາຕາ,

ກເຕ'ຍິຕາ ຂຍ຺ຍປຄສ຺ສ ຈລ຺ລຕາ;

ທິວໍ ສຍຸທ຺ທິສ຺ສ ກຸຍາຣກສ຺ສປໍ,

ສຕໍ ຍຕ໌ ປີຕິປຫ຺ລິຕໍ ພພາ໌

໙ຜັ໌

ອຍ຺ຍາ'ສ຺ສ ພາ ສຸທ຺ທຕິປີຕ-ທຸຄ຺ຄກ-

ປີຊທ຺ທຄາຕາ ປຣຍທ຺ທເຂາຕິກາ;

សំចណ្ណភា ឌាតកតត្តិ យណ្ឋភា,

តា ហោត្តិ លោកស្ស ហិតប្យឌីបិភី៍

លិ០៍

តិរស្សនលោកយិប្យនធារលិដ្ឋា,

លក្កាកតាត់ដ្ឋកឆាត់យដ្ឋា;

ឃា ឆេរចាឌឹត់យប្ទុរិ ញុដ្ឋ-

ឈោសក្កុឆេរស្ស បភាចលដ្ឋា៍

លិ១៍

កដ្ឋុំ’ស ភាយញ្ញា, ក្យលា យត្យញ្ញា,

សយក្កកាយឹ’ត្យកទោត្តិ តេសំ;

សសក្កស្ទុទា ហិ សភាតភា ឃេ,

លោកំ បយោភញ្ញា កទំ ចទត្តិ៍

លិ២៍

ស្យុញ្ញុដ្ឋឈោសស្ស ចិភាចិសត្តិ-

បញ្ញត្តិ’យានដ្ឋ ឆិនាសកស្ស;

សយក្កុលោកោ ហិ ស្វេឆេទចារេឥ,

យាត៌ិ បចេដ្ឋសិ អភញ្ញាឌាតិ៍

លិ៍ឲ៍

ញុដ្ឋោតិ ភាយំ កុចភយិ្យឃាច,

ស្វញុដ្ឋេឈាសស្ស សិឃា ភ កិពិ្យ;

លដ្ឋា ហិ សាឆ្នកិ យហោបកាទា,

យហល្ឈចិត្តាតិច តិ៍សកាសា៍

លិ៍ឱ៍

ឆិយេឆ ចណ្ហោ ភ សយុដ្ឋេជបិ,

ភត្ថ’ស្ស ភេកា ហិ ក្យលា អភត្តា;

កោ ត្ុដ្ឋទេឃ្យា’ ឆិលសាកទោឥ,

ពឆាបិ យញ្ញាត្យ ស្វឆឹ សឥា ពេតិ៍

លដ្ឋ សក្តីតិការតិត្វាទកសល្ឈូសយិតិឃា បកាសិពាឃំ

ចិស្វដ្ឋិយក្កតិឥាភកឆា តិដ្ឋិពា៍